

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Општа педагогија			
Наставник/наставници: др Горан Вилотијевић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета: Студенти треба да усвоје стручну педагошку терминологију; упознају се са основним педагошким појмовима и феноменима; да се оспособе за критичко промишљање о основним питањима васпитања као феномена и праксе; да се упознају са филозофским, социјалним, психолошким и другим димензијама васпитања, као индивидуалног и друштвеног процеса. Потребно је оспособити их да: – Обликују јасна правила за одржавање радне атмосфере и примерног понашања у групи заснованих на поштовању свих учесника у васпитно-образовном процесу. – Прилагођавају учење и поучавање деци са тешкоћама у учењу и даровитој деци. – Мотивише децу и да обезбеде напредовање ка заједничком и индивидуалном циљу. – Педагошки воде и да управљају групом (водећи групу деце, родитеља, стручњака). – Решавају васпитне потешкоће и проблеме у понашању. – Развијају код деце социјалне вештине. – Организују физичко окружење које ће бити безбедно за децу и истовремено довољно подстицајно за разне видове дејих активности и интеракције.			
Исход предмета: По успешном завршетку курса, студенти би требало да буду способни да: 1. разумеју педагошку терминологију; 2. критички промишљају о основним питањима васпитања као феномену и пракси; 3. разумеју филозофску, социјалну, психолошку и друге димензије васпитања, као индивидуалног и друштвеног процеса. 4. разумеју основне педагошке појмове и феномене. 5. примењују достигнућа педагошке науке. 6. разумеју начине праћења развоја деце, 7. целовито сагледавају повезаност делатности предшколске установе (васпитања, образовања, неге, здравствене и социјалне заштите сваког детета), 8. користе стечена знања у решавају васпитних потешкоћа.			
Садржај предмета: Педагогија као наука о васпитању. Појам, значај и појавни облици васпитања. Развој васпитања. Васпитање у функцији развоја човекове суштине и припремање за живот у заједници. Основне педагошке категорије и појмови. Циљеви и задаци васпитања. Васпитање у функцији целовитог развојка личности, врсте васпитања. Принципи и методе васпитања.			
Литература: Антонијевић, Р. (2013). Општа педагогија. Филозофски факултет, Институт за педагогију и андрагогију. Београд. Влаховић, Б. Ђорђевић Ј. Поткоњак, Н. Трнавац Н. (1996). Општа педагогија. Учитељски факултет, Београд (одабрана поглавља) Ђорђевић, Ј. Ђорђевић, Б.(2008). Савремени проблеми друштвено-моралног васпитања. СПДВ, Нови Сад (одабрана поглавља) Мандић, П.; Радовановић, И. и Мандић, Д. (2000). Увод у општу и информатичку педагогију. Београд: Учитељски факултет. (одабрана поглавља) Ђорђевић, Ј. (1974), Интелектуално васпитање, Београд: Просветни преглед. Ђорђевић, Ј. (2007), Савремени проблеми друштвено-моралног васпитања, Нови Сад: ПДВ. Коцић, Љ. (1975), Поимање личности у нашим уџбеницима педагогије, Настава и васпитање, Београд, бр.1, 133-148. Мирић, Ј. (1990), Морал, морални развој и морално васпитање, Психологија, Београд, бр. 3-4, 111-121. Митровић, Д. (1969), Савремени проблеми естетског васпитања, Београд: ЗУНС			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 4	
		Практична настава: 2	
Методе извођења наставе: Академско излагање, образлагање са реторичким питањима, метода дискурса, шематско приказивање структуре садржаја, самоорганизовано и интерактивно учење; расправа на унапред најављену тему; образлагање ставова у расправи, критичко проучавање литературе. Вежбе - практични радови (нацрт истраживања; инструменти...).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испит	40
колоквијум-и	10	
семинар-и			

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Страни језик 1 (Енглески језик)			
Наставник/наставници: др Јелена Пртљага, Радмила Палинкашевић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: 8 година учења језика током претходног школовања			
Циљ предмета Унапређење комуникативне компетенције на енглеском језику, стицање Б1 нивоа (Заједнички европски референтни оквир за језике). Развијање интегрисаних језичких вештина и комуникације на енглеском језику у усменој и писаној форми, развијање тумачења разних облика језичког материјала.			
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти: разумеју прочитан и одслушан текст, описују догађаје или епизоде из обрађеног језичког материјала, износе сопствене ставове, употребљавајући вокабулар и граматичка правила из обрађеног језичког материјала, користе информационе технологије у усвајању енглеског језика, комуницирају у складу са принципима социјално и културно прихватљиве интеракције, успешно раде самостално, у пару и у групи. Студенти су унапредили своје вештине успешне комуникације на енглеском језику и могућност да развијају заједнице учења на ширем нивоу који омогућава знање енглеског језика који је лингва франка данашњице.			
Садржај предмета Теоријска настава и вежбе су у изузетно тесној вези при чему теоријски део наставе посвећен обнављању и систематизацији претходно стечених знања из граматике енглеског језика, те уводи студенте у области којим ће се потом посвећивати кроз вежбе: морфологија: глагол, именица, детерминатив, заменица, придев; синтакса: синтагма, реченица, ред речи; садржаји из области енглеске културе. Током практичне наставе обрадиће се следеће лекције: 1. Be happy! (vocabulary, grammar, skills, culture) 2. Slow down! (vocabulary, grammar, skills, culture) 3. The tourist trade (vocabulary, grammar, skills, culture) 4. Musical experiences (vocabulary, grammar, skills, culture) 5. Our new home (vocabulary, grammar, skills, culture) 6. Make up your mind (vocabulary, grammar, skills, culture)			
Литература 1. Chris Redston et. al. (2014) face2face – intermediate student's book + CD, CUP. (стр 1-53) 2. Chris Redston et. al. (2014) face2face – intermediate practice book, CUP. (стр 1-35) 3. Једнојезички речник по избору 4. Murphy, R. (1995) English Grammar in Use. Oxford: OUP. 5. Murphy, R. (1995) English Grammar in Use. Supplementary Exercises. Oxford: OUP.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања и вежбе уз употребу комуникативне методе уз подједнако придавање пажње развоју свих језичких вештина; игра улога, дискусија, портфолио, метода дискурса, самосталан рад студената, рад у паровима, групни рад, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	50	
семинар-и			

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Струковни васпитач			
Назив предмета: Страни језик 1 (Немачки језик)			
Наставник/наставници: проф. др Александра Гојков Рајић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: претходно учење немачког језика најмање 4 године			
Циљ предмета Обнављање и утврђивање знања из немачког језика стеченог током претходног школовања, као и даље развијање и усвајање нових знања, тј. унапређивање способности комуникације на немачком језику, развијање способности које се односе на активности рецепције, интеракције и продукције на немачком језику			
Исход предмета Очекује се да су студенти након завршеног курса у стању да се уз помоћ речника самостално сналазе у непознатим текстовима на немачком језику, као и да до извесне мере могу на њему да комуницирају (у оквиру нивоа А2+ или Б1 <i>Заједничког европског оквира за живе језике</i>).			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава и вежбе су у изузетно тесној вези, при чему теоријски део наставе служи да се студенти укратко уведу у области којима ће се потом посвећивати у практичној настави. Обнављање, утврђивање и проширивање знања у следећим областима: морфологија глагол, именица, детерминатив, заменица, придев), синтакса синтагма, реченица, ред речи) и садржаји из области немачке културе. <i>Практична настава</i> Ширење лексичког фонда и развијање свих језичких вештина (разумевање садржаја на немачком језику у усменој и писменој форми и изражавање у поменути два облика). Разумевање усменог (слушање) и саопштења у писаној форми (читање) - разумевање познатих речи и израза из свакодневног говора о себи, породици, блиском и непосредном окружењу, куповини, послу, професији; разумевање огласа, кратких и једноставних порука и реплика; разумевање једноставних популарних текстова; разумевање текстова писаних обичним језиком разумевање описа догађаја, изражавања осећања и жеља. Употреба говорног језика у оквиру активности говорења; способност упуштања у једноставан разговор о блиским и познатим темама. Употреба говорног језика у оквиру активности писања - способност формулисања кратке, једноставне поруке; писмено излагање о прочитаном тексту.			
Литература 1. Clamer, Friedrich, Heilmann, Erhard G., Röller, Helmut (2002) <i>Übungsgrammatik für die Grundstufe</i> . Bonn: Verlag Liebaug-Dartmann (150 страна). 2. Clamer, Friedrich, Heilmann, Erhard G., Röller, Helmut (2006) <i>Übungsgrammatik für die Mittelstufe</i> . Bonn: Verlag Liebaug-Dartmann (150 страна) 3. Klein, Alfons (2007) <i>Kurz und bündig</i> . Bonn: Verlag Liebaug-Dartmann, (119 страна) 4. Ђукановић, Јован, Жилетић, Зоран (1993) <i>Граматика немачког језика</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (150 страна) 5. <i>Deutsches Universalwörterbuch</i> (1996). Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich: Dudenverlag (речник)			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Образлагање са реторичким питањима, метода дискурса и логичко структурисање предмета расправе, самосталне припреме појединих вежби за час, критичко проучавање литературе, самоорганизовано и интерактивно учење; расправа на унапред најављену тему; припрема презентације у штампаној и електронској форми.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	10
колоквијум-и	50	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Матерњи језик (Српски језик)			
Наставник/наставници: др Ивана Ђорђевић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета. – Добро познавање граматичког система српског језика на свим језичким нивоима, на теоријској и практичној равни; компетентна овладаност правописом; оспособљеност за самосталне лексиколошке, синтаксичке и ортографске анализе текстова; неговање и усавршавање усменог и писменог вида реализације језика као један од (пред)услова успешне комуникације, личног и професионалног развоја и професионалног јавног деловања струковног васпитача.			
Исходи предмета. – Усвојена продубљена знања о: пореклу, развоју и раслојавању српског књижевног (стандардног) језика; о граматичко-лексикографским инструментима за нормирање језика и правописа; о свим језичким нивоима (с посебним нагласком на фонетско-фонолошки, морфемско-морфолошки и лексичко-семантички ниво) и нормама српског књижевног (стандардног) језика; знања о могућностима унапређивања усменог и писменог вида реализације српског језика у савременом контексту; ефикасна примена књижевног (стандардног) српског језика у васпитној групи; правилна примена теоријских знања за самосталне лексиколошке, синтаксичке, ортографске анализе текстова; демократски и критичко-рефлексивни приступ језичкој пракси у предшколској установи; истраживачки однос усмерен на усавршавање усменог и писменог вида реализације српског језика у васпитно-образовном контексту; креативан приступ, иницијативност, сарадња и стваралаштво у области неговања српског језика и позитиван однос према значају целоживотног учења и усавршавања из области језика.			
Садржај предмета Теоријска настава. – Српски књижевни (стандардни) језик: историја, дијалекатска ситуација, раслојавања, граматичко-лексикографски инструменти нормирања језика и правописа. Концептуализација српског језика. Гласови; слог и подела речи на слоге. Фонема и глас. Прозодија. Гласовне алтернације. Асимилациони и дисимилациони процеси. Појмови и термини лингвистичке анализе морфолошког система. Лексикологија. Синтакса: основни појмови и дефиниције. Падежни и предлошко-падежни систем. Систем зависних и независних реченица. Систем глаголских облика. Писмо. Велико слово. Спојено и одвојено писање речи. Изговор. Гласовне промене и односи гласова. Интерпункција. Скраћенице. Подела речи на крају реда. Уобличавање речи из класичних језика и друге интернационалне лексике. Прилагођено писање имена из страних живих језика (транскрипција). Значај неговања и усавршавања усменог и писменог вида реализације језика као један од (пред)услова успешне комуникације и важност оснаживања преносивих комуникацијских вештина за лични и професионални развој. Практична настава. – Граматичке и правописне анализе одабраних текстова; израда и исправке семинарских радова са тематиком усмереном на: запажање манифестовања и кршења књижевнोजезичке норме у разним видовима и на разним нивоима језичког општења и њихово кориговање; критичко сагледавање и праћење актуелне литературе из српског језика (и помоћу информационо-комуникационих технологија); креирање вежби и игара за унапређивање језичке праксе.			
Литература			
1. Ђорђевић, И. (2018). <i>Лепа реч – приручник за припрему испита и самосталан рад студената</i> . Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”.			
2. Пижурица, М., Дешић, М., Остојић, Б., Станојчић, Ж. (уред.) (2021). <i>Правопис српског језика</i> (измењено и допуњено екавско изд.). Нови Сад: Матица српска.			
3. Станојчић, Ж., Поповић, Љ. (2021). <i>Граматица српског језика</i> . Београд: Завод за уџбенике.			
4. Вељковић Станковић, Д., Ђорђевић, И. (2021). <i>Метафоре и аналогije у настави српског језика – когнитивни приступ</i> . Београд: Јасен.			
5. Бјелаковић, И. (2016). <i>Реч по реч: култура говора и норма стандардног српског језика</i> (приручник са задацима и решењима). Нови Сад: Два пера.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 1
Методe извођења наставе: Академско излагање; образлагање са реторичким питањима, метода дискурса и логичко структурисање предмета расправе, текст-метода; хеуристичка метода; дискусија; шематско приказивање структуре садржаја, образлагање ставова у расправи, индивидуализација наставе израдом и исправкама семинарских радова, рад у групама, критичко проучавање литературе, самоорганизовано и интерактивно учење; расправа на унапред најављену тему.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	/	писмени испит	/
практична настава	20	усмени испит	40
колоквијум	20	/	/
семинарски рад	20	/	/

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Матерњи језик (Румунски језик)			
Наставник/наставници: проф. др Бриндуша Жујка			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета: Познавање граматичког система румунског језика на теоријској и практичној равни; компетентна овладаност правописом; оспособљеност за самосталне лексиколошке, синтаксичке и ортографске анализе текстова; неговање и усавршавање усменог и писменог вида реализације језика као један од (пред)услова успешне комуникације.			
Исход предмета: Усвојена продубљена знања о: пореклу, развоју румунског књижевног језика; о граматичко-лексикографским инструментима за нормирање језика и правописа; о свим језичким нивоима (с посебним нагласком на фонетско-фонолошки, морфемско-морфолошки и лексичко-семантички ниво) и нормама румунског књижевног (стандардног) језика; знања о могућностима унапређивања усменог и писменог вида реализације румунског језика у савременом контексту; ефикасна примена књижевног румунског језика у васпитној групи; правилна примена теоријских знања за самосталне лексиколошке, синтаксичке, ортографске анализе текстова; демократски и критичко-рефлексивни приступ језичкој пракси у предшколској установи; истраживачки однос усмерен на усавршавање усменог и писменог вида реализације румунског језика у васпитно-образовном контексту; креативан приступ, иницијативност, сарадња и стваралаштво у области неговања румунског језика као матерњи језик.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> - Румунски књижевни (стандардни) језик: историја, дијалекатска ситуација, раслојавања, граматичко-лексикографски инструменти нормирања језика и правописа. Гласови; слог и подела речи на слоге. Фонема и глас. Прозодија. Гласовне алтернације. Асимилациони и дисимилациони процеси. Појмови и термини лингвистичке анализе морфолошког система. Лексикологија. Синтакса: основни појмови и дефиниције. Падежни и предлошко-падежни систем. Систем зависних и независних реченица. Систем глаголских облика. Писмо. Велико слово. Спојено и одвојено писање речи. Интерпункција. Скраћенице. Писање имена из страних живих језика. Значај неговања и усавршавања усменог и писменог вида реализације језика као један од (пред)услова успешне комуникације. <i>Практична настава.</i> – Граматичке и правописне анализе одабраних текстова; израда и исправке семинарских радова са тематиком усмереном на: запажање манифестовања и кршења књижевнојезичке норме у разним видовима и на разним нивоима језичког општења и њихово кориговање; критичко сагледавање и праћење актуелне литературе из румунског језика; креирање вежби и игара за унапређивање језичке праксе.			
Литература: 1. Magda, I. (2004). <i>Limba română și cultura exprimării</i> . Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 2. Ilescu, A. (2014). <i>Gramatica practică a limbii române actuale</i> . București: Corint. 3. Academia Română. (2016). <i>Gramatica de Bază a Limbii Române</i> . București: Univers Enciclopedic. 4. Academia Română. (2017). <i>Îndreptar Ortografic, Ortoepic și de Punctuație al Limbii Române</i> . București: Univers Enciclopedic. 5. Ciortea, M. (2017). <i>Vademecum. Limba română pentru învățători</i> . Alba Iulia: Aeternitas.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 1
Методе извођења наставе: Академско излагање; текст-метода; метода дискурса и логичко структурисање предмета расправе, хеуристичка метода; дискусија; индивидуализација наставе израдом и исправкама семинарских радова, рад у групама, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	/	писмени испит	/
практична настава	20	усмени испт	40
колоквијум-и	20	/
семинар-и	20		/

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Матерњи језик (Ромски језик)			
Наставник/наставници: др Марија Александровић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознати студенте са структуром ромског језика: фонетика, морфологија, лексикологија, синтакса, ромски дијалекти у Србији, земљама Балканског полуострва и у Европи. Оспособљавање студената за примену знања и коришћење стручне литературе.			
Исход предмета <ul style="list-style-type: none">По успешном завршетку курса, студенти би требало да стекну теоријска и научни сазнања о ромском језику у равни језик–говор,форма–значење, систем–норма, структура–супстанца, знаковни систем – незнаковни систем, непосредни конституенти и трансформације. Усмено и писмено изражавање на ромском, способност превођења са ромског на српски и српског на ромски. Креира, планира и реализује активности које су значајне за подстицање и развијање културе говора, развијање вештина усмене и писане комуникације на матерњем језику.Да студенти буду оспособљени за анализу, синтезу, предвиђање решења, критичко промишљање и рефлексивни приступ примени усвојених знања и решавања проблема у васпитно-образовној пракси, уз позитивну комуникацију и сарадњу са свим актерима у друштвеној средини.			
Садржај предмета <p>Фонетика, Фонологија; Морфологија (флексија, деривација) и грађење речи, са тежиштем на граматичке категорије: аспект, казус, генус, модус, нумерус, лице, време, генус верби; Синтакса (начин поретка речи и односи значења, реченица и њена структура); Семантика – поља значења; Прагматика- знаци и њихова употреба и језик као делање; типологија и универзалије; Теорије превођења.</p>			
Литература <p>Ђурић, Рајко: <i>Граматика ромског језика</i>, Београд, 2005.</p> <p>Ђурић, Рајко: <i>Ромски глаголи, њихово порекло и значење</i>, Београд 2009.</p> <p>Courthiade, Marcel: <i>Mi angluni rromane čhibake evroputni lavustik</i>, Paris 2005.</p> <p>Ђурић, Рајко: <i>Правопис ромског језика-О чачолекхавно е рромане чхибако</i>, Вршац 2011.</p> <p>Ђурић, Рајко и Јовановић Златомир: <i>Граматика ромског језика</i>, Београд 2018.</p>			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 1
Методе извођења наставе <p>Академско излагање; метода дискурса и логичко структурисање предмета расправе, шематско приказивање структуре садржаја, индивидуализација наставе изградом и исправкама семинарских радова. Решавање задатака у групама, дискусија; самоорганизовано учење и откривање. Критичко проучавање литературе.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	10		
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Општа психологија			
Наставник/наставници: др Тања Недимовић, Адријан Божин			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета је припрема студента да: 1. Усвоји фундаментална знања о психичком животу, психичким процесима и психичким особинама. 2. Упозна порекло, структуру и природу психичког живота. 3.Разликује лаичка и научна схватања о структури, динамици и развоју психичког живота. 4. Разликује различите врсте учења (учење условљавањем, инструментално учење, учење уз учешће когнитивних фактора). 5. Унапређује и развија своје трансферзалне вештине – интраперсоналне и интерперсоналне. 6. Препозна специфичне форме ставова (стереотипе и предрасуде) и начине њиховог настајања одржавања.			
Исход предмета			
По успешном завршетку курса, студенти би требало да буду способни да:			
1. Поседују знања о пореклу, структури и природи психичког живота. 2. Примењују савремена психолошка знања у раду са децом предшколског узраста. 3. Разумеју академску психолошку литературу. 4. Унапређују и развијају своје трансферзалне вештине – интраперсоналне и интерперсоналне. 5. Разумеју принципе једнакости у ширем друштвеном и професионалном контексту. 6. Креативно примењују стручна знања, умења и вредности у раду са децом, у складу са њиховим узрастним и развојним особеностима; 7. Самостално користе психолошку литературу и примењују адекватну методологију израде стручних радова; 8. Развију позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју, као и у подручју професионалног јавног деловања.			
Садржај предмета			
Теоријска настава: Предмет, задаци и гране психологије; Методе и технике психолошког истраживања; Органске основе психичког живота; Фактори развоја личности; Психички процеси (сазнајни, емоционални, конативни) и психичке особине; Личност појединца: развој, структура и типови. Комуникација и психологија друштвених односа.			
Практична настава: Примена појединих метода и техника; Упутства за писање семинарских радова; Анализа чланака из стручних часописа; Анализа резултата вежби; Израда семинарских радова; Одбрана семинарских радова.			
Литература			
Биро, М., Недимовић, Т. (2017). Психологија (треће издање). Вршац: ВШССВ.			
Hock, R. R. (2004): Četdeset znanstvenih studija koje su promijenile psihologiju. Jastrebarsko: Naklada Slap. (одабрана поглавља)			
Табс, С. (2013): Комуникација: принципи и контексти. Клио: Београд. (одабрана поглавља)			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
Академско излагање, проблемско излагање, истраживачка метода, метода дискурса и логичко структурисање предмета расправе, радионичарски рад у мањим групама, дискусионе групе, критичко проучавање литературе, расправа на унапред најављену тему, студентске презентације и други интерактивни и кооперативни облици и методе рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	30
колоквијум-и	20+20	
семинар-и			

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Вокално – инструментални практикум 1			
Наставник/наставници: др Еуђен Чинч, др Јасмина Столић Пивнички			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета јесте да студенти знају основне појмове из теорије музике као и да буду оспособљени да их самостално примењују у вокалном извођењу.			
Исход предмета			
Студент познаје и разуме основне појмове из области мелодике, метрике, ритмике, агогике; користи стечено знање у препознавању и извођењу једноставних и сложенијих мелодијских и ритмичко - метричких образаца и композиција;			
Садржај предмета			
Упознавање са основним појмовима теорије музике; Мелодика; Ритмика; Метрика; Акорди; Изрази за динамику, темпо, артикулацију; помоћни изрази и скраћенице;Упознавање са основама вокалног извођења;Мелодијске и ритмичке вежбе; Вежбе у парланду; Ритмичко читање и тактирање; Рад на гласу; Извођење једноставних музичких примера; Вокално извођење дечјих песама за различите узрасте;			
Литература			
Чинч, Е.(2010). <i>Основи рада са дечјим музичким саставима</i> , Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов.			
Чинч, Е. (2012). <i>Музичка хрестоматија</i> , Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача М. Палов.			
Чинч, Е. (2013). <i>Музички практикум</i> . Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача М. Палов.			
Чинч, Е. (2013). <i>Музичко васпитање са методиком</i> . Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов.			
Чинч, Е., Столић, Ј.(2015). <i>Организовање и рад са дечјим музичким саставима</i> , Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 0	Практична настава: 3
Методе извођења наставе			
Метода дискурса, метода демонстрације, аналитичко слушање, метода стваралачког рада, истраживачка метода, учење откривањем, дидактичка музичка игра, проблемско учење, критичко проучавање литературе, коришћење интернета.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испт	50
колоквијум-и	10	
семинар-и			

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Дидактичка средства у вртићу			
Наставник/наставници: мр Биљана Вујасин			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Упознати студенте са педагошким вредностима дидактичких средстава и материјала, дoметима савремене образовне технологије и значају интернета и медија прикладних за в. о. рад у предшколским установама. Медијско описмењавање и развијање критичког односа према медијској продукцији и анализу и интерпретацију медијских порука.			
Исход предмета			
Након курса студенти ће бити способни да: представе развој и поделу дидактичких средстава и осталих извора знања; укажу на предност и недостатке у коришћењу одређених дидактичких средстава; развију умења за креирање инспиративне средине за учење и истраживање; развију спремност за примену ИКТ у реализацији и развијању предшколског програма; разумеју значај педагошких вредности дидактичких средстава, материјала и различитих мултимедијалних извора знања; расправљају медијској продукцији, медијским порукама и њиховом утицају на децу предшколског узраста.			
Садржај предмета			
Развој и подела васпитно-образовних средстава. Педагошке вредности дидактичких средстава и извора знања. Извори знања у дечијим активностима. Дидактички материјали. Дидактичка средства. Визуелна средства комуникације и учења. Звук као извор знања и средство за играње. Мултимедијски извори знања. Нова информациона технологија и модернизација васпитно-образовног рада у вртићу. Анализа и интерпретација медијских порука. Медијско васпитање и медијска писменост.			
Литература			
Хилченко, С. (2020). Дидактичка средства и материјали. Суботица: Академија васпитачко-здравствених струковних студија Вујасин, Б.(2011): Application of web portals in the spread of educational innovations..Тим. Ром. Дедај, М. (2014). Педагошке импликације насиља у медијима. ПЕДАГОГИЈА LXIX, 1, 2014. Вилер, Ј. Џо. (2008): Даљински контролисани. Београд: СГ-Вили			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методe извођења наставе			
Компарирање, интерактивно учење, метода дискурса, демонстрација, интерпретација, расправа на унапред задату тему, практичан рад и трагање за информацијама на интернету, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава	20	усмени испт	
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Историја цивилизације			
Наставник/наставници: др Мирча Маран			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета: Студенти треба да упознају основне карактеристике развоја људске цивилизације од најстаријих времена до данас, укључујући и историју предшколског образовања; да се оспособе за критичко промишљање о основним питањима развоја људске цивилизације и у оквиру ње, предшколског образовања; да се упознају са међусобним утицајима светских цивилизација у различитим временским периодима.			
Исход предмета: Оспособљеност за критичко промишљање о основним питањима развоја људске цивилизације и предшколског образовања; усвојена научна и стручна терминологија из области историје цивилизације и предшколског образовања, као и основни појмовима и феномени из области историје цивилизације и предшколског образовања. Усвојена знања из историје и културе као извора садржаја у развијању предшколског програма помоћу којих се стварају услови за упознавање деце са цивилизацијским достигнућима у сврху функционалног учешћа у свакодневном животу и стварања погодне базе за учење кроз игру.			
Садржај предмета: Теоријска настава – Порекло и корени људске цивилизације. Цивилизације Старог Истока. Грчка и римска цивилизација. Византија између античког и средњовековног света. Европски средњи век. Исламски свет. Ренесанса и успон европске цивилизације. Колонијализам и ширење европске цивилизације. XX век. Савремено доба. Појава и развој предшколског образовања у свету од 18. века до данас. Појава и развој предшколског образовања у Србији од 19. века до данас. Практична настава – Расправа о теоријским садржајима, сучељавање мишљења, писање радова и њихово образлагање и презентација на вежбама.			
Литература: Мирча Маран, Преглед историје цивилизације, Вршац 2019. Свеобухватна историја цивилизације, приредио Иван Јовановић, Алнари, Београд 2006. Вил Дјурант, Историја цивилизације I-XII, Београд 1995-2006. Слободан Бранковић, Историја културе и цивилизације: кратак преглед, Београд, Мегатренд универзитет 2009. Ана Гавриловић, Предшколске установе у Србији 1843-2000, Службени гласник, Београд, 2002. Вишња Ђорђић, Предшколско физичко васпитање у Војводини - Друштвено-институционални контекст, Виша школа за образовање васпитача, Вршац, 2002.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања се одвијају у виду академског излагања и активне студентске радионице; метода дискурса и логичко структурисање предмета расправе, шематско приказивање структуре садржаја, критичко проучавање литературе; расправа на унапред најављену тему; образлагање ставова у расправи.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испт	70
колоквијум-и	-	
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Предшколски курикулум			
Наставник/наставници: др Снежана Пртљага			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Појашњавање појма курикулума и схватање суштине сусрета англосанксонске и европске педагошке традиције: да студенти размеју функцију курикулума, педагошке парадигме израде курикулума и да се оспособе да уочавају потребе и дефинишу идеје којима би се допринело унапређивању наставе и учења, те да даље буду у стању да одређују приоритете, дефинишу циљеве развоја образовне средине и развију план развоја области коју желе унапредити. Оспособити студенте за самосталну израду развојних планова.			
Исход предмета Примењује савремене стратегије и технологије у креирању и развијању реалног програма са децом у предшколској установи. Познаје законске одредбе везане за припремни предшколски програм. Повезује англосаксонске и европске педагошке традиције. Открива функцију курикулума. Анализира педагошке парадигме израде курикулума. Организује личну припрему и планирање, контролу и спровођење планова - разумевање и употреба теорија курикулума и коришћења организацијских могућности и материјалних ресурса на располагању, те може да користи различите стратегије за планирање и реализацију васпитно образовног програма. Развијен рефлексивни приступ примени усвојених знања и решавања проблема у васпитно-образовној пракси. Тумачи и заступа своју улогу у предшколском васпитно-образовном тиму, у сарадњи са другим колегама. Самостално израђује Развојни план. Усвојена знања о законској регулативи и документовању децјег развоја, свога рада и оних које ће им послужити за даље целоживотно учење.			
Садржај предмета Појмовна разграничења: курикулум, каталози знања, национални образовни стандарди, педагошки стандарди, наставни план и програм. предшколска дидактика, предшколски курикулум, отворени курикулум. «Сусрет» англосанксонске и европске културно-педагошке традиције. Теоријски концепти и методолошки приступ израде курикулума и национални образовни стандарди. Курикулум у функцији подстицања виших нивоа квалитета у образовном систему. Педагошке парадигме израде курикулума. Предшколски курикулум и аутономија установе. Израда развојног плана.			
Литература Pribišev Beleslin, T. (2019). Predškolski kurikulum u teoriji i praksi. Banja Luka: Filozofski fakultet Univerzitet u Banja Luci. Клеменовић, Ј., (2009): Савремени предшколски програми, Савез пед. друш. Војводине и Висока школа струковних студија за образовање васп. „Михаило Палов“, Вршац (одабрана поглавља). Министарство просвете и спорта Републике Србије, Сектор за развој образовања и међународну просветну сарадњу, (2003): Школско развојно планирање-пут ка школи какву желимо, Београд Министарство просвете и спорта Републике Србије, Сектор за развој образовања и међународну просветну сарадњу.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Образлагање са реторичким питањима, метода дискурса и логичко структурисање предмета расправе, шематско приказивање структуре садржаја, образлагање ставова у расправи, критичко проучавање литературе, самоорганизовано и интерактивно учење; расправа на унапред најављену тему. Тимски рад студената на снимању развојних приоритета и дефинисању циљева и задатака, као и на изради развојног пројекта, дискусија са аргументацијом, израда скица и др.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	60
колоквијум-и	10	
семинар-и			

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Хор			
Наставник/наставници: др Јасмина Столић Пивнички			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета јесте да студенти буду оспособљени за самосталан рад са вокалним ансамблима.			
Исход предмета			
Студент познаје основне карактеристике гласа и вокалне технике, рада са вокалним саставима и основе мануелне технике - дириговања; Студент развија капацитете за групни рад и способан је да одабере одговарајућу активност у раду са групом; Студент је оспособљен за примену провере музичких способности, одабир репертоара и организовање рада са вокалним саставом.			
Садржај предмета Познавање људског гласа; Култивисање хорског звука; Тимбр; Дисање; Дозирање и коректна употреба ваздуха; Покривање и откривање тонова; Вокализе. Дикција у говору и певању. Општи разлози децје интонативне нестабилности и решавање проблематичних ситуација. Динамика и темпо у вокалним саставима; Принципи дириговања; Мануелна техника; Важни поступци у раду диригента децјих састава; Припрема наступа децјих састава; Музичке активности уз покрет као иницијелни модел подстицања колективног децјег извођења; Значај примене музичких активности уз покрет у функцији подстицања колективног децјег извођења.			
Литература			
Чинч, Е.(2010). <i>Основи рада са децјим музичким саставима</i> , Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов.			
Чинч, Е. (2012). <i>Музичка хрестоматија</i> , Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов.			
Чинч, Е., Столић, Ј.(2015). <i>Организовање и рад са децјим музичким саставима</i> , Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов.			
Столић, Ј. (2018). <i>Музичке игре уз покрет на предшколском узрасту</i> . Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 0	Практична настава: 3
Методе извођења наставе Метода дискурса, метода демонстрације, аналитичко слушање, метода стваралачког рада, истраживачка метода, учење откривањем, дидактичка музичка игра, проблемско учење, критичко проучавање литературе, коришћење интернета.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испт	50
колоквијум-и	10	
семинар-и			

Спецификација стручне праксе

Студијски програм: Струковни васпитач		
Назив предмета: Интегрисана стручна пракса 1		
Наставник/наставници: др Наташа Стурза Милић, др Даница Веселинов		
Статус предмета: пракса је обавезна за све студенте		
Број ЕСПБ: 1		
Услов: Нема		
<p>Циљ предмета: Стварање услова за развијање знања, умења и вредности студената у следећим подручјима компетенција: 1) за непосредни рад са децом; 2) развијање сарадње и заједнице учења; 3) професионалне праксе. Стварање услова за разумевање холистичке природе развоја детета и узајамне зависности и условљености социјалног, моторног, емоционалног и когнитивног развоја; упознавање студента са: просторним целинама и временском организацијом васпитно-образовног рада у предшколској установи, Годишњим програмом рада установе и осталом документацијом (Дневник рада васпитача, летопис, педагошка документација — дејчи портфолио и тематски/пројектни портфолио). Сагледавање улоге васпитача у организацији васпитно-образовног процеса као повезаног процеса бриге, неге, васпитања и образовања.</p>		
<p>Исход предмета: По успешном завршетку Интегрисане стручне праксе 1 студенти ће бити способни да: целовито сагледавају повезаност делатности предшколске установе (васпитања, образовања, неге, здравствене и социјалне заштите сваког детета); опишу просторну и временску организацију в.о. рада у предшколској установи; анализирају материјалну опремљеност предшколске установе, нарочито, полуструктурираним и неструктурираним материјалима; прате отворену комуникацију и размену са породицом (праксу добродошлице, непосредне контакте, документацију, писане информације и др.); сагледају значај организације сигурног окружења у коме је дете психофизички заштићено; наведу начела в.о. рада и в.о. циљеве предшколске установе; преиспитују властита начела и уверења о детету, учењу и својој улози у предшколској установи; препознају различите начине изражавања деце; утврде активности деце у току режима дана и улоге васпитача у њиховој организацији; изведу закључак о развијености речника васпитне групе у којој хоспитују; дају процену способности деце за самостално одржавање личне хигијене; прате организацију obroка у вртићу као пријатног социјалног доживљаја; посматрају дејче понашање ради уочавања и разумевања развојних потреба, интересовања и могућности детета; ступају у топлу и брижну интеракцију са децом; показују поштовање и осетљивост према различитостима (културно порекло, народности итд.), те развијају осетљивост на дискриминацију и неправду и начине превазилажења; критички промишљају и развијају рефлексивни приступ примени усвојених знања и решавања проблема у васпитно-образовној пракси, уз позитивну комуникацију и сарадњу са свим актерима.</p>		
<p>Садржај предмета Интегрисана стручна пракса 1 остварује се у следећим облицима: хоспитовање у васпитно-образовним групама у предшколској установи. На почетку праксе студент треба да се упозна са кратким историјатом предшколске установе, организацијом рада у предшколској установи, бројем в.о. група и деце, васпитача и осталих запослених; материјалним средствима (путем педагошке документације која се води у установи и/или уз помоћ стручног сарадника, васпитача и др.). У оквиру праксе студенти ће посебно бити усмерени на: сагледавање просторних целина и временске организације в.о. рада у предшколској установи; анализу материјалне опремљености, нарочито, полуструктурираним и неструктурираним материјалима; праћење отворене комуникације и размену са породицом (пракса добродошлице; непосредни контакти; документација и др.); сагледавање организације сигурног окружења у коме је дете психофизички заштићено; начела в.о. рада и в.о. циљеве предшколске установе; препознавање различитих начина изражавања деце; праћење активности деце у току режима дана и улоге васпитача у њиховој организацији; праћење и анализу развијености речника васпитне групе у којој хоспитују; процену способности деце за самостално одржавање личне хигијене; праћење организације obroка у вртићу као пријатног социјалног доживљаја; праћење и учешће у животно-практичним ситуацијама; посматрање дејчег понашања ради уочавања и разумевања развојних потреба, интересовања и могућности детета. Студенти су обавезни да присуствују свим облицима и активностима в.о. рада у в.о. групама. Студент води свој Дневник рада интегрисане стручне праксе 1 (са задацима и простором за сопствена запажања).</p>		
<p>Литература <i>Године узлета: основе програма предшколског васпитања и образовања</i> (2019). Београд: Просветни преглед: Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Напомена: за посебне задатке користи се препоручена литература из обавезних и изборних предмета.</p>		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава: 2
<p>Методе извођења наставе: Учење по моделу, демонстрација, илустрација, стварање нових идеја и релација, образлагање са реторичким питањима, проблемска и откривачка метода, сучељавање мишљења, дискусија, игра улога, компарирање, симулација, интерактивно учење; критичко проучавање литературе.</p>		
Интегрисана стручна пракса 1 се евидентира да је прихваћена.		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Педагошке теорије			
Наставник/наставници: др Горан Вилотијевић, мр Биљана Вујасин			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета: Стицање стручних и проширивање општих знања, као и примена достигнућа педагошке науке. Стицање знања о педагошким идејама, теоријама и концепцијама. Омогућавање критичког увида у савремене концепције васпитања. Оспособљавање студената за критичко сагледавање и процењивање педагошких теорија и њихове критичке примене у теоријским радовима и изворној педагошкој ствараности (пракси), самостално суђење и закључивање и одбрану сопствених погледа и ставова, као и основа за стицање компетенција рефлексивног практичара.			
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти би требало да буду способни да: 1. разумеју достигнућа педагошке науке, 2. наводе педагошке идеје, теорије и концепције, 3. критички сагледавају и процењују педагошке теорије, 4. заступају сопствене и вреднују друге ставове, 5. примењују савремене теорије у раду, са циљем развијања знања и вештина, 6. уважавају значај примене теорија у пракси са циљем ефикаснијег рада и еманципације 7. планирају и имплементирају научно, у раду у васпитно-образовним групама; 8. развијен критичко-рефлексивни приступ према педагошким теоријама.			
Садржај предмета			
Теоретска настава: Појам теорија и метатеорија и њихов међусобни однос. Основне категорије: модел, парадигма, закон, конструкт и хипотезе; Конструисање теорија; Разврставање (класификација) педагошких теорија; Утемељивачи појединих класификација (Суходолски и др.); Педагогија есенције (педологија, индивидуална педагогија, персоналистичка педагогија, функционална педагогија, прогресивна педагогија, педоцентризам, слободна педагогија (Л. Толстој). Педагогија „егзистенције“ (социјална педагогија, теорије радне школе, социјалдемократска педагогија, фашистичка педагогија, совјетска педагогија, реконструктивистичка педагогија и др). Културна педагогија; Прагматична педагогија. “Трећа педагогија”- Суходолског. Верска педагогија. Хербартова педагогија, Духовно научна педагогија; Структурно функционалне теорије; Интеракционистичке теорије. Критичко-комуникативне теорије и критичка педагогија, Еманципаторска педагогија; Конструктивистичке теорије. Хуманистичке теорије. Постмодерна педагошка теорија, педагошке импликације; Алтернативни правци и школе.			
Практична настава:Вежбе кроз активне студентске радионице на претходно дефинисане теме произишле из теоретске наставе. Метода дискурса и логичко структурисање предмета расправе уз образлагање ставова у расправи.			
Литература			
Поткоњак, Н. (2003). XX век: ни «век детета» ни век педагогије. СПДВ, Нови Сад (одабрана поглавља)			
Ђорђевић, Ј. (2000). Реформски педагошки покрети у 20. веку. Учитељски факултет, Београд (одабрана поглавља)			
Бранковић, Д., (2001). Педагошке теорије. Бања Лука (одабрана поглавља)			
Милутиновић, Ј.(2011). Алтернативе у теорији и пракси савременог образовања. СПДВ,Нови Сад (одабрани део)			
Вилотијевић, М. (2000). Дидактика1 и 2. Учитељски факултет, Београд			
Нил, А. С. (1988). Слободна деца Самерхила. БИГЗ, Београд			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 4	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе			
Метода дискурса и логичко структурисање предмета расправе; Академско излагање; Пројект метода; Критичко проучавање литературе; Израда семинарских радова; Вежбе кроз активне студентске радионице; Расправа на унапред задату тему; Образлагање ставова у расправи; шематско приказивање структуре садржаја, самоорганизовано и интерактивно учење.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	
активност у току предавања		10	
практична настава		10	
колоквијум-и		10	
семинар-и			
		Завршни испит	
		писмени испит	
		30	
		усмени испит	
		40	
		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Психологија раног развоја и учења			
Наставник/наставници: др Тања Недимовић, Адријан Божин			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета је припрема студента да: 1.усвоји фундаментална знања о предмету и основним појмовима развојне и педагошке психологије, 2. упозна особености развоја и учења деце раног узраста, 3. схвати основне поставке базичних психолошких теорија развоја, 4. изгради вештине, умења и знања о специфичним методолошким аспектима истраживања развојних промена, 5. схвати чињенице и законитости о општем развоју и развоју у појединим доменима, холистичкој природи развоја и нормативности развоја, 6. анализира однос сазревања, учења и развоја деце предшколског узраста, 7. примени стечена знања у непосредној васпитно-образовној пракси.			
Исход предмета			
По успешном завршетку курса, студенти би требало да буду способни да: 1. подстичу когнитивни, социјални и емоционални развој деце предшколског узраста уз разумевање холистичке природе раног развоја и учења, и узајамне зависности и условљености свих аспеката дечјег развоја; 2. процењују интерактивни допринос различитих фактора развоја целовитом психо-физичком развоју, 3. препознају одступања од нормативног развоја, специфичности дечијег развоја и учења, 4. примењују стратегије остваривања партнерства са кључним заинтересованим странама (децом, колегама, породицом, школом), 5. успостављају одговарајуће односе са децом у циљу подстицања добробити; 6. развију оријентацију на интегрисани приступ развоју и учењу деце раних узраста; 7. спремност за ангажовање у локалној заједници на промовисању права детета и породице.			
Садржај предмета			
Уводни и општи проблеми развојне и педагошке психологије; Технике прикупљања података; Развој кроз цео животни век; Аспекти и фактори развоја; Развојне карактеристике деце предшколског узраста; Даровитост деце предшколског узраста; Појмови и међусобни однос учења, развоја и сазревања код деце предшколског узраста; Карактеристике учења деце предшколског узраста – улога менталне обраде; однос интелигенције, знања и учења; учење деце и учење одраслих – сличности и разлике; Карактеристике пажње и улога мотивације у учењу деце предшколског узраста; Учење и могућности модификације понашања; Педагошке импликације развојно-психолошких сазнања и принципа психологије учења.			
Литература			
Биро, М., Недимовић, Т. (2017). Психологија (треће издање). Вршац: ВШССВ. Јерковић, И., Зотовић, М.(2017). Развојна психологија. Београд: Друштво психолога. Vizek Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja. Beograd: Klett. (odabrana poglavlja). Vasta, R., Haith, M.M., Miller, S.A. (1998). Dječja psihologija. Јастребарско: Naklada Slap. (odabrana poglavlja). Hock, R. R. (2004). Četrdeset znanstvenih studija koje su promijenile psihologiju. Јастребарско: Naklada Slap. (odabrana poglavlja).			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 4	Практична настава: 2
Методе извођења наставе			
Проблемско излагање, истраживачка метода, метода дискурса, радионичарски рад у мањим групама, дискусионе групе, критичко проучавање литературе, студентске презентације и други интерактивни и кооперативни облици и методе рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	30
колоквијум-и	20+20	
семинар-и			

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Страни језик 2 (Енглески језик)			
Наставник/наставници: др Јелена Пртљага, Радмила Палинкашевић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: испуњене предиспитне обавезе из предмета Енглески језик 1			
Циљ предмета Унапређење комуникативне компетенције на енглеском језику, стицање Б1 нивоа (Заједнички европски референтни оквир за језике). Развијање интегрисаних језичких вештина и комуникације на енглеском језику у усменој и писаној форми, развијање тумачења разних облика језичког материјала.			
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти: разумеју прочитан и одслушан текст, описују догађаје или епизоде из обрађеног језичког материјала, износе сопствене ставове, употребљавајући вокабулар и граматичка правила из обрађеног језичког материјала, користе информационе технологије у усвајању енглеског језика, комуницирају у складу са принципима социјално и културно прихватљиве интеракције, успешно ради самостално, у пару и у групи; користи енглески језик у циљу континуираног професионалног развоја. Студенти су унапредили своје трансферзалне вештине, као и вештине успешне комуникације и могућност да развију заједнице учења у предшколској установи и ван ње на ширем нивоу који омогућава знање енглеског језика који је лингва франка данашњице; оспособили су се за праћење савремене стручне литературе на енглеском језику, као и трендова развоја предшколског васпитања и образовања.			
Садржај предмета Теоријска настава и вежбе су уизузетно тесној вези при чему теоријски део наставе посвећен обнављању и систематизацији претходно стечених знања из граматике енглеског језика, те уводи студенте у области којим ће се потом посвећивати кроз вежбе: морфологија: глагол, именица, детерминатив, заменица, придев; синтакса: синтагма, реченица, ред речи; садржаји из области енглеске културе. Током практичне наставе обрадиће се следеће лекције: 1. Have a go! (vocabulary, grammar, skills, culture) 2. Angry planet (vocabulary, grammar, skills, culture) 3. Get healthy! (vocabulary, grammar, skills, culture) 4. The anniversary (vocabulary, grammar, skills, culture) 5. Any messages (vocabulary, grammar, skills, culture) 6. I wish! (vocabulary, grammar, skills, culture)			
Литература 1. Chris Redston et. al. (2014) face2face – intermediate student's book + CD, CUP. (стр 53-114) 2. Chris Redston et. al. (2014) face2face – intermediate practice book, CUP. (стр 35-63) 3. Једнојезички речник по избору 4. Murphy, R. (1995) English Grammar in Use. Oxford: OUP. 5. Murphy, R. (1995) English Grammar in Use. Supplementary Exercises. Oxford: OUP.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: Вежбе уз употребу комуникативне методе уз подједнако придавање пажње развоју свих језичких вештина; игра улога, дискусија, интерактивно учење, портфолио, самосталан рад студената, рад у паровима, групни рад, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	50	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Струковни васпитач			
Назив предмета: Страни језик 2 (Немачки језик)			
Наставник/наставници: проф. др Александра Гојков Рајић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: претходно одслушан предмет Немачки језик 1			
Циљ предмета			
Усвајање нове лексики специфичне за струку, увежбавање сналажења у стручној литератури на немачком језику и унапређивање и развијање све четири језичке вештине у оквиру Б1 нивоа према <i>Заједничком европском оквиру за језике</i> . Унапређивање комуникативне компетенције на немачком језику, развијање способности аргументоване комуникације у оквиру језика струке из области методика, педагогије, психологије и дидактике.			
Исход предмета			
Самостално сналажење у стручној литератури на немачком језику уз помоћ речника, превођење потребних радова и комуникација о стручним темама на немачком језику до извесне мере. Коришћење вокабулара из текста, парафразирање и резимирање обрађеног текста/теме. Способност да се употребом стручних појмова дискутује о темама везаним за наставу и образовање и способност коришћења литературе из истих области. Способност праћења савремене стручне литературе на немачком језику, као и трендова развоја предшколског васпитања и образовања.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Развијање све 4 језичке вештине. Читање и разумевање стручне литературе. Оспособљавање за самостално усмено и писмено изражавање. Садржаји из области немачке културе са посебним акцентом на систем школовања у земљама немачког говорног подручја; Садржаји везани за развој педагогије, психологије, методика и телесног развоја у земљама немачког говорног подручја и за поједине представнике ових наука из тог региона.			
Практична настава			
Писање резимеа прочитаног стручног текста на немачком језику, дискутовање на тему прочитаног стручног текста не немачком језику, презентовање података из стручних садржаја (теме везане за позив учитеља и васпитача из области педагогије, психологије, методика и телесног развоја) на немачком језику.			
Литература			
1. Суботић, Љиљана (2009) <i>Немачки језик за студенте Педагошког факултета, Teil II</i> . Сомбор: Педагошки факултет (стр. 87-146).			
2. Wahrig, Gerhard (1994) <i>Deutsches Wörterbuch</i> . Gütersloch: Bertelsmann Lexikon Verlag (речник).			
3. Шамшаловић, др Густав (1990) <i>Немачко-хрватски или српски рјечник</i> . Загреб: Графички завод Хрватске			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе			
Образлагање са реторичким питањима, метода дискурса критичко проучавање литературе, самоорганизовано и интерактивно учење; припрема презентације у електронској форми.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испт	20
колоквијум-и		
усмена презентација	15		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Информатички практикум			
Наставник/наставници: др Предраг Пртљага			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема посебних услова			
Циљ предмета <p>Студенти треба да стечена практична знања у области информатике примене за унапређивање квалитета рада у предшколској установи. Будући васпитачи треба да се оспособе да користе рачунар у адекватном информатички оријентисаном окружењу. Студенти се оспособљавају за обраду текста и креирање докумената у одговарајућем текст процесору, креирање једноставнијих табела и успешно коришћење могућности комуникације путем електронске поште.</p>			
Исход предмета <p>По завршетку курса, студенти су информатички писмени, познају и правилно користе рачунарску терминологију. Студенти су оспособљени да уз помоћ рачунара примењују савремене стратегије и технологије у креирању и развијању реалног програма са децом у предшколској установи. Спремношћу да примене ИКТ, образовне софтвере и платформе у реализацији и развијању предшколског програма они су спремни да користе ИКТ за промовисање предшколског васпитања и професије васпитача на стручним скуповима и публиковање стручних радова. Истовремено будући васпитачи користе интернет као извор релевантних информација и комуницирају путем електронске поште, увиђајући значај онлајн професионалних заједница, социјалних мрежа и сл. у образовању, као и у свакодневном животу.</p>			
Садржај предмета <p>Студенти стичу основна знања о историјату информатике уопште, упознају се са елементима и принципима рада рачунара. Такође се упознају са оперативним системима и корисничким програмима који су најчешће у употреби. Студенти се оспособљавају за коришћење уређаја за уношење података, као и за рад са корисничким програмима. Студенти упознају рачунарске програме на нивоу који им омогућује да већ креиране документе у наведеним програмима могу да користе или мењају и креирају нове. У вежбањима користе могућности интернета и комуникацију путем електронске поште. Развојем преносивих (трансверзалних) комуникацијских и дигиталних вештина студенти стичу компетенције неопходне за рад у виртуелном/дигиталном окружењу.</p>			
Литература <p>1. Prtljaga, P. (2009). Informatički praktikum, Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača Mihailo Palov, Vršac, dostupno na: http://www.uskolavrsac.edu.rs/novisajt2012/Izdanja/IPraktikum.pdf.</p> <p>2. Prtljaga, P. i Bratina, T. (2020). Primena informaciono-komunikacionih tehnologija u vaspitno-obrazovnom radu. Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača Mihailo Palov, Vršac. dostupno na: http://research.rs/primena-ikt-u-v-o-radu/</p>			
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	0	Практична настава: 3
Методе извођења наставе <p>Практичан рад у рачунарској учионици; метода дискурса; шематско приказивање структуре садржаја, критичко проучавање литературе, интерактивно учење.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава	40	усмени испит	30
колоквијум	20		
семинар-и	/		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Вокално – инструментални практикум 2			
Наставник/наставници: др Еуђен Чинч, др Јасмина Столић Пивнички			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета јесте да студенти буду оспособљени за самостално вокално - инструментално извођење музичког текста у раду са предшколском децом.			
Исход предмета Студенти поседују вештину свирања хармонског клавијатурног инструмента и имају способност самосталног вокално - инструменталног извођења музичких опуса за предшколски узраст у вртићу; Студенти поседују корелацију певања и свирања одговарајућих музичких текстова. Студенти су оспособљени за читање непознатих одговарајућих музичких текстова.			
Садржај предмета Техничке вежбе за леву и десну руку. Основни појмови хармоније. Рад на гласу и корелација са инструменталним извођењем. Ритмичко читање и тактирање. Извођење једноставних музичких примера. Извођење дејјих песама за разне узрасте. Извођење дејјих песама уз инструментално - хармонску пратњу.			
Литература			
Чинч, Е.(2010). <i>Основи рада са дејјим музичким саставима</i> , Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов.			
Чинч, Е. (2012). <i>Музичка хрестоматија</i> , Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача М. Палов.			
Чинч, Е. (2013). <i>Музички практикум</i> . Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача М. Палов.			
Чинч, Е. (2013). <i>Музичко васпитање са методиком</i> . Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов.			
Чинч, Е., Столић, Ј.(2015). <i>Организовање и рад са дејјим музичким саставима</i> , Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 0	Практична настава: 3
Методе извођења наставе			
Метода дискурса, метода демонстрације, аналитичко слушање, метода стваралачког рада, истраживачка метода, учење откривањем, дидактичка музичка игра, проблемско учење, критичко проучавање литературе,			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	50
колоквијум-и	10	
семинар-и			

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Вртић као отворени систем			
Наставник/наставници: мр Биљана Вујасин			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Студенти треба да усвоје стручну педагошку терминологију; упознају се са основним појмовима и феноменима вртића као отвореног система васпитања и образовања; да се оспособе за критичко промишљање о основним питањима васпитне праксе у вртићу; да се упознају са отвореним курикулумом децјег вртића.			
Исход предмета			
По успешном завршетку курса, студенти треба да: самостално раде и осмишљавају отворени курикулум; критички промишљају о основним питањима васпитања у вртићу као отвореном систему; усвоје оријентацију на интегрисани приступ развоју и учењу деце раних узраста; развијају унутрашњу мотивацију као основ учења на раним узрастима; развију отвореност у односу вртића, породице и локалне заједнице и разумевање за породични и друштвени контекст из кога дете долази; развијају самосталност и аутономију детета као централну вредност; да разумеју породични и друштвени контекст из кога дете долази; буду спремни за ангажовање у локалној заједници на промовисању права детета и породице, као и предшколског васпитања и образовања.			
Садржај предмета			
Подржавање дечијих потенцијала, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања; предности вртића као отвореног система васпитања и образовања; вртић, породица и локална заједница, разумевање за породични и друштвени контекст из кога дете долази; подстицајни простор и место учења у реалном контексту; подршка добробити детета у реалном програму; интегрисани/пројектни приступ учењу и „израњајући” курикулум; васпитни потенцијал (простор, време и дидактички материјал).			
Литература			
Године узлета – Нове основе предшколског програма (2019): Београд: Просветни преглед. Крњаја, Ж. (2009): Контекст у учењу и подучавању, Београд: Задужбина Андрејевић. Ивић, Иван и сар. (1989): Васпитање деце раног узраста, ЗУНС, Београд.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе			
Академско излагање, образлагање са реторичким питањима, шематско приказивање структуре садржаја, самоорганизовано и интерактивно учење; расправа на унапред најављену тему; образлагање ставова у расправи; критичко проучавање литературе. Вежбе - практични радови			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава	20	усмени испт	
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Рана идентификација даровитости			
Наставник/наставници: др Горан Вилотијевић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета: Студенти треба да схвате значај идентификације даровите деце на раном узрасту. Потребно је да са упознају са теоријама о даровитости, стекну знања о идентификаторима ране даровитости у оквиру когнитивног развоја, моторног развоја, језичког развоја, самопомоћи и социјализације. Потребно је оспособити их за креирање изазовних ситуација за испољавање деље даровитости.			
Исход предмета: По успешном завршетку курса, студенти би требало да буду способни да: 1. уважавају различитости и примењују инклузивни приступ у раду са децом којој је потребна додатна подршка; 2. користе стечена знања о приступима, суштини и значају раног препознавања даровитости на предшколском узрасту; 3. компетентно идентификују даровитост на раном предшколском узрасту; 4. примењују савремене методологије за рано откривање даровитости; 5. примењују демократски и критичко-рефлексивни приступ пракси предшколског васпитања и образовања, уз интегрисање знања из различитих области и њихову примену; 6. креирају ситуације за испољавање дечије даровитости; 7. делују као рефлексивни практичари корелирајући, интегришући и расуђујући према доступним информацијама о даровитом детету.			
Садржај предмета: Приступ дефинисању даровитости – интелектуална, моторичка, језичка, музичка итд. Процесна дијагностика – уочавање, праћење и стварање изазовних ситуација за испољавање и подстицање даровитости. Однос између начина дефинисања даровитости и избора методолошких приступа. Идентификатори ране даровитости за когнитивни развој, језички развој, моторни развој, музику даровитост, социјализацију и самопомоћ. Идентификација на раном узрасту – pro et contra. Карактеристике сензомоторног развоја даровите и напредне деце јасленог узраста. Интегративни приступ и методе ране идентификације и подстицања даровитости.			
Литература: Гојков, Г., Стурза – Милић, Н., Гојков – Рајић, А., Стојановић, А. (2002): Рана идентификација даровитости. Виша школа за образовање васпитача. Вршац. Гојков, Г., (2008): Дидактика даровитих. Вршац. Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“. Максић, С. (1999): Рана идентификација креативности, у: Зборник бр. 5. Виша школа за образовање васпитача. Вршац. Јанежић, М. (2003): Музичке предиспозиције. Београд. Про Арт. Андре, Ј. (2009): Педагогија музичког конструкта, Београд. Андрејевић.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	
		Практична настава: 2	
Методе извођења наставе: Академско излагање, образлагање са реторичким питањима, резимирање идеја на предавању; проблемско излагање; сучељавање мишљења; самоорганизовано и интерактивно учење; расправа на унапред најављену тему; антиципитање последица; критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	40
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач				
Назив предмета: Дидактичке игре				
Наставник/наставници: др Јасмина Столић Пивнички				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: нема				
Циљ предмета				
Стицање знања о феномену дечје игре, значају и њеним васпитно-образовним функцијама, оспособљеност студената за креирање и примену дидактичких игара у васпитно-образовном раду, подстицању дечје креативности и стваралаштва.				
Исход предмета				
Након завршеног курса студенти би требало да буду оспособљени да: 1. Разумеју начине учешћа и подржавања дечије игре као приступа стварности; 2. Наброје васпитне функције дечије игре, 3. Усвоје знања о различитим стратегијама учења деце раних узраста; 4. Класификују игре према различитим критеријумима, 5. Креирају дидактичке игре, 6. Развију критички став и истраживачки однос усмерен на иновирање праксе уз подстицање партиципације предшколског детета у играма и другим ситуацијама учења; 7. Критички процењују мултимедијалне игре за децу, 7. Планирају активности за развијање дечје креативности и стваралаштва кроз игру.				
Садржај предмета				
Теоријска настава:				
Појам и карактеристике дидактичких игара. Структурална обележја дечје игре. Теорије игре (класична и савремена тумачења). Подела и врсте дечјих игара према развоју и садржају. Функција игре у развоју детета. Педагогија дечје игре (васпитање, образовање и учење кроз игру). Савремена истраживања игре у институционалном контексту. Игра и креативност. Феномен стваралаштва. Функција стваралаштва у дечјем развоју. Васпитно-образовни задаци повезани са стваралаштвом. Услови и поступци за развијање дечјег стваралаштва. Улога васпитача у подстицању и усмеравању дечјег стваралаштва. Практична настава: Примена појединих метода и техника; Упутства за писање семинарских радова; Анализа чланака из стручних часописа; Анализа резултата вежби; Израда семинарских радова; Одбрана семинарских радова. Систем интегрисане праксе студената. Индивидуална примена дечије игре у оквиру интегрисане стручне праксе.				
Литература				
Столић, Ј.(2018). Музичке игре уз покрет на предшколском узрасту. Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов;				
Каменов, Е. (2006): Дечја игра: васпитање и образовање кроз игру. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства;				
Трнавац, Н. (1991): Дидактичке игре, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства;				
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2	
Методе извођења наставе				
Академско излагање, проблемско излагање, истраживачка метода, радионичарски рад у мањим групама, дискусионе групе, критичко проучавање литературе; студентске презентације и други интерактивни и кооперативни облици и методе рада.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања		10	писмени испит	
практична настава (укључује и наставу у вежбаоницама у вртићу)		20	усмени испит	50
колоквијум-и		20	

Спецификација стручне праксе

Студијски програм: Струковни васпитач		
Назив предмета: Интегрисана стручна пракса 2		
Наставник/наставници: др Наташа Стурза Милић, др Даница Веселинов		
Статус предмета: пракса је обавезна за све студенте		
Број ЕСПБ: 1		
Услов: Обављена и евидентирана Интегрисана стручна пракса 1		
<p>Циљ предмета: Стварање услова код студената за развијање знања, умења и вредности студената у следећим подручјима компетенција: 1) за непосредни рад са децом; 2) развијање сарадње и заједнице учења; 3) професионалне праксе. Разумевање холистичке природе развоја детета и узајамне зависности и условљености социјалног, моторног, емоционалног и когнитивног развоја, те развоја говора; вредновање подстицајног простора и откривање места учења у реалном контексту. Анализа опремљености дидактичким средствима и материјалима према различитим критеријумима: педагошким, психолошким, здравственим. Препознавање законитости децјег развоја и методичких поступака подстицања развоја. Развијање осетљивости код студената да препознају потребу за додатном подршком деци у васпитању и образовању. Подстицање сарадње ради размене искустава, заједничког учења и истраживања. Процена коришћења информационе технологије у вртићу.</p>		
<p>Исход предмета По успешном завршетку Интегрисане стручне праксе 2 студенти ће бити оспособљени да: целовито сагледавају повезаност делатности предшколске установе (васпитања, образовања, неге, здравствене и социјалне заштите сваког детета); познају организацију простора и активности у предшколској установи; разумеју улогу и одговорност васпитача за организацију безбедне и подстицајне средине за развој и учење; уочавају контекстуалне разлике у схватању циља и сврхе предшколске установе за различите учеснике – васпитаче, децу, родитеље, друштвену заједницу; процене социјалне контакте, развијеност моралних норми и црте децјег темперамента; открију посебна интересовања и склоности деце у васпитној групи у којој хоспитују; охрабрују начине на које деца предшколског узраста уче и развијају се кроз игру; прате и документују развој и развојне тешкоће појединог детета и групе деце, самостално и у тиму; препознају сличности и разлике између деце и њихових породица и препознају различите васпитне стилове; препознају потребу за додатном подршком деци у васпитању и образовању; процене могућности коришћења информационе технологије у вртићу; критички промишљају и развијају рефлексивни приступ примени усвојених знања и решавања проблема у васпитно-образовној пракси, уз позитивну комуникацију и сарадњу са свим актерима.</p>		
<p>Садржај предмета Интегрисана стручна пракса 2 остварује се у следећим облицима: а) хоспитовање, б) асистирање – у моделовању истраживачког и стваралачког односа (пре конкретних облика активности, као и после); анализирање подстицајног простора и откривање места учења у реалном контексту; анализа истраживачких метода и техника у непосредном раду са децом; сарадња са другим студентима ради размене искустава, заједничког учења и истраживања; препознавање етичких стандарда у професији васпитача; анализа коришћења информационе технологије у вртићу.</p> <p>У оквиру Интегрисане стручне праксе 2 студенти ће посебно бити усмерени на: анализу појма конзервације код деце помоћу Пијажеовог експеримента; процену социјалних контаката; процену развијености моралних норми – да ли деца праве разлику између добрих и лоших поступака, да ли имају саосећања, да ли су спремна да помогну и сл.; процену црта децјег темперамента на основу манифестног понашања – повучено, уздржано, стидљиво, уплашено, весело, наметљиво...; откривање посебних интересовања и склоности код деце – уметничке склоности, склоности ка моторичким активностима, ка истраживању и др. Студенти су обавезни да присуствују свим облицима и активностима в.о. рада у в.о. групама. Студент о свему води свој Дневник рада интегрисане стручне праксе 2 (са конципираним задацима и простором за сопствена запажања).</p>		
<p>Литература <i>Године узлета: основе програма предшколског васпитања и образовања</i> (2019). Београд: Просветни преглед: Министарство просвете, науке и технолошког развоја.</p> <p>Напомена: за посебне задатке користи се препоручена литература из обавезних и изборних предмета.</p>		
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 2
<p>Методе извођења наставе Учење по моделу, демонстрација, илустрација, стварање нових идеја и релација, образлагање са реторичким питањима, проблемска метода, сучељавање мишљења, дискусија, игра улога, компарирање, симулација, интерактивно учење; критичко проучавање литературе.</p>		
Интегрисана стручна пракса 2 се евидентира да је прихваћена.		

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Предшколска педагогија			
Наставник: проф. др Александар Стојановић и мр Биљана Вујасин			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема			
Циљ предмета Студенти треба да схвате предмет, задатке и садржаје предшколске педагогије као научне дисциплине; да развију основну методолошку писменост за праћење и проучавање предшколске стварности и реалног контекста у коме се васпитање одвија; да разумеју циљеве предшколског васпитања и образовања који су усмерени на дете; да усвоје знања о историјском развоју идеја о васпитању предшколске деце и критички о томе промишљају; упознавање са најважнијим педагошким идејама и теоријама које су нашле своју практичну примену у системима предшколског васпитања; савремени систем предшколског васпитања и образовања: смисао, значај и потреба. Оспособљавање за планирање у интегрисаном приступу. Оспособљавање за креирање средине подстицајне за деčје учење и истраживање. Оспособљавање за давање подршке добробити детета у реалном програму кроз односе и делање. Разумевање феномена деčје игре и значаја животно-практичних ситуација и планираних ситуација учења. Оспособљавање за праћење, документовање и вредновање активности деце у вртићу. Развијање професионалних компетенција, укључујући способности рефлексije и саморефлексije.			
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти треба да буду: способни да објасне предмет, задатке и садржаје предшколске педагогије као научне дисциплине; способни да анализирају и интегришу академску литературу из предшколске педагогије; методолошки оспособљени за праћење и проучавање предшколске стварности и реалног контекста; способни да опишу историјски развој идеја о васпитању предшколске деце и критички промишљају о њему; оспособљени за планирање у складу са савременим теоријским приступима васпитању и образовању предшколске деце; оспособљени за давање подршке добробити детета у реалном програму кроз односе и делање; да развију умења за креирање инспиративне средине за деčје учење и истраживање; оспособљени за примену одговарајућих стратегија у развијању програма; оспособљени за неговање деčје креативности; способни да артикулишу и охрабрују начине на које деца уче и развијају се кроз игру, животно-практичне ситуације и планиране ситуације учења; оспособљени за праћење, документовање и вредновање активности деце у вртићу; оспособљени за тимски рад и партнерство са породицама деце; оспособљени да критички размишљају о резултатима сопствене праксе и истраживања предшколског васпитања, доносе критичке судове везане за себе и професију предшколског васпитача.			
Садржај предмета Теоријска настава: Упознавање студената са предметом, задацима и начелима предшколске педагогије као научне дисциплине. Теоријско-методолошки аспекти предшколске педагогије и специфичности истраживања у овој области. Предшколска педагогија у систему педагошких дисциплина. Основни појмови предшколске педагогије. Функције васпитања на раном узрасту. Развој идеја и концепција васпитања и образовања деце на раном узрасту. Класици предшколске педагогије. Савремене тенденције и циљеви у предшколском васпитању. Принципи и правила предшколског васпитања. Планирање у интегрисаном приступу. Организација простора и времена у предшколским установама. Структурирана средина. Отвореност предшколске установе према породици, школи, локалној заједници. Стратегије васпитача у развијању реалног програма. Значај игре, животно-практичних ситуација и планираних ситуација учења. Врсте, структура и садржаји курикулума в-о. рада. Праћење, документовање и вредновање. Евалуација рада васпитача и саморефлексивност. Компетенције васпитача за рад у предшколским установама.			
Практична настава: Разрада и анализа теоријских садржаја на вежбама (карактеристике предшколског узраста и процес васпитања; историјска и друштвена условљеност васпитања; развој идеја о васпитању и образовању предшколске деце, класици предшколске педагогије; просторно-временска организација у предшколским установама; структурирана средина; комуникација васпитач – дете и васпитач – родитељ; повезивање предшколске установе са породицом, школом, локалном заједницом; стратегије васпитача у развијању реалног програма).			
Литература: <ul style="list-style-type: none">• <i>Основе програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“</i> (2019). Београд: Просветни преглед.• Стојановић, А., Богавац, Д. (2016). <i>Методичке стратегије развоја деčјих потенцијала у савременој предшколској установи</i>. Београд: Учитељски факултет.• Крњаја, Ж. (2016). Где станује квалитет (књига 3). <i>Развијање праксе деčјег вртића</i>. Београд: Институт за педагогију и андрагогију.• Гојков, Г.– А. Стојановић (2015): <i>Дидактичке компетенције и европски квалификациони оквир</i>. Београд: Српска академија образовања (одабрани делови).• Стојановић, А. (2019): <i>Предшколска педагогија - задаци за вежбу и самовредновање</i>. Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче "Михаило Палов".• Стојановић, А. (2013): <i>Основи педагогије јасленог узраста</i>. Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче "Михаило Палов" (одабрани делови)			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе: Образлагање са реторичким питањима, метода дискурса и логичко структурисање предмета расправе, шематско приказивање структуре садржаја, образлагање ставова у расправи, критичко проучавање литературе, самоорганизовано и интерактивно учење; расправа на унапред најављену тему.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Писмени испит	20
Практична настава - практикум	20	Усмени испит	30
Семинари	10		
Колоквијум	10		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Примена ИКТ у васпитно-образовном раду			
Наставник/наставници: др Предраг Пртљага			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: положен испит из предмета Информатички практикум			
<p>Циљ предмета Студенти се оспособљавају да користе дигиталне изворе информација, али истовремено и да врше дистрибуцију информација путем рачунарских мрежа, пре свега интернета. Студенти се оспособљавају да познају, разумеју и активно примењују ИКТ у организацији васпитно-образовног рада. Коришћењем доступне литературе и интернет извора студенти припремају мултимедијалне садржаје за реализацију активности у предшколској установи. Студенти се оспособљавају за примену савремених стратегија и технологија у креирању и развијању реалног програма са децом у предшколској установи. Истовремено они развијају спремност за примену ИКТ, образовних софтвера и платформи у реализацији и развијању предшколског програма.</p>			
<p>Исход предмета По завршетку курса, студенти користе ИКТ као извор релевантних информација; имају развијен критички однос у погледу квалитета, поузданости и употребљивости информација, познају етичке и законске обавезе, као и личне одговорности у комуникацији и коришћењу дигиталних извора, креирају различите мултимедијалне садржаје за реализацију активности у предшколској установи, иновирају васпитно-образовне методе кроз примену ИКТ-а. Развојем преносивих (трансверзалних) комуникацијских, личних и дигиталних вештина будући васпитачи имају развијена знања и умења за креирање инспиративне средине за учење и истраживање. Оспособљеност за креативну примену стручних знања, умења и вредности у раду са децом, у складу са њиховим узрастним и развојним особеностима.</p>			
<p>Садржај предмета Образовна технологија – појам, циљ и задаци; Могућности примене ИКТ у васпитно-образовном раду; Педагошки ефекти примене ИКТ у васпитно-образовном раду; Ограничења и недостаци примене ИКТ у васпитно-образовном раду; Рачунари у васпитно-образовном раду; Интернет у васпитно-образовном раду; Дигитална писменост и безбедност; Отворено образовање.</p>			
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prtljaga, P. i Bratina, T. (2020). Primena informaciono-komunikacionih tehnologija u vaspitno-obrazovnom radu. Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitaca M. Palov, Vršac. dostupno na: http://research.rs/primena-ikt-u-v-o-radu/ 2. Вилотијевић, Г. (2014). Педагошка функција обр. инф. технологије, Школска књига, Београд. 3. Влајковић Бојић, В., Миладиновић, Н., Милијић Субић, Д. и Милошевић, И. (2021). Приручник за наставнике „Наши ученици у свету критичког мишљења и медијске писмености“. Завод за унапређивање образовања и васпитања и Амбасада Сједињених Америчких Држава у Београду. доступно на: https://zuov.gov.rs/preuzimanje/509/izdanja/553143/prirucnik-km-i-mp-30-11-2021-ovaj.pdf 4. Vuorikari, R., Kluzer, S. and Punie, Y. (2022). DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens - With new examples of knowledge, skills and attitudes, EUR 31006 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg. dostupno na: https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC128415/JRC128415_01.pdf 			
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	2	Практична настава: 1
<p>Методе извођења наставе Академско излагање, истраживачка метода, радионичарски рад у мањим групама, студентске презентације и други интерактивни и кооперативни облици и методе рада. Практичан рад у рачунарској учионици. Израда мултимедијалних садржаја, семинарских радова или презентација. Критичко проучавање литературе.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава	10	усмени испит	30
семинар-и	50		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Интеркултурализам у европском контексту			
Наставник/наставници: др Мирча Маран			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета: Студенти треба да упознају основне карактеристике интеркултурализма и његов значај у савременом друштву; да се оспособе за критичко промишљање о основним питањима значаја интеркултурализма за развој људског друштва; да се упознају са најзначајнијим елементима међусобног утицаја европских и светских култура једна на другу, првенствено на нашем простору.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за критичко промишљање о основним питањима феномена интеркултуралности у свету и код нас; усвојена научна и стручна терминологија из области интеркултуралности; усвојена знања, умења и вредности у оквиру основних карактеристика интеркултуралности у свету и код нас и са њиховим значајем у савременом друштву; прихватање демократског и критичко-рефлексивног приступа пракси предшколског васпитања и образовања; оспособљеност за примену етичких стандарда у својој професији.			
Садржај предмета: Основни појмови и разумевање интеркултуралности; мултикултуралност и интеркултуралност; упознавање, дефиниције и разумевање појмова као што су емпатија, социјална дистанца, дискриминација и др; историјски развој интеркултуралног друштва на простору Европе и наше земље; култура и идентитет; различити облици идентитета; мултиконфесионалност, мултиетничност, мултилингвизам.			
Литература:			
1. Koliko se poznajemo: iz istorije nacionalnih zajednica u Vojvodini / [autori tekstova Milan Micić, Tibor Pal, Kalman Kuntić, Zoltan Mesaroš, Arpad Pap, Mirko Grlica, Agneš Ozer, Olgica Ninkov Kovačev, Milkica Popović, Ljubica Otić, Janko Ramač, Mirča Maran, Jaroslav Miklović], Izvršno Veća AP Vojvodine, Novi Sad, 2. Оливера Гајић, Грађанско образовање за демократију: интеркултуралност, активизам младих у заједници, образовање за демократско грађанство, Нови Сад, 2011. Слободан Бранковић, Историја културе и цивилизације: кратак преглед, Београд, Мегатренд универзитет 2009.			
3. Радмила Гошовић, Сњежана Мрше и Милена Јеротијевић, Водич за унапређивање интеркултуралног образовања, Београд, 2012.			
4. Даница Стефановић, Биљана Стојановић и Меланија Колошњаи Ненин, Живети интеркултуралност, подучавати и учити, на примеру пројекта "Мултипликација - живети толерантно", Нови Сад, 2014. Виша школа за образовање васпитача, Вршац, 2002.			
5. Ана Ланговић-Милићевић, Стратегијски менаџмент и интеркултуралност, Врњачка Бања, 2014.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе			
Настава се одвија у виду излагања и активних студентских радионица; расправа на унапред најављену тему; образлагање ставова у расправи; метода дискурса; критичко проучавање литературе, интерактивно учење.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	
активност у току предавања		10	
практична настава		-	
колоквијум-и		-	
семинар-и		20	
		Завршни испит	
		писмени испит	
		усмени испт	
		
		поена	
		-	
		70	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика музичког васпитања I			
Наставник/наставници: др Еуђен Чинч, др Јасмина Столић Пивнички			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета јесте да студенти познају методичке појмове из области музичког васпитања као и да буду оспособљени да самостално осмисле музичке садржаје у вртићу, у контексту важећих Основа програма предшколског васпитања и образовања;			
Исход предмета Студенти познају основе методичке појмове, принципе, методе, дидактичка средства и материјале и способни су да их практично и интегративно примењују у осмишљавању садржаја и посебно музичких садржаја у вртићу у контексту важећих Основа програма предшколског васпитања и образовања; Студенти користе стечено знање у осмишљавању музичких садржаја у вртићу; Студенти продубљено познају различите видове музичких садржаја уз певање, свирање, слушање музике, музичке игре; Студенти познају способности узрасних група и спрам тога осмишљавају музичке садржаје у вртићу; имају способност синтезе поступака као и критички став према садржајима музичког васпитања; студенти су оспособљени да интегришу методичка знања у планирање и развијање реалног програма.			
Садржај предмета Теоријска музика Поучавање о музици кроз векове; Функције музичког васпитања код предшколске деце; Циљеви и задаци музичких садржаја и музичког васпитања; Психофизичке особине и музички развој деце предшколског узраста;Музичке способности деце предшколског узраста; Нега дечјег гласа; Дидактички садржаји музичког васпитања; Методе, поступци, дидактичка средства и материјали; Облици музичких актвности уз покрет; Предшколско дете и породица; Потешкоће у музичком развоју; Музичка даровитост и њена идентификација; Практична настава Симулација активности по узрасним групама коришћењем дидактичко-методичких садржаја у реализацији музичког васпитања.			
Литература			
Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања, Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18 – др. Закон. Столић, Ј.(2018). Музичке игре уз покрет на предшколском узрасту. Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов.			
Чинч, Е.(2010). Основи рада са дечјим музичким саставима, Вршац: Висока школа стр. студија за васпитаче М. Палов.			
Чинч, Е. (2013). Музички практикум. Вршац, Висока школа стр. студија за васпитаче Михаило Палов.			
Чинч, Е. (2013). Музичко васпитање са методиком. Вршац, Висока школа стр. студија за васпитаче Михаило Палов.			
Чинч, Е., Столић, Ј.(2015). Организовање и рад са дечјим музичким саставима, Вршац, Висока школа струковних студија за васпитаче Михаило Палов.			
Чинч, Е. (2022). Узлети уз музику. Вршац, Висока школа струковних студија за васпитаче Михаило Палов и Истраживачко – едукативни центар.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Метода излагања (причање, објашњавање, упућивање), метода дискурса, метода разговора, метода демонстрације, текстуална, илустративна, учење откривањем, аналитичко слушање, метода стваралачког рада, симулација, моделовање, методе евалуације, дидактичка музичка игра, музичка игра инвенције и имагинације, игра улога, стандардизовани програми вредновања применом рачунара; критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и	20	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Социологија породице			
Наставник/наставници: др Славица Коматина			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са породицом као универзалном друштвеном установом и историјским модификацијама њене структуре, функција и основних односа између њених чланова. Социолошко сагледавање појма социјализације као основног друштвеног процеса преко кога појединац усваја културу друштва у коме живи, у исто време учећи друштвене улоге и формирајући се као аутентична личност. Разумевање значаја социјалне репродукције за друштвени континуитет и опстанак. Сагледавање основних карактеристика савремене породице, изазова са којима се суочава, промена кроз које пролази и контрадикторности које су саставни део њеног функционисања у постиндустријском друштву. Сагледавање улоге савременог родитељства, мајчинства и очинства у измењеним социјално-историјским, економским и културним околностима. Разумевање детињства као друштвено конструисане праксе и централне улоге детета у савременој породици, али и бројних противречности савременог приступа детету и детињству. Упознавање са основним облицима злостављања и занемаривања деце, факторима ризика, узроцима и последицама, као и индикаторима за препознавање ове појаве.			
Исход предмета Оспособљеност студената да разумеју значај породице као примарне друштвене заједнице и њену незаменљиву улогу у процесу примарне социјализације, и карактеристике и изазове са којима се суочавају савремени родитељи; да разумеју потребу отворености у односу вртића, породице и локалне заједнице и имају разумевање за породични и друштвени контекст из кога дете долази; усвојена знања студената о потреби развијања партнерског односа са родитељима и њиховог смисленог укључивања; оспособљеност студената за сарадњу са родитељима, уз узајамно поштовање. Разумевање значаја конструктивне сарадње породице, вртића и локалне заједнице за успешно родитељство, обављање васпитачке професије и добробити детета. Оспособљеност студената да препознају појаве злостављања и занемаривања деце.			
Садржај предмета Основна обележја породице као примарне друштвене заједнице и трансформација њене структуре, функција и односа између њених чланова у различитим друштвено-историјским контекстима. Брак као друштвено призната веза између мушкарца и жене. Традиционална патријархална и савремена породица. Основне карактеристике савремене породице и обележја савременог родитељства и детињства. Улога друштвених институција у подршци породици. Социјализација као социјална репродукција. Примарна и секундарна социјализација. Улога културе у формирању личности. Родитељски стилови и породичне вредности. Проблеми савремене породице у транзицији и њихов утицај на развој деце. Социјална патологија и неопходност интервенције шире друштвене заједнице у заштити деце.			
Литература Милић, А. (2007). <i>Социологија породице</i> . Београд: Чигоја. Сегалан, М. (2009). <i>Социологија породице</i> . Београд: Клио. Коматина, С., Каплановић, Ј. (2019). „Изазови социјализације у савременом друштву и перспективе у образовању даровитих“. У: <i>Зборнику 24. Округли сто о даровитости: Достигнућа и перспективе у образовању даровитих</i> . Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“. Стр. 165-180 Коматина, С. (2018). „Развијање даровитости кроз креативно учење о друштву“. У: <i>Зборнику 23: Даровитост и креативни приступи учењу</i> . Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“, Вршац. (стр. 179-187). Blagojević Hjuson, М. (2014). Transformacija roditeljstva: poluperiferijska perspektiva. <i>Sociologija</i> , Vol. LVI, no. 4, 383 -402.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе Уводна предавања методом академског излагања, образлагањем са реторичким питањима и шематским презентацијама основног садржаја. Дијалози и расправе на унапред задате теме. Консултативно праћење и усмеравање студијског истраживачког рада. Метода дискурса и логичко структурисање предмета расправе, критичко проучавање литературе, самоорганизовано и интерактивно учење; расправа на унапред најављену тему.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	20		
семинар-и	15		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Визуелне уметности			
Наставник/наставници: мр Невена Чолаков			
Статус предмета: Обавезни предмет			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: Нема			
Циљ предмета Упознавање студената са основним појмом, поделом и специфичностима, као и различитим формама визуелних уметности. Стицање знања о одређеним историјским правцима визуелне уметности и њиховим карактеристикама, које се могу применити у раду са децом предшколског узраста. Овладавање ликовним и примењеним техникама, материјалима и поступцима у визуелним уметностима.			
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти стичу знања из области визуелних уметности, правилно изводе ликовне и визуелне технике, поступке и материјале и то знање примењују у раду са децом предшколског узраста; оспособљени су за интегрисање знања, умења и вредности у планирање и развијање реалног програма. Студенти образују критичко-рефлексивни приступ култури и уметности, знају да користе релевантну литературу и информације са интернета.			
Садржај предмета Теоријска настава: Значај и улога визуелних уметности у контексту холистичког образовања деце раног узраста. Појам и подела визуелних уметности. Ликовни и визуелни елементи. Технике, поступци и материјали у сликарству (традиционални и савремени приступ), графици (типови и врсте штампе, начини израде матрица, отискивање), вајању (традиционалне и савремене врсте моделовања, материјали у рељефу, тродимензионалном обликовању). Примењене уметности, појам и подела. Амбијентална уметност и нови медији.			
Практична настава: Индивидуални и тимски искуствени рад студената у циљу савладавања, пројектних задатака из области визуелних уметности. Израда практичних вежби, поезаних у целине: сликање-истраживање са различитим подлогама за сликање, графика- израда матрица од различитих материјала и разноврсне могућности отискивања, вајање- рециклирани материјал, конструкције за грађење. Израда практичних вежби из области примењених уметности и дизајна.			
Литература – Шуваковић, М. (2011). Појмовник теорије уметности, Београд: Орион арт – Дејвис, П. Џ. Е. И сарад.(2018). Јансонова историја уметности. Београд: Вулкан издаваштво – Heartney, E. (2008). Art & Today. London: Phaidon			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе Академско излагање, практични искуствени радови студената, искуствено учење откривањем, интерактивно учење; дијалог на унапред најављене теме, стварање нових, оригиналних идеја и релација, трагање за информацијама у литератури и на интернету; критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Писмени испит	
Практична настава	40	Усмени испит	40
Семинари	10		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Педагогија јасленог узраста			
Наставник/наставници: др Горан Вилотијевић, мр Биљана Вујасин			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Студенти треба да схвате задатке и садржаје васпитања деце јасленог узраста; да развију основну методолошку писменост за праћење и проучавање развоја и васпитања деце узраста до три године; да разумеју и уважавају законитости и факторе развоја у раном детињству и да о њима критички промишљају. Усвајање знања о савременим теоријским приступима васпитању и образовању деце јасленог узраста. Оспособљавање за планирање васпитно-образовних циљева и задатака. Оспособљавање за креирање развојно подстицајне средине. Разумевање феномена децје игре и њене васпитне функције. Оспособљавање за подстицање, неговање и усмеравање децјег стваралаштва у јасленом узрасту.			
Исход предмета Схватање задатака и садржаја васпитања деце јасленог узраста. Основна методолошка писменост за праћење и проучавање развоја и васпитања деце узраста до три године. Креативна примена стручних знања, умења и вредности у раду са децом, у складу са њиховим узрастним и развојним особеностима. Оспособљеност васпитача да делују као рефлексивни практичари корелирајући, интегришући и расуђујући према доступним информацијама о детету у складу са специфичним ситуацијама и циљевима васпитања и образовања. Разумевање и уважавање законитости и фактора развоја у раном детињству и оспособљавање за критичко промишљање о њима. Развијена знања о савременим теоријским приступима васпитању и образовању деце јасленог узраста. Оспособљеност за тематско и пројектно планирање. Оспособљеност за креирање развојно подстицајне средине. Развијање оријентације на интегрисани приступ развоју и учењу деце раних узраста. Оспособљеност за подстицање, неговање и усмеравање децјег стваралаштва.			
Садржај предмета Теоријска настава Задаци и начела васпитања деце јасленог узраста. Теоријско-методолошки аспекти предшколске педагогије и специфичности истраживања на раном узрасту. Основни појмови предшколске педагогије. Законитости развоја у раном детињству, карактеристике деце јасленог узраста и процес васпитања. Васпитање и чиниоци развоја на раном узрасту. Развој идеја о васпитању и образовању предшколске деце. Савремене тенденције и циљеви раног васпитања. Правила предшколског васпитања. Организација простора и живота у јаслицама. Васпитно-образовне методе у раду са децом јасленог узраста. Евалуација рада васпитача.			
Практична настава: Разрада теоријских садржаја на вежбама. Писање и анализа семинарског рада.			
Литература Стојановић А. (2013). Основи педагогије јасленог узраста. Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ Каменов, Е. (2008): Предшколска педагогија - књига прва. Београд: Завод за уџб. и наставна средства. Група аутора (2006): Корак по корак 1 (васпитање деце до три године). Београд: Креативни центар. - Walsh, K.B. (2000): Програм за рад са децом узраста до три године („Дечји вртић као породични центар – програм усмерен на дете и породицу). Београд: Центар за интерактивну педагогију. Допунска литература: Каменов, Е. (2006): Дечја игра: васпитање и образовање кроз игру. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Стевановић, М. (2001): Предшколска педагогија 2 (одабрана поглавља). Тузла: Р & С.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Образлагање са реторичким питањима, метода дискурса; разговор о унапред постављеним проблемима из логичко структурисање предмета расправе, шематско приказивање структуре садржаја, образлагање ставова у расправи, саморефлексивно учење, пројектна метода; критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и		
семинар-и	30		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Енглески језик 3			
Наставник/наставници: др Јелена Пртљага, Радмила Палинкашевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Испуњене предиспитне обавезе из предмета Енглески језик 2			
Циљ предмета Унапређење комуникативне компетенције на енглеском језику, стицање Б2 нивоа (Заједнички европски оквир за језике). Развијање интегрисаних језичких вештина и комуникације на енглеском језику у усменој и писаној форми, развијање тумачења разних облика писаног текста из литературе и свакодневног живота. Посебан акценат ставља се на правилан изговор.			
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти су способни да: правилно изговарају речи и реченице, комуницирају на енглеском језику, пронађу главне идеје у сложеном тексту о конкретним и апстрактним темама, протумаче дугачак говор или предавање уколико је тема релативно позната, усмено и у писаном тексту пренесу своје ставове, дају аргументе и анализирају проблематику за свакодневне и актуелне теме, употребе усвојени вокабулар и граматичке конструкције. Студенти су развили напредне преносиве и интеркултурне вештине кроз креативан приступ, иницијативност, сарадњу и стваралаштво у области неговања енглеског језика и позитиван однос према значају целоживотног учења и усавршавања из области језика; оспособили су се за праћење савремене стручне литературе на енглеском језику.			
Садржај предмета Основни фонетски принципи енглеског језика, систематизација знања из граматике, фразеологија, колокације, модалност, метафоричке екстензије, сличности и разлике између енглеског и српског језика и културе. Током практичне наставе обрадиће се следеће лекције: 1. A global language (vocabulary, grammar, skills, culture) 2. It's bad for you (vocabulary, grammar, skills, culture) 3. Against the law (vocabulary, grammar, skills, culture) 4. Urban legends (vocabulary, grammar, skills, culture) 5. Nature's best (vocabulary, grammar, skills, culture) 6. Codes of conduct (vocabulary, grammar, skills, culture)			
Литература 1. Chris Redston et. al. (2014) face2face – upper intermediate student's book + CD, CUP. 2. Chris Redston et. al. (2014) face2face – upper intermediate practice book, CUP. 3. Једнојезички речник по избору 4. Murphy, R. (1995) English Grammar in Use. Oxford: OUP. 5. McCarthy, M & O'Dell, F. (2012) English Vocabulary in Use. Cambridge: CUP.			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Метода дискурса. Вежбе, увежбавање изговора језичких речи и реченица, комуникативна метода уз подједнако придавање пажње развоју свих језичких вештина, а посебно правилном изговору; усмено презентовање на задату тему, игра улога, дискусија, портфолио, самосталан рад студената, рад у паровима, групни рад; критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	50	
семинар-и			

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Корективни педагошки рад			
Наставник/наставници: мр Биљана Вујасин			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Упознати студенте са програмом помоћи деци са тешкоћама у учењу и понашању. Усвајање основних техника за реализацију ових програма и организацију окружења које је подстицајно за децу и поштује различитост.			
Исход предмета			
По успешном завршетку курса студенти ће бити способни да: препознају (самостално и/или у сарадњи са стручним тимом) децу са посебним потребама; разумеју потребе и значај инклузивног приступа васпитно-образовном раду у вртићу; организују окружење које је подстицајно за децу и које поштује различитост; подржавају педагошке и методичке процедуре за децу која потичу из различитих окружења; уважавају децу креативност и спонтано, стваралачко изражавање. Оспособљени су за тимски рад при избору садржаја, конципирању посебних програма и уважавање различитости и инклузивни приступ у раду са децом којој је потребна додатна подршка. Оспособљени су за професионалну интеракцију са стручним сарадницима и критичке рефлексije.			
Садржај предмета			
Теоретска настава: Теоријске основе за примену корективног педагошког рада. Плурализам приступа интеграцији и инклузији. Значај ране идентификације развојних тешкоћа код деце предшколског узраста. Методички приступи у васпитно-образовном раду са децом са сметњама у развоју. Индивидуализација васпитно-образовног рада у васпитним групама, менторски облик рада, мале групе у слободним активностима, мале групе у другим погодним ситуацијама, игралике активности. Практична настава: Тимски рад – избор садржаја и креирање посебних програма и окружења које је подстицајно за децу и које поштује различитост. Припрема педагошких и методичких процедура за децу која потичу из различитих окружења. Дидактички материјал, средства и материјали за извођење посебних програма. Семинарски рад на одабрану тему. Систем интегрисане праксе студената. Индивидуална примена садржаја у оквиру интегрисане стручне праксе.			
Литература			
Ераковић, Т.(1990): Покажи ми, па ћу знати. Нови Сад: Дневник.			
Митић, М. (ур.) (2011): Деца са сметњама у развоју: потребе и подршка. Београд: Републички завод за социјалну заштиту (31-46).			
Гриспен, С.(2010): Дете с посебним потребама. Београд: Капуровић.д.о.о			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе			
Академско и проблемско излагање. Расправа на унапред задату тему. Решавање практичних задатака. Саопштења; интерпретација; симулација; антиципирање последица; Практични радови. Индивидуалне и групне консултације. Критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава (укључује и наставу у вежбаоницама у вртићу)	20	усмени испит	
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Језичке игре и драматизација			
Наставник/наставници: др Љиљана Келемен Милојевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета. Усвајање знања о васпитном значају и могућностима игара у васпитно-образовном систему, елементарним језичким и драмским играма (врстама и функцијама) за децу предшколског узраста. Оспособљавање студената за коришћење правилног, свесног, изражајног говора у области драматизације са луткама. Оспособљавање студената за обогаћивање речника, проширивање сазнања о животно-практичним ситуацијама, подстицање креативности, стваралаштва и даровитости деце применом језичких и драмских игара, драмски приказ књижевних дела помоћу једноставних позоришних облика и сценских лутака у вртићу, као и примену интегративног приступа и интерактивности у раду са децом предшколског узраста. Упознавање студената са научном и стручном релевантном литературом. Унапређивање стваралачких потенцијала и оснаживање преносивих (комуникацијских, личних и дигиталних) вештина студената подстицањем да самостално моделују, креирају и презентују језичке и драмске игре за децу и конципирају потребне материјале.			
Исход предмета. Студенти ће бити оспособљени да: сагледавају игру као јединствени чин у коме се активирају сви потенцијали детета; да подржавају дечије игре као приступ стварности; именују и описују елементарне и спонтане језичке и драмске игре у функцији развоја правилног говора, обогаћивања речника, проширивање сазнања о животно-практичним ситуацијама, подстицања креативности, говорног стваралаштва и даровитости деце предшколског узраста; подстичу децу за учешће у културном стваралаштву као начину самоизражавања (прављењу представа, грађењу прича и стихова, драмски израз); драматизују књижевноуметничке текстове за децу предшколског узраста и организују њихов драмски приказ помоћу једноставних позоришних облика и сценских лутака у вртићу; процењују могућности за укључивање деце у драматизацију краћих прича и песама; ефикасно моделују, осмишљавају и презентују језичке и драмске игре за децу; користе савремену релевантну литературу и дигиталне технологије за моделовање, креирање и презентовање језичких и драмских игара и конципирање потребних материјала.			
Садржај предмета. Теоријска настава. Васпитни значај и могућности игара у васпитно-образовном систему. Општа обележја и функција језичких игара. Врсте језичких игара (фонолошке, морфолошке, синтаксичке, семантичке, парадигматске игре, разговорне игре). Језичке игре у народној књижевности и поезији за децу. Игре садржајем књижевног текста. Невербално изражавање као говор и игра. Језичке игре и језичко стваралаштво деце предшколског узраста. Режијске игре и игре улога са сценом. Драмски приказ књижевних дела за децу (бајке, басне, краће приче, песме). Појам и значај групне драматизације/игре позоришта инспирисане књижевношћу. Врсте сценских лутака (лутка гињола, прсти-лутке, јавајке, лутке на штапу, марионете, маске, импровизоване/стилизоване лутке). Облици позоришне уметности у вртићу (луткарско позориште, стоно позориште, позориште сличица и позориште сенки). Језичко стваралаштво, језичке игре и даровити. Интегративни приступ и интерактивност у раду са децом уз помоћ језичких и драмских игара. Практична настава. Индивидуалне активности студената уз помоћ језичких и драмских игара. Драмски приказ краћих текстова помоћу сценских лутака, позоришта сличица, стоног позоришта, луткарског позоришта и позоришта сенки. Израда стилизованих лутака. Осмишљавање језичких и драмских игара за децу са циљем подстицања даровитости и стваралаштва. Систем интегрисане праксе студената. Индивидуална примена садржаја у оквиру интегрисане стручне праксе.			
Литература			
– Келемен Милојевић, Љ., Ђорђевић, И. (2019). <i>Кад би Сунце проговорило – језичке и драмске игре</i> . Вршац: ВШСС „Михаило Палов”;			
– Келемен Милојевић, Љ. (2017). <i>Методика развоја говора деце јасленог узраста</i> . Вршац: ВШСС „Михаило Палов”.			
– Ђорђевић, И. (2018). <i>Лепе рече – приручник за припрему испита и самосталан рад студената</i> . Вршац: ВШСС „Михаило Палов”.			
– Каменов, Е. (2010). <i>Мудрост чула, 4. део – Дечеје говорно стваралаштво</i> . Нови Сад: Драгон.			
– Каменов, Е., Филиповић, С. (2010). <i>Мудрост чула, 5. део – Дечеје драмско стваралаштво</i> . Нови Сад: Драгон.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе. Академско излагање, самоорганизовано и интерактивно учење, учење откривањем, писмени радови студената – семинарски радови, компарирање, анализе садржаја и демонстрације, стварање нових идеја и релација, практични радови и трагање за информацијама у релевантној литератури и изворима на интернету; критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Писмени испит	50
Практична настава	10	Усмени испит	/
Семинарски рад	20	
Израда лутке (примена у оквиру интегрисане стручне праксе)	10		

Спецификација стручне праксе

Студијски програм: Струковни васпитач		
Назив предмета: Интегрисана стручна пракса 3		
Наставник/наставници: др Наташа Стурза Милић, др Даница Веселинов		
Статус предмета: пракса је обавезна за све студенте		
Број ЕСПБ: 2		
Услов: обављене и евидентирание интегрисане стручне праксе 1 и 2		
<p>Циљ предмета: Стварање услова за развијање знања, умења и вредности код студената у следећим подручјима компетенција: 1) за непосредни рад са децом; 2) развијање сарадње и заједнице учења; 3) професионалне праксе. Изграђивање вредности и уверења о детету и учењу; формирање знања о циљевима и принципима предшколског васпитања и образовања и функцијама предшколске установе и програма; разумевање и идентификација специфичних метода предшколског васпитања, облика и садржаја сарадње породице и предшколске установе, поступака васпитача за развијање дечјег стваралаштва и социо-емоционалне компетенције; изградња педагошких знања студената кроз документовање и заједничко вредновање праксе.</p>		
<p>Исход предмета По успешном завршетку Интегрисане стручне праксе 3 студенти ће бити оспособљени да: опишу садржаје и облике сарадње предшколске установе и породице; продубљено познају, разумеју и активно примењују знања о организацији простора и активности у предшколској установи; рукују ИКТ и препознају њене предности и ограничења у предшколској пракси; наведу специфичне методе предшколског васпитања и образовања и опишу активности у којима је комбинована примена специфичних метода; идентификују примере инструменталног учења и учења по моделу деце; објасне приступ васпитача дисциплиновању деце (бихејвиористички или хуманистички); препознају продукте дечјег стваралаштва и методе и поступке у музичком васпитању предшколске деце; сарађују и/или помажу васпитачу у реализацији одређених активности; изаберу садржај значајан за дечји портфолио (илустрације, дечји радови, анегдотске белешке и др.); критички промишљају и развијају рефлексивни приступ примени усвојених знања и решавања проблема у васпитно-образовној пракси, уз позитивну комуникацију и сарадњу са свим актерима.</p>		
<p>Садржај предмета</p> <p>Интегрисана стручна пракса 3 остварује се у следећим облицима: а) хоспитовање, б) асистирање - помоћ у в.о. раду (пре конкретних облика активности, као и после) и в) извођењем појединих фаза в.о. процеса уз помоћ ментора-васпитача у предшколској установи. Праћење и анализа активности за укључивања породице у в.о. рад предшколске установе (дебате, радионице, активности у вртићу, боравак, заједничке акције и др.); препознавање специфичних метода предшколског васпитања и образовања; описивање активности у којима је комбинована примена специфичних метода; идентификација примера инструменталног учења и учења по моделу деце; анализа приступа васпитача дисциплиновању деце (бихејвиористички или хуманистички); руковање ИКТ и препознавање предности и ограничења; препознавање продуката дечјег стваралаштва, метода и поступака у музичком васпитању предшколске деце; сарадња и помоћ васпитачу у реализацији одређених активности; избор садржаја значајних за дечји портфолио (илустрације, дечји радови, анегдотске белешке и др.); примена стечених знања о култури дијалога и формирању дечјег портфолија.</p> <p>Студенти посматрају, прате, помажу и сарађују у свим активностима у предшколској установи. Студент о свему води свој Дневник интегрисане стручне праксе 3 (са конципираним задацима и простором за сопствена запажања).</p>		
<p>Литература <i>Године узлета: основе програма предшколског васпитања и образовања</i> (2019). Београд: Просветни преглед: Министарство просвете, науке и технолошког развоја.</p> <p>Веселинов, Д. (2021). Дидактичка култура савремене предшколске установе. Вршац: ВШСВ.</p> <p>Напомена: за посебне задатке користи се препоручена литература из обавезних и изборних предмета.</p>		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава: 4
<p>Методе извођења наставе</p> <p>Интерактивно учење, стварање нових идеја и релација, образлагање са реторичким питањима у расправи, проблемска и откривачка метода, илустрација, демонстрација, учење по моделу, сучељавање мишљења, дискусија, игра улога, компарирање, симулација, критичко проучавање литературе.</p>		
Интегрисана стручна пракса 3 се евидентира да је прихваћена.		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Предшколска дидактика			
Наставник/наставници: др Даница Веселинов и мр Биљана Вујасин			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: положен испит из предмета Општа педагогија			
Циљ предмета: стицање општих и специфичних способности које подразумевају: анализу, синтезу, предвиђање решења, критичко промишљање и рефлексивни приступ примени усвојених знања и решавања проблема у васпитно образовној пракси; стварање сигурног и, истовремено, подстицајног окружења и места за истраживање и учење у реалном контексту; примену савремених стратегија и технологија у креирању и развијању реалног програма са децом у предшколској установи; развијање интегрисаног приступа кроз тематско и пројектно планирање; пружање подршке дејој добробити и њеним димензијама; подршку дејој игри као стваралачкој преради стварности и начинима пружања подршке игри учешћем васпитача у њој; развијање реалног програма кроз партнерске односе и заједничко учешће деце, васпитача и других одраслих; праћење, вредновање и документовање активности деце у предшколској установи; праћење савремене стручне литературе и трендова развоја предшколског васпитања и образовања.			
Исход предмета: усвојена знања о холистичкој природи развоја детета и оријентација на интегрисани приступ развоју и учењу деце раних узраста; умења за креирање инспиративне средине за учење и истраживање; креативна примена стручних знања, умења и вредности у раду са децом путем различитих стратегија васпитача (планирање, развијање реалног програма и документовање); моделовање истраживачког и стваралачког односа; критички став и истраживачки однос усмерен на иновирање праксе уз подстицање партиципације предшколског детета у активностима; иницијативност, сарадња и стваралаштво у реализацији предшколског програма и отвореност у односу вртића, породице и локалне заједнице; пружање подршке игри кроз одговарајућу опремљеност материјалима, богаћењем дејег искуства и равноправним учешћем са децом у игри; оспособљеност студената да делују као рефлексивни практичари; позитиван однос према значају целоживотног учења; знања о законској регулативи и документовању дејег развоја, свога рада и оних које ће им послужити за даље целоживотно учење.			
Садржај предмета: историјски и критичко-рефлексивни приступ дидактичкој мисли; савремене теорије предшколског васпитања и образовања и оријентисаност на интегрисани приступ учењу и развоју деце; предмет и циљ предшколске дидактике и међуусловљеност са сродним наукама и научним дисциплинама; култура и контекст предшколске установе; добробит као вишедимензионални конструкт; мрежа игре и учења: подршка и учешће васпитача у игри; значај простора и заједничког креирања инспиративног окружења деце и одраслих; стратегије васпитача – интегрисаност планирања, развијања реалног програма (консултовање, моделовање, охрабривање иницијативе деце, подупирање, проширивање), праћења и документовања; развијање праксе документовања – тематски/пројектни портфолио и дејчи портфолио. Практична настава: Систем интегрисане праксе студената. Индивидуална примена садржаја предшколске дидактике у оквиру интегрисане стручне праксе.			
Литература: Веселинов, Д. (2021). <i>Дидактичка култура савремене предшколске установе</i> . Вршац: ВШСС „Михаило Палов”. <i>Године узлета: основе програма предшколског васпитања и образовања</i> (2019). Београд: Просветни преглед: МПНТР. Крњаја, Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2022). <i>Приручник за документовање: педагошка документација и документовање у Основама програма ПВО „Године узлета”</i> . Београд: МПНТР. Кrnjaja, Ž. i Pavlović Breneselović, D. (2017). <i>Kaleidoskop: Projektni pristup učenju</i> . Beograd: IPA: Filozofski fakultet. Maleš, D. (ured.) (2011). <i>Nove paradigme ranog odgoja</i> . Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Zavod za pedagogiju. (одабрани текстови) Pyle, A, Prioletta, J. & Poliszczuk, D. (2018). The play-literacy interface in full-day kindergarten classrooms. <i>Early Childhood Education Journal</i> , 46, 117–127.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: хеуристичке методе (хеуристички разговор, истраживање, моделовање, рефлексција); дискурс метода; радионичарски рад; групни рад (по елементима Делфи методе); образлагање ставова у расправи, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава	20	усмени испит	35
колоквијум-и	20		
семинар-и	15		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Књижевност за децу			
Наставник/наставници: др Ивана Ђорђевић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета. – Продубљена знања о појму књижевности за децу, о родовима и врстама књижевности за децу, њеном специфичном изразу и писцима; оспособљеност за анализу текстова за децу народне и ауторске књижевности, као и да се – на примерима књижевних дела – децу подстичу на ослобађање властитих креативних потенцијала; неговање културе читања.			
Исход предмета. Усвојена знања о појму књижевности за децу, родовима и врстама књижевности за децу, циљевима употребе књижевности у вртићу, улози васпитача, критеријумима за одабир књижевног дела за рад са децом предшколског узраста; ефикасна примена усвојених знања из области књижевности за децу као извора садржаја у реализацији и развијању предшколског програма; правилна примена теоријских знања за садржајне и естетске анализе књижевноуметничких дела, у стиховима и прози; оспособљеност да вреднују специфичан израз дела писца за децу у одабраним примерима и процењују ефективност предшколског програма из области књижевности за децу, као и да га развијају (између осталог, и помоћу информационо-комуникационих технологија); истраживачки и критичко-рефлексивни приступ делима домаћих и страних писаца за децу; креативан приступ, иницијативност, сарадња, стваралаштво у области подстицања деце за ослобађање креативних потенцијала кроз језик, како у обликовању прича, стихова... тако и свих других облика креативног изрази; позитиван однос према значају праћења литературе из књижевности, као и према неговању културе читања као један од (пред)услова личног и професионалног развоја струковног васпитача.			
Садржај предмета. – Теоријска настава. Књижевност као стваралачка делатност људског духа. Наука о књижевности. Појам књижевности за децу и проблем терминологије. Историја српске књижевности за децу. Циљеви употребе књижевних текстова у раду са децом предшколског узраста. Књижевност за децу и улога васпитача. Књижевни родови и врсте. Усмена (народна) књижевност као књижевност за децу. Писана (ауторска) књижевност. Поезија за децу и опште особине лирике. Основни типови поезије за децу. Проза (басна као књижевна врста, народна и уметничка басна; бајка као књижевна врста, народна и уметничка бајка; приповетка за децу као књижевна врста и типови приповедака за децу). Роман за децу, типологија романа за децу. Драмска књижевност за децу. Типови драма за децу. Остали облици књижевности за децу. Домаћи и страни писци за децу. Технике и методе истраживања књижевноуметничког текста. Анализа (лирске) песме и могући оквири интерпретације. Основни елементи анализе прозног текста. Критеријуми за избор књижевног дела за рад са децом предшколског узраста. Практична настава. – Садржајно-естетска анализа одабраних дела књижевности за децу. Разрада осталих теоријских садржаја.			
Литература: Антологија књижевности за децу 1 – поезија и Антологија књижевности за децу 2 – др. књиж. облици (приред. Опачић, З.) (2018). Нови Сад: Издавачки центар МС; Денић, С. (2014). Књижевност за децу: крила за зачарани лет. Нови Сад: Змајеве деце игре; Келемен Милојевић, Љ., Ђорђевић, И. (2019). Кад би Сунце проговорило – језичке и драмске игре. Вршац: Висока школа „Михаило Палов”. (одабрана поглавља); Књижевност за децу у науци и настави: зборник радова (уред. Чутура, И., Димитријевић, М.) (2020). Јагодина: Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу; Милинковић, М. (2014). Историја српске књижевности за децу и младе. Београд: Bookland; Петровић, Т. (2008). Историја српске књижевности за децу. Нови Сад: Змајеве деце игре.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: Академско излагање; анализа књижевних текстова; презентације о животу и стваралаштву писаца из области књижевности за децу (самосталан рад студената); истраживачка метода у креирању својеврсних антологија песама за децу на одређену тему (рад у групама); дискусија; образлагање ставова у расправи, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	
активност у току предавања		/	
практична настава (презентација)		30	
колоквијум-и		/	
семинар-и (израда Антологије)		30	
Завршни испит		поена	
писмени испит		/	
усмени испит		40	
		/	
		/	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Књижевност за децу на румунском језику			
Наставник/наставници: проф. др Бриндуша Жујка			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета: Продубљена знања о појму књижевности за децу, о родовима и врстама књижевности за децу, њеном специфичном изразу и писцима; оспособљеност за анализу текстова за децу народне и ауторске књижевности, као и да се – на примерима књижевних дела – децу подстичу на ослобађање властитих креативних потенцијала; неговање културе читања.			
Исход предмета: Усвојена знања о појму књижевности за децу, родовима и врстама књижевности за децу, циљевима употребе књижевности у вртићу, улози васпитача, критеријумима за одабир књижевног дела за рад са децом предшколског узраста; ефикасна примена усвојених знања из области књижевности за децу као извора садржаја у реализацији и развијању предшколског програма; правилна примена теоријских знања за садржајне и естетске анализе књижевноуметничких дела, у стиховима и прози; оспособљеност да вреднују специфичан израз дела писца за децу у одабраним примерима и процењују ефективност предшколског програма из области књижевности за децу; истраживачки и критичко-рефлексивни приступ делима румунских и страних писаца за децу; креативан приступ, иницијативност, сарадња, стваралаштво у области подстицања деце за ослобађање креативних потенцијала кроз језик, како у обликовању прича, стихова ... тако и свих других облика креативног изрази; позитиван однос према значају праћења литературе из књижевности, као и према неговању културе читања као један од (пред)услова личног и професионалног развоја струковног васпитача.			
Садржај предмета: Теоријска настава. Књижевност као стваралачка делатност људског духа. Наука о књижевности. Појам књижевности за децу и проблем терминологије. Преглед историје румунске књижевности за децу. Циљеви употребе књижевних текстова у раду са децом предшколског узраста. Књижевност за децу и улога васпитача. Књижевни родови и врсте. Усмена (народна) књижевност као књижевност за децу. Писана (ауторска) књижевност. Поезија за децу и опште особине лирике. Основни типови поезије за децу. Проза (басна као књижевна врста, народна и уметничка басна; бајка као књижевна врста, народна и уметничка бајка; приповетка за децу као књижевна врста и типови приповедака за децу). Роман за децу, типологија романа за децу. Драмска књижевност за децу. Типови драма за децу. Остали облици књижевности за децу. Румунски и страни писци за децу. Румунска књижевност за децу и младе у Војводини - део културне баштине завичаја. Технике и методе истраживања књижевноуметничког текста. Анализа (лирске) песме и могући оквири интерпретације. Основни елементи анализе прозног текста. Критеријуми за избор књижевног дела за рад са децом предшколског узраста.			
Практична настава: Садржајно-естетска анализа одабраних дела књижевности за децу.			
Литература:			
1. Rațiu, I. (2003). <i>O istorie a literaturii pentru copii și adolescenți</i> . București: Biblioteca Bucureștilor.			
2.Goia, V. (2004). <i>Literatura pentru copii și tineret-pentru institutori, învățători și educatoare</i> . Cluj Napoca: Dacia.			
3. Ђорђевић, М., Келемен, Јб.(2013). <i>Књижевност за децу: поетика, реторика, методика</i> , Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”.			
4. Juică, B., Magda, I. (2014), <i>Vântul seamănă cuvântul</i> , antologie, Zrenianin: ICRV.			
5. Juică, B. (2018). <i>Privind spre copilărie</i> . Panciova: Libertatea.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: Академско излагање; анализа књижевних текстова; презентације о животу и стваралаштву писаца из области књижевности за децу (самосталан рад студената); истраживачка метода; рад у групама; дискусија; образлагање ставова у расправи, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	
активност у току предавања		5	
практична настава		25	
колоквијум-и		/	
семинар-и		30	
		Завршни испит	
		писмени испит	
		усмени испит	
		/	
		/	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Књижевност за децу на ромском језику			
Наставник/наставници: др Марија Александровић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са садржајима књижевности за децу, у распону од њеног почетка, преко њеног настанка и развоја у Европи, закључно са децјом књижевношћу у ромској литератури.			
Исход предмета Студенти ће након курса имати знања о појму књижевности за децу; именоваће родове и врсте књижевности за децу; садржајно и естетски ће анализирати дела домаћих и страних писаца за децу; дела писаца на ромском језику и дела писаца на ромском језику из Војводине, Р. Србија; вредноваће специфичан израз дела писца за децу у одабраним примерима; примењиваће знања о књижевности за децу у вртићу и теоријски и практично; подстицаће децу на ослобађање креативних потенцијала кроз језик у обликовању прича, стихова, играказа, као и других облика креативног изрази; развијаће на одабраним примерима књижевних дела децју креативност; поседоваће вештине у програмској евалуацији у којој се процењује ефективност програма из области књижевности; користиће рачунарске мреже, веб прегледаче и претраживаче као извор информација, као и стручну литературу из области књижевност за децу. Овладаће применом истраживачких метода и техника; Имаће релевантна знања о промовисању предшколског васпитања и професије васпитача на стручним скуповима ипубликовање стручних радова; развиће социјални и културни идентитет и осећања припадности деце у вршњачкој заједници кроз њихову партиципацију у активностима.			
Садржај предмета Природа децје књижевности и њено проучавање (назив и појам књижевности, књижевност и језик, књижевност и друштвени живот, наука о књижевности, естетика и семиотика); анализа књижевног дела за децу (структура књижевног дела, тема, мотив, фабула, композиција и мотивација идеја, смисао књижевног дела), класификација књижевности (начела класификације, усмена и писана књижевност, појам књижевне врсте, књижевни родови, поезија, проза и драма за децу), класици децје и омладинске литературе. Осврт на децју књижевност у Србији; Ромска децја књижевност и њени представници: Алија Краснићи, Ранко Рајко Јовановић, Маја Јовановић, Славимир Стојковић.			
Литература Ђурић, Рајко: <i>Историја књижевности Рома</i> , Вршац 2010. Краснићи, А.: <i>Ромске бајке</i> , Суботица 2009. Динаси, А.: <i>Ромске народне приче</i> , Загреб 2013. Ухлик Р.: <i>Рромане парамича - Ромске приче</i> , (ур. Хедина Сијерчић), Сарајево 2020. Р.Р. Јовановић: <i>Ђелем, ђелем – Ишао сам ишао</i> , Београд 2006.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Академско излагање. Индивидуализација наставе израдом и исправкама семинарских радова. Решавање задатака у групама, дискусија; самоорганизовано учење и откривање. Образлагање са реторичким питањима, метода дискурса, образлагање ставова у расправи, критичко проучавање литературе, интерактивно учење; расправа на унапред најављену тему.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	25
практична настава	10	усмени испит	25
колоквијум-и	15		
семинар-и	15		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Култура дијалога			
Наставник/наставници: проф. др Љубивоје Стојановић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета: Упознавање студената са потребом да се сва људска спорења решавају разговором и договором (дијалогом). Подстицање студената на сталну спремност за самокритику пре неосноване критике на рачун других и стварно тражење саговорника а не иснсистирање да сви буду наши истомишљеници. Припремање студената да развију способност за позитивну комуникацију и сарадњу са свим актерима са којима настојимо да изградимо друштво једнаких шанси уз јасно и тачно препознавање свих различитости.			
Исход предмета: Студенти ће после теоријског упознавања са садржајем предмета и практичних вежби уз анализу конкретних животних појава из савременог живота и историјских чињеница изградити добар потенцијал за културу дијалога. Растеретиће се стега порекла и припадности не превиђајући ко су, шта би требало да раде и у каквом окружењу живе. Превазићи ће предрасуде и стереотипе о себи и другима знајући да сваком ставу претходи истраживачки поступак и упознавање са стварношћу о себи и другима. Развијен потенцијал код студената за добра постигнућа у свим стваралачким настојањима и посебно, у васпитном и образовном раду са децом предшколског узраста, као и са њиховим родитељима који могу бити добри сарадници ако успемо да их уверимо у то да отворено разговарају са својом децом уважавајући слободну личност детета у најранијем узрасту, не чекајући њихово пунолетство. Студенти ће се оспособити за примену етичких стандарда у својој професији, за уважавање различитости, за професионалну интеракцију, демократски и критичко-рефлексивни приступ пракси предшколског васпитања и образовања.			
Садржај предмета Теоријска настава: Дијалог као разговор и договор; Неслагање као покретач договора; Култура конфликта; Разумевање уместо уцена и казни; Искреност и ауитентичност у дијалогу; Породица као дијалогска заједница; Традиционално и савремено; Припадност као почетни корак али и препрека; Идентитет и идентификације; Великодушност и ведрина; Разумевање доброте; Помирење као заједнички циљ; Верски и идеолошки фанатизми; Школа као дијалогска заједница; Глобализам и универзалност; Тријумф слободе над дискриминацијом; Јединакост као право на различитост. Практична настава: Анализа савремених друштвених сукоба; Свађа и помирење из личног искуства студената; Истраживање важности разговора; Криза лепих речи у савременом свету; Када и како уши имају зидове; Позитивни и негативни примери из народних умотворина; Добар и луд нису браћа; Добар, не паметнији, попушта; Тражење решења уместо кривца.			
Литература Стојановић, Љ (2013). Култура дијалога. Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче „М. Палов“. Стојановић, Љ – Станковић, Д. В (2016). Етика, филозофско-теолошки увиди. Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче „М. Палов“. Мерије, Ф. (2014). Образовање је васпитање. Београд: Службени гласник. Јури, В (2013). Моћ позитивног не. Нови Сад: Психополис институт. Мандзаридис, Г. (2011). Глобализација и универзалност. Београд: Службени гласник.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2		Практична настава: 2
Методе извођења наставе Образлагање са реторичким питањима, метода дискурса, критичко проучавање литературе, интерактивно учење; расправа на унапред најављену тему. После академског излагања одређене теме приступа се разговору уз учествовање свих присутних што омогућава креативну интеракцију свих присутних. Наравно, увек постоје појединци који из само њима познатих разлога ћуте и слушају што захтева конкретно обраћање њима тако што се уместо питања као провере, чега се често плаше, позивају да изнесу своје мишљење и искуство у вези са темом. То их скоро увек охрабрује (задатак образовања и васпитања је „охрабривање“ (Мерије) свих учесника). То је подстицање одговорности и непокретање бунта. Тако се ствара атмосфера поверења и укључености свих у наставни процес што се може разумети као креативна инклузија. Сви су стекли смеслост да без страха о свему дискутују са уважавањем свих различитости без омаловажавања других и другачијих. Практична настава оствариваће се проблематизовањем наведених тема и емпиријским истраживањем различитих животних феномена (семинарски радови), уз стварну наглашеност на јасним и, едукативним, оригиналним и креативним закључцима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	70
семинар-и	10		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика ликовног васпитања 1			
Наставник/наставници: мр Невена Чолаков			
Статус предмета: Обавезни предмет			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Положен предмет Визуелне уметности			
Циљ предмета Усвајање знања о специфичности ликовног изражавања деце предшколског узраста у односу на њихове могућности и лични и ликовни развој. Припрема студената за разумевање и примену опште-теоријских и методичко-дидактичких садржаја из методике ликовног васпитања деце предшколског узраста са циљем интегративног приступа и целовитог развоја деце. Повезивање основних знања из области визуелних уметности и овладавање специфичним ликовним техникама, које се примењују у раду са децом предшколског узраста и различитим методама и стратегијама рада са децом на пољу ликовног стваралаштва. Упознавање студената са научном и стручном релевантном литературом.			
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени за познавање савремених стратегија и метода ликовног васпитања у раду са децом предшколског узраста, затим за примену знања из области визуелних уметности, познавање технологије материјала у раду са децом најмлађег узраста. Студенти су оријентисани на интегративни приступ развоју деце, као и на развијање критичког става у односу према ликовним и визуелним уметностима. Студенти оспособљени за праћење и увођење нових трендова у ликовном васпитању - за интегрисање методичких знања у планирање и развијање реалног програма, за подржавање дејих потенцијала, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања.			
Садржај предмета Теоријска настава: Значај и улога визуелних уметности у контексту холистичког образовања деце раног узраста. Циљеви и задаци методике ликовног васпитања. Подручја ликовних и визуелних уметности и поступци који се могу применити у раду са децом у предшколским установама. Ликовне технике, материјали и прибор у раду са децом предшколског узраста. Принципи васпитно- образовног рада. Ликовни развој деце. Ликовна типологија. Научно-истраживачке методе у области ликовног васпитања. Проблеми планирања ликовних активности. Однос ликовних активности и игре. Практична настава: Израда практичних ликовних радова (цртежа, скулптура, матрица за графику, слика) које се користе у раду са децом предшколског узраста и у уређењу просторних целина у вртићу. Израда употребних предмета (примењене уметности). Савлађивање изабраних проблемских задатака кроз искуствене вежбе. Избор и примена стратегија за усвајање ликовне и визуелне културе. Осмишљавање планираних ситуација учења – игара и ликовних активности прилагођених деци предшколског узраста и њихова презентација.			
Литература Марковић, М. и сар. (2009). <i>Корак по корак 2</i> . Београд: Креативни центар.311-358. Негру, А. (2002). <i>Методика наставе ликовне културе</i> . Вршац: Виша школа за образовање васпитача „Михаило Палов“, 7–79. Хади-Јованчић, Н. (2012). <i>Уметност у општем образовању, функције и приступи настави</i> . Београд: Клет, 23-300. Хади-Јованчић, Н. (2000). <i>Дечји атеље I,II</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Филиповић, С. (2011). <i>Методика ликовног васпитања и образовања</i> . Београд: Клет и Универзитет уметности.			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Академско излагање, практични искуствени радови студената, расправа на унапред најављене теме, самоорганизовано и интерактивно учење, учење откривањем, писмени радови студената, компарирање, анализе садржаја и демонстрације, стварање нових идеја и релација, трагање за информацијама на интернету, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Писмени испит	
Практична настава	40	Усмени испит	40
Семинари	10		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика музичког васпитања 2			
Наставник/наставници: др Еуђен Чинч, др Јасмина Столић Пивнички			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета јесте да студенти буду оспособљени за преношење стручних, научних и уметничких знања и умења у раду са децом предшколског узраста као и за самостално коришћење стручне литературе, кроз холистички – интегративни приступ у раду.			
Исход предмета			
Студенти су оспособљени да осмисле музичке садржаје у вртићу уз интегративни приступ, поштовање методичких принципа и примену стеченог методичког знања у музичким садржајима. Студенти су способни да самостално организују садржаје у вртићу, развијају отворен, интерактивни однос са децом, користе сва доступна средства у раду са децом. Студенти препознају и негују културни диверзитет. Студенти оспособљени за праћење и увођење нових трендова у музичком васпитању - за интегрисање методичких знања у планирање и развијање реалног програма, за подржавање децих потенцијала, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Место и значај музичког васпитања у општем систему образовања. Традиционална и савремена схватања и научна истраживања у овој области. Развој музикалности деце узраста од 3 до 6 година. Модели коришћења појединих приступа и метода на одабраним садржајима, методичких поступака при учењу песама по слуху, слушањем музике, свирањем на децијем инструментаријуму, уз интегративно – холистички приступ; Музички садржаји у контексту важећих Основа програма предшколског васпитања и образовања. <i>Практична настава:</i> Планирање циљева, садржаја и процеса у примени музичких садржаја у вртићу. Увођење интерактивних садржаја као и интердисциплинарни приступ у реализацији музичких садржаја. Музика као импулс у креативном испољавању предшколске деце из других области. Систем интегрисане праксе студената. Индивидуална примена музичких садржаја у оквиру интегрисане стручне праксе.			
Литература			
<i>Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања, Службени гл. РС”, бр. 88/17 и 27/18 – др. Закон. Столић, Ј.(2018). Музичке игре уз покрет на предшколском узрасту. Вршац: Висока школа стр. студија за васпитаче Михаило Палов.</i>			
Чинч, Е. (2013). <i>Музички практикум</i> . Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче Михаило Палов.			
Чинч, Е. (2013). <i>Музичко васпитање са методиком</i> . Вршац: Висока школа стр. студија за васпитаче Михаило Палов.			
Чинч, Е., Столић, Ј. (2015). <i>Организовање и рад са децијим музичким саставима</i> , Вршац: Висока школа стр. студија за васпитаче Михаило Палов. Чинч, Е. (2022). <i>Узлети уз музику</i> . Вршац: ВШСС и Истраживачко – едукативни центар.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Метода излагања (причање, објашњавање, упућивање), метода разговора, метода демонстрације, текстуална, илустративна, учење откривањем, аналитичко слушање, метода стваралачког рада, симулација, моделовање, методе евалуације, дидактичка музичка игра, музичка игра инвенције и имагинације, игра улога, стандардизовани програми вредновања применом рачунара, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава (укључује и наставу у вежбаоницама у вртићу)	30	усмени испит	50
колоквијум-и	10	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Енглески језик 4			
Наставник/наставници: др Јелена Пртљага, Радмила Палинкашевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Испуњене предиспитне обавезе из предмета Енглески језик 3			
Циљ предмета Оспособљавање студената за професионални рад, усавршавање и истраживање на енглеском језику. Развијање интегрисаних језичких вештина и комуникације на енглеском језику у усменој и писаној форми, тумачења стручних текстова из литературе и онлајн извора.			
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти су способни да: користе стручну литературу и интернет, пронађу главне идеје комплексног стручног текста, протумаче дугачак говор или предавање о темама из струке, усмено и у писаном тексту пренесу своје ставове, дају аргументе и анализирају проблематику стручних тема, употребе вокабулар и граматичке конструкције које су неизбежан део стручне литературе, усмено излажу на енглеском језику. Студенти су развили критички став и истраживачки однос усмерен на иновирање праксе, као и позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју. Оспособили су се за праћење савремене стручне литературе на енглеском језику.			
Садржај предмета Теоретска настава: Продубљивање знања из граматике (фонетски, морфолошки и синтаксички систем енглеског језика). Савладавање стручне терминологије кроз тематске текстове из области педагогије, методика, психологије и књижевности за децу. Вежбе: Обрада текстова и других језичких материјала из различитих извора и за струку релевантних научних часописа (Research in Pedagogy Journal, CEPS, Journal Plus Education, Journal of Education and Learning). Студенти идентификују и усвајају релевантни вокабулар, проналазе главне идеје, критички их промишљају. Дискусија и писање сажетака и критичке анализе чланака. Усмено излагање на теме из струке.			
Литература 1. Collins, W.J. & O'Brien, N.P. (2011) The Greenwood Dictionary of Education, Second Edition, Greenwood Publishing Group. 2. Једнојезички речник по избору 3. Чланци из разноврсних научних часописа који се баве педагогијом као и други релевантни извори (интернет) 4. www.earlychildhood.com/Articles/index.cfm			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Метода дискурса. Вежбе, комуникативна метода; дискусија, портфолио, самосталан рад студената, рад у паровима, групни рад, усмена презентација на унапред изабрану тему; критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	50	
семинар-и			

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Психологија јасленог узраста			
Наставник/наставници: др Тања Недимовић, Адријан Божин			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Положен испит из предмета Психологија раног развоја и учења			
Циљ предмета је припрема студента да: 1. упозна особености развоја, учења, сазревања и понашања деце јасленог узраста, 2. примени основне поставке базичних теорија развоја у раду са децом јасленог узраста, 3. изгради знања, умења и вредности о специфичним методолошким аспектима истраживања развојних промена деце јасленог узраста 4. схвати чињенице и законитости о општем развоју и развоју у појединим доменима развоја деце јасленог узраста уважавајући холистичкоу природу раног развоја.			
Исход предмета: По успешном завршетку курса, студенти би требало да буду способни да: 1. подстичу когнитивни, социјални и емоционални развој деце јасленог узраста уважавајући холистичку природу раног развоја, 2. процењују интерактивни допринос различитих фактора развоја целовитом психо-физичком развоју деце јасленог узраста, 3. Креативно примењују стручна знања, умења и вредности у раду са децом, у складу са њиховим узрастним и развојним особеностима. 4. Делују као рефлексивни практичари корелирајући, интегришући и расуђујући према доступним информацијама о детету у складу са специфичним ситуацијама; 5. Препознају одступања од нормативног развоја, специфичности и могуће проблеме развоја деце јасленог узраста, 6. Развијају оријентацију на интегрисани приступ развоју и учењу деце раних узраста. 7. Примењују стратегије остваривања партнерства са кључним заинтересованим актерима (децом, колегама, породицом).			
Садржај предмета: Развој деце јасленог узраста: <ul style="list-style-type: none">• пренатални развој и новорођенче;• аспекти развоја деце јасленог узраста (развој моторике, сезнорно-перцептивни развој, когнитивни развој, развој говора, социо-емоционални развој, игра) од 6. до 12. месеца, од 12. до 18. месеца, од 18. до 24. месеца. Развојна психологија јасленог узраста у пракси: <ul style="list-style-type: none">1) психолошки услови оптималног развоја деце јасленог узраста; 2) посматрање, бележење и информисање о развоју деце јасленог узраста; 3) породица и васпитачи у заједничкој акцији подстицања развоја деце јасленог узраста кроз; 4) облици дечије игре јасленог узраста; 5) подстицање психо-моторног развоја деце јасленог узраста.			
Литература: Vasta R., Haith, M.M., Miller, S.A.: (1998). Dječja psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap. (odabrana poglavlja) Biro, M., Nedimović, T. (2017). Psihologija (treće izdanje). Vršac: VŠSSV. (odabrana poglavlja). Baucal, A. (2012). Standardi za razvoj i učenje dece ranih uzrasta u Srbiji. Institut za psihologiju, Beograd. UNICEF Srbija (odabrana poglavlja)			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Проблемско излагање, истраживачка метода, метода дискурса; радионичарски рад у мањим групама, дискусионе групе, студентске презентације и други интерактивни и кооперативни облици и методе рада; критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	30
колоквијум-и	20+20	
семинар-и			

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Инклузивно образовање			
Наставник/наставници: др Славица Коматина			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Стицање основних знања о инклузији као савременом покрету у васпитању и образовању који синтетише нове стратегије, технике и методе развоја квалитетног, отвореног и правичног образовања за све. Стицање знања о друштвеном положају и проблемима маргинализованих, социјално угрожених и из главних друштвених токова искључених друштвених група. Стицање знања о теорији интеркултурализма као новој васпитној и образовној стратегији.			
Исход предмета			
Усвојеност основних принципа савременог инклузивног концепта у процесу васпитања и образовања и оспособљеност за њихову критичку и самосталну примену. Уважавање различитости и инклузивни приступ у раду са децом којој је потребна додатна подршка. Усвојеност основних сазнања о друштвеном положају и проблемима у образовном процесу социјално депривиране деце и омладине и оспособљеност за креирање подстицајног социјалног окружења које поштује различитост. Усвојеност основних сазнања о значају интеркултуралног контекста у социјализацији социјално депривиране деце. Развијена професионална интеракција и предузимљивост у решавању проблема у подручју непосредног рада са децом.			
Садржај предмета			
Појам и основни принципи инклузивног васпитања и образовања. Карактеристике инклузивног образовања код нас и у Европи. Појам интеркултурализма и сагледавање његове улоге у инклузивном васпитању. Мултикултурализам и интеркултурализам у васпитном процесу. Основни друштвени проблеми социјално депривирене деце. Улога инклузије у смањењу социјалних разлика у друштву.			
Литература			
Коматина, С. (2017). <i>Актуелни проблеми образовања Рома у Србији</i> . Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“. Трећи део: Новине у образовном систему Републике Србије,73-99. Gošović, R. i dr. (2007). <i>Vodič za unapredjenje inkluzivne obrazovne prakse</i> . Beograd: Fond za otvoreno društvo. Коматина, С. (2016). Приступ квалитетном образовању потенцијално даровите деце која потичу из социјално депривираних средина. У: <i>Даровити и дидактичка култура</i> . (210-218). Вршац и Арад: Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ и Universitatea de Vest „Aurel Vlaicu“. Gošović, R. i dr. (2007). <i>Vodič za unapredjenje interkulturalnog obrazovanja</i> . Beograd: Fond za otvoreno društvo. Радушки, Н. и Коматина, С. (2013). Друштвена инклузија Рома као изазов за социјалну политику Србије. <i>Социјална политика бр. 3</i> . 93-110.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	
		Практична настава: 2	
Методе извођења наставе			
Уводна предавања методом академског излагања, образлагањем са реторичким питањима и шематским презентацијама основног садржаја. Дијалози и расправе на унапред задете теме. Интерактивно учење. Вежбе путем излагања садржаја на унапред постављене теме, дискусије по задатим питањима, презентације. Критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	
активност у току предавања		10	
практична настава		10	
колоквијум-и		15	
семинар-и		15	
Завршни испит		поена	
писмени испит		20	
усмени испт		30	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Холистички поступци у раду са децом			
Наставник/наставници: др Љиљана Келемен Милојевић и др Јасмина Столић Пивнички			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета. Усвајање знања о холистичкој природи развоја детета: узајамној зависности и условљености свих аспеката дечјег развоја. Усвајање знања о различитим стратегијама учења деце раних узраста. Оспособљавање студената за примену холистичког приступа кроз примену холистичких поступака (охрабривање иницијативе деце, консултовање, моделовање, подупирање, проширивање) у раду са децом предшколског узраста у складу са важећим Основама програма. Оспособљавање студената за стварање погодне базе за учење кроз игру и креирање инспиративне средине, сигурног и подстицајног окружења за учење и истраживање и развој деце у предшколској установи. Оспособљавање студената за анализу и вредновање савремених предшколских програма и примера добре праксе са циљем унапређивања сопствених активности у предшколској установи. Упознавање студената са научном и стручном релевантном литературом.			
Исход предмета. Студенти ће бити оспособљени да: примењују холистичке поступке (охрабривање иницијативе деце, консултовање, моделовање, подупирање, проширивање) у раду са децом који се заснивају на холистичком приступу; целовито сагледавају повезаност делатности предшколске установе (васпитања, образовања, неге, здравствене и социјалне заштите сваког детета); подржавају иницијативу деце кроз подстицање честе делатне размене међу децом и децом и одраслима; подстичу децу да воде аутентичне и њима смислене разговоре; посвећују пажњу идејама и предлозима деце и интегришу их у реалан програм; развијају програм у складу са дечјом перспективом; моделују начине успостављања односа са другима, начине разумевања света, однос према учењу и игровни, стваралачки приступ у активностима; охрабрују децу да иду изнад датог нивоа знања и умења; подупиру активности деце кроз пружање помоћи када је потребна и обраћају пажњу на њихова интересовања; охрабрују активности деце и подржавају дечје потенцијале, добробити, заједничко учешће, аутентична искустава, непосредне доживљаје и различите начине изражавања; проширују активности и учење деце кроз комуникацију, акције – укључивањем деце у друштвена дешавања у вртићу и локалном окружењу; обезбеђују и стварају инспиративну и провокативну средину и материјале и уносе подстицаје за зачудност; израђују са децом различите симболичке материјале; покажу предузимљивост у решавању проблема у подручју непосредног рада са децом и развијања реалног програма; уважавају различитости и примењују инклузивни приступ у раду са децом којој је потребна додатна подршка; стварају погодне базе за учење кроз игру; прате и користе савремену литературу везану за холистички приступ и холистичке поступке у раду са децом.			
Садржај предмета. Теоријска настава. Стратешки оквир и предности примене холистичког програма раног учења. Холистички приступ у контексту раног детињства. Примена холистичког приступа у предшколским установама. (Холистички) поступци у раду са децом предшколског узраста засновани на холистичком приступу: охрабривање иницијативе деце, консултовање, моделовање, подупирање, проширивање. Обезбеђивање и стварање инспиративне и провокативне средине и примена неструктурираног и полуструктурираног материјала за учење и подстицање креативности и стваралаштва деце предшколског узраста. Начини комуникације са децом, родитељима, стручним и другим лицима, и развијање заједнице учења у предшколској установи и ван ње. Избор традиционалних и савремених игара у складу са утицајем холистичких уверења васпитача. Инклузивни приступ у непосредном васпитно-образовном раду. Практична настава. Вежбе усмерене на осмишљавање и примену холистичких поступака у раду са децом који се заснивају на холистичком приступу: 1. проширивање кроз комуникацију и кроз акције (причањем, описивањем, препричавањем); 2. подупирање (пружање помоћи, инструкције); 3. моделовање (давање примера понашањем, вербалним и невербалним порукама); 4. консултовање (вођење разговора); 5. охрабривање дечје иницијативе (подстицање разговора, идеја). Анализа традиционалних и савремених игара које подстичу све аспекте дечјег развоја. Осмишљавање и представљање идеја за стварање инспиративне и провокативне средине и материјала за учење и подстицање креативности и стваралаштва деце предшколског узраста.			
Литература Видановић, Д. (ур.) (2014). Холистички приступ у предшколској педагогији – теорија и пракса: зборник радова (одабрани радови). Пирот: ВШСС за образовање васпитача; Видановић, Д. (ур.) (2017). Континуитет у систему васпитања и образовања: зборник радова (одабрани радови). Пирот: ВШСС за образовање васпитача; Михајловић, Љ., Михајловић, М. и Михајловић, Н. (2014). Холистички приступ васпитно-образовном процесу – контрадикторност са општом поставком живота. Синтеза, 3(6), 37–47; Основе програма предшколског васпитања и образовања – Године узлета. Београд: ЗУОВ, 2018; Радуновић Столић, Д. (2019). Допринос предшколства остваривању циљева образовања и васпитања: зборник радова са Четрнаесте конференције „Васпитач у 21. веку” (одабрано поглавље: Холистички приступ развоју дечје личности). Алексинац: ВШСС.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе. Академско излагање, метода дискурса, расправа на унапред најављене теме, самоорганизовано и интерактивно учење, учење откривањем, писмени радови студената, анализе садржаја, стварање нових идеја и релација, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
Активност у току предавања		10	Писмени испит
Практична настава		20	Усмени испит
Холистички програм раног учења (модел)		20	

Спецификација стручне праксе

Студијски програм: Струковни васпитач		
Назив предмета: Интегрисана стручна пракса 4		
Наставник/наставници: др Наташа Стурза Милић, др Даница Веселинов		
Статус предмета: пракса је обавезна за све студенте		
Број ЕСПБ: 2		
Услов: обављене и евидентирани интегрисане стручне праксе 1, 2 и 3		
<p>Циљ предмета: Похађањем Интегрисане стручне праксе 4 у предшколској установи стварају се услови за развијање знања, умења и вредности код студената у следећим подручјима компетенција: 1) за непосредни рад са децом; 2) развијање сарадње и заједнице учења; 3) професионалне праксе. Циљ стручне праксе 4 је и да студенти: разумеју и идентификују развојне карактеристике деце у свим аспектима развоја и поштују различитости међу децом; развијају знања о различитим стратегијама учења деце раних узраста и сходно томе, развијају умења у креирању инспиративне средине за учење и истраживање; развијају знања о стратегијама васпитача у развијању реалног програма: моделовање, консултовање, охрабривање и подржавање иницијатива деце, подупирање, проширивање; препознају и дају свој лични допринос у подржавању дечијих потенцијала, добробити и њених димензија, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања; уче да подстичу и подржавају вршњачку комуникацију и пријатељства, као и да ступају у топлу, брижну и респонсивну интеракцију са децом; науче да стварају физичко окружење које је усмерено на дете, као и да препознају допринос физичке активности за развој и здравље деце; схвате значај професионалне интердисциплинарне сарадње и улога; редовно, уредно и самостално воде педагошку документацију.</p>		
<p>Исход предмета По успешном завршетку Интегрисане стручне праксе 4 студенти ће бити оспособљени да: разумеју и идентификују повезаност и међусобну условљеност, али и различитости деце предшколског узраста у свим аспектима развоја (емотивне, интелектуалне, социјалне, физичке, моторичке); имају развијена знања о различитим стратегијама учења деце раних узраста и сходно томе, умења за креирање инспиративне средине за учење и истраживање. Подрже дечије потенцијале, добробит, заједничко учешће, аутентична искуства деце у непосредном раду. Ступају у топлу, брижну и респонсивну интеракцију са децом. Подстичу и подржавају развијање вршњачке заједнице и дечијих пријатељстава. Стварају инспиративно окружење и разумеју значај његовог креирања заједничким учешћем деце и одраслих. Познају различите начине сарадње ПУ са породицом. Критички промишљају и развијају рефлексивни приступ примени усвојених знања и решавања проблема у васпитно-образовној пракси, те препознају значај професионалне интердисциплинарне сарадње. Опишу присутност и употребу нових електронских и информатичких технологија. Редовно и самостално воде документацију (дневник стручне праксе).</p>		
<p>Садржај предмета Интегрисана стручна пракса 4 остварује се у следећим облицима: а) хоспитовање, б) асистирање – помоћ у в.о. раду (пре конкретних облика активности, као и после) и в) извођењем појединих фаза в.о. процеса уз помоћ ментора-васпитача у предшколској установи. Студенти ће пратити и бити укључени у активности на стручној пракси у којима ће моћи да препознају и дају свој допринос у подржавању дечијих потенцијала у различитим аспектима развоја, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања деце.</p> <p>Посебни задаци: осмишљавање уређења простора: креирање просторне целине; студенти треба да изврше анализу једног књижевног текста; одреде карактер и израз дечијих радова у складу са искуством модерне ликовне уметности; опишу присутност и употребу нових информационих технологија; издвоје и прикажу продукте дечијег стваралаштва који су значајни за збирни портфолио.</p> <p>Студенти посматрају, прате, помажу и сарађују у свим активностима у предшколској установи. Студент о свему води свој Дневник интегрисане стручне праксе 4 (са конципираним задацима и простором за сопствена запажања).</p>		
<p>Литература <i>Године узлета: основе програма предшколског васпитања и образовања</i> (2019). Београд: Просветни преглед: Министарство просвете, науке и технолошког развоја.</p> <p>Крњаја, Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2022). <i>Приручник за документовање: педагошка документација и документовање у Основама програма ПВО „Године узлета“</i>. Београд: МПНТР.</p> <p>Напомена: за посебне задатке користи се препоручена литература из обавезних и изборних предмета.</p>		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава: 4
<p>Методе извођења наставе</p> <p>Интерактивно учење, стварање нових идеја и релација, образлагање са реторичким питањима, образлагање ставова у расправи, проблемска и откривачка метода, илустрација, демонстрација, учење по моделу, сучељавање мишљења, дискусија, игра улога, компарирање, симулација, менторско вођење, критичко проучавање литературе.</p>		
Интегрисана стручна пракса 4 евидентира се да је прихваћена.		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика развоја говора 1			
Наставник/наставници: др Љиљана Келемен Милојевић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета. Упознавање са теоријама о настанку језика, теоријским приступима усвајању језика код деце и развојем и карактеристикама говора деце предшколског узраста. Усвајање знања о општим начелима методике развоја говора и знања неопходних за реализацију циљева и задатака развоја говора у раду са децом. Стицање знања о основним стратегијама развоја и неговања правилног говора деце предшколског узраста. Припрема студената за разумевање и примену књижевних дела за децу и садржаја везаних за неговање културе говора, подстицање језичког и драмског стваралаштва код деце и припрему за наставу почетног читања и писања. Упознавање студената са релевантном литературом из области развоја говора и оспособљавање за праћење савремене стручне литературе и трендова предшколског васпитања и образовања.			
Исход предмета. Стечена знања о теоријским приступима усвајању језика код деце, развоју и карактеристикама говора деце предшколског узраста; усвојена знања о циљевима, задацима, основним принципима, методама, облицима, средствима рада и основним стратегијама развоја и неговања правилног говора деце предшколског узраста; ефикасна примена усвојених знања из методике развоја говора као извора садржаја у реализацији и развијању предшколског програма; правилна примена теоријских знања и умења за неговање културе говора кроз различите облике говорне комуникације, језичке и драмске игре и невербално изражавање; истраживачки и критичко-рефлексивни приступ делима домаћих и страних писаца за децу која могу да се користе и тумаче у раду са децом предшколског узраста; усвојена знања о језичким, моторичким и логомоторичким вежбама и играма у оквиру припреме деце за наставу почетног читања и писања; креативан приступ, иницијативност и стваралаштво у реализацији садржаја везаних за развој говора; позитиван однос према значају праћења релевантне савремене стручне литературе из области развоја говора; спремност за примену информационо-комуникационих технологија у реализацији и развијању предшколског програма; студенти оспособљени за интегрисање методичких знања у планирање и развијање реалног програма, за подржавање дечијих потенцијала, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања.			
Садржај предмета. <i>Теоријска настава.</i> Теоријски приступ усвајању језика код деце предшколског узраста. Развој говора деце предшколског узраста – фазе у развоју говора, развој структуре речи, појава прве реченице и развој речника деце предшколског узраста, језички фактори који утичу на развој говора, карактеристике и функције говора деце предшколског узраста, проблеми у говору деце предшколског узраста. Методика развоја говора као наставна и научна дисциплина. Циљеви, задаци, методе, принципи, облици рада, материјали и средства рада у области развоја говора. Основне стратегије развоја и неговања правилног говора деце и улога и поступци васпитача у развијању говора деце. Неговање културе говора деце предшколског узраста кроз различите облике говорне комуникације, језичке и драмске игре и невербално изражавање. Методички приступ књижевноуметничким делима за децу. Припрема деце за наставу почетног читања и писања – значај раног описмењавања деце помоћу језичких, моторичких и логомоторичких вежби и игара прилагођених деци предшколског узраста. Значај развоја говорних органа, развијања руке, шаке, прстију и координације руке и ока, фине и крупне моторике. Методички приступ уочавању гласа и упознавању графичке структуре великих штампаних слова ћирилице. <i>Практична настава.</i> Процена, праћење и документовање говорног развоја деце предшколског узраста. Самостално осмишљавање нових примера језичких, драмских, моторичких и логомоторичких игара за неговање културе говора деце и припрему деце за наставу почетног читања и писања. Избор и методичка анализа књижевних дела за децу из релевантне литературе и извора. Осмишљавање језичких игара за вежбе артикулације гласа, усвајање појмова глас и слово, развијање осећаја за реченицу. Креирање радних задатака за децу са циљем припреме за наставу почетног читања и писања. Самостално попуњавање вежби у приручнику.			
Литература Келемен Милојевић, Љ. (2021). <i>Развој говора у предшколској установи</i> . Вршац: ВШСС „Михаило Палов“; Келемен Милојевић, Љ., Ђорђевић, И. (2019). <i>Кад би Сунце проговорило – језичке и драмске игре</i> . Вршац: ВШСС „Михаило Палов“; Ђорђевић, И. (2018). <i>Лепа реч – приручник за припрему испита и самосталан рад студената</i> . Вршац: ВШСС „Михаило Палов“; Милатовић, В. (прир.) (2009). Методика развоја говора: избор научних и стручних радова за студенте учитељских факултета. Београд: Учитељски факултет; <i>Основе програма предшколског васпитања и образовања. Концепција основа програма – Године узлета</i> . Београд: Завод за унапређивање образовања и васпитања, 2018.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 2	
Методе извођења наставе. Академско излагање, дискусија на унапред најављене теме, самоорганизовано и интерактивно учење, учење откривањем, писмени радови студената, компарирање, анализе садржаја, стварање нових идеја и релација, практични радови и трагање за информацијама и примерима у релевантној литератури и на интернет изворима, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	5	Писмени испит	/
Практична настава	15	Усмени испит	50
Колоквијум-и	30		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика развоја говора 1 (на румунском језику)			
Наставник/наставници: др Негру Маринел			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
<p>Циљ предмета. Упознавање са теоријама о настанку језика, теоријским приступима усвајању језика код деце и развојем и карактеристикама говора деце предшколског узраста. Усвајање знања о општим начелима методике развоја говора и знања неопходних за реализацију циљева и задатака развоја говора у раду са децом. Стицање знања о основним стратегијама развоја и неговања правилног говора деце предшколског узраста. Припрема студената за разумевање и примену књижевних дела за децу и садржаја везаних за неговање културе говора, подстицање језичког и драмског стваралаштва код деце и припрему за наставу почетног читања и писања. Упознавање студената са релевантном литературом из области развоја говора и оспособљавање за праћење савремене литературе и трендова предшколског васпитања и образовања.</p>			
<p>Исход предмета. Стечена знања о теоријским приступима усвајању језика код деце, развоју и карактеристикама говора деце предшколског узраста; усвојена знања о циљевима, задацима, основним принципима, методама, облицима, средствима рада и основним стратегијама развоја и неговања правилног говора деце предшколског узраста; ефикасна примена усвојених знања из методике развоја говора као извора садржаја у реализацији и развијању предшколског програма; правилна примена теоријских знања и умења за неговање културе говора кроз различите облике говорне комуникације, језичке и драмске игре и невербално изражавање; истраживачки и критичко-рефлексивни приступ делима домаћих и страних писаца за децу која могу да се користе и тумаче у раду са децом предшколског узраста; усвојена знања о језичким, моторичким и логомоторичким вежбама и играма у оквиру припреме деце за наставу почетног читања и писања; креативан приступ, иницијативност и стваралаштво у реализацији садржаја везаних за развој говора; позитиван однос према значају праћења релевантне савремене стручне литературе из области развоја говора; спремност за примену информационо-комуникационих технологија у реализацији и развијању предшколског програма. Студенти оспособљени за интегрисање методичких знања у планирање и развијање реалног програма, за подржавање дечијих потенцијала, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања.</p>			
<p>Садржај предмета. <i>Теоријска настава.</i> Одређење методике развоја говора. Функције говора код предшколског детета. Вербална и невербална комуникација код предшколског детета. Улога вртића као подстицајног окружења за развој говора код предшколског детета. Улога васпитача у процесу говорног развоја деце предшколског узраста. Проблеми у говору деце предшколског узраста – примена специфичних метода у спречавању и отклањању грешака у изражавању. Методика развоја говора као наставна и научна дисциплина. Облици и начини остваривања говорног развоја: разговор, прича, препричавање, читање, меморисање, дидактичка игра. Аспекти говорног развоја у погледу припреме детета за етапу читања и писања. Формативне валенције књижевних текстова коришћених у области развоја говора. Критеријуми за избор текстова. Осмишљавање ситуација учења и вредновање језичких перформанси деце. <i>Практична настава.</i> Задаци говорног развоја: развој фонематског слуха; обогаћивање, утврђивање и активизација речника предшколског детета. Методе, поступци и средства која се користе за когнитивно и језичко образовање. Врсте активности за преношење, утврђивање и систематизацију знања усвојених у вртићу–примена. Аспекти говорног развоја на предшколском узрасту у циљу припреме детета за етапу писања-читања у 1. разреду. Критеријуми за одабир књижевних текстова. Улога прича у развоју говора предшколског детета–практични аспекти. Језичке игре. Фонетска, лексичка, граматичка структура језичке игре. Врсте вежби за подстицање језичке креативности. Интердисциплинарни дидактичке игре.</p>			
<p>Литература Ana, A., Cioflica, S. M. (1999). <i>Jocuri didactice pentru educarea limbajului-Îndrumător metodic</i>. București: Ed. Tehno-Art; Bizdună, M. (2000). <i>Texte pentru educația limbajului la preșcolari</i>. București: PROGnosis; Dumitrana, M. (1999). <i>Educarea limbajului în învățământul preșcolar, vol.I, Comunicarea orală</i>. București: Editura Compania; Ilica, A., Negru, M. (2007). <i>Didactica limbii române și a lecturii</i>. Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača; Mitu, F. (2006). <i>Metodica activităților de educare a limbajului</i>. București: Pro Humanitas; <i>Основе програма предшколског васпитања и образовања. Концепција основа програма – Године узлета</i>. Београд: Завод за унапређивање образовања и васпитања, 2018.</p>			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
<p>Методе извођења наставе. Академско излагање, дискусија на унапред најављене теме, самоорганизовано и интерактивно учење, учење откривањем, писмени радови студената, анализе садржаја, стварање нових идеја и релација, практични радови и трагање за информацијама и примерима у релевантној литератури и на интернет изворима, критичко проучавање литературе.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	40	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика развоја говора 1 на ромском језику			
Наставник/наставници: др Марија Александровић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: положен ромски језик и књижевност за децу на ромском језику			
Циљ предмета Циљеви извођења наставе овог студијског предмета су да студенти у потпуности овладају теоријским знањима, која су неопходна за даље усавршавање, као и за бављење позивом за који су се определили. Окосницу чине она научно-теоријска знања која се односе на језик, говор и комуникацију; изграђивање односа са другима путем спознаје да је комуникација двосмерни процес; стицању знања о свету, предметима и појавама и др.			
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти би требало да буду способни да: наводе теорије развоја језика и функције развоја говора деце предшколског узраста на ромском језику; објашњавају однос језика и говора и говора и мишљења; описују фазе развоја говора, факторе развоја говора и говорне поремећаје; осмишљавају усмерене активности на ромском језику из следећих области: припрема за почетно читање и писање деце (припреме за полазак у школу) и књижевност за децу; осмишљавају усмерене активности које стимулишу и подражавају развој говора, стваралаштва и креативности (култура изражавања); примењују вежбе за изговор аспирата у ромском језику; употребљавају вербални и невербални говор у функцији развоја говора деце предшколског узраста; процењују важност коришћења ИКТ (интернета и друштвених медија) у осмишљавању усмерених активности за развој говора деце на ромском језику; примењују групни рад у осмишљавању методичког приступа (садржаја, метода и принципа) усвајању и развоју говора; усвајају интегрисан приступ учењу кроз тематско и пројектно планирање; да су овладали методичким знањима у планирању и развијању реалног програма; да су спремни да осмисле подстицајни простор и начине откривања места учења у реалном контексту; да уважавају различитости и инклузивни приступ у раду са децом којој је потребна додатна подршка; да су спремни на професионалну интеракцију и критичке рефлексije; да су оспособљени за праћење савремене литературе и трендова развоја предшколског васпитања и образовања.			
Садржај предмета Теоретска предавања: Карактеристике децјег говора и његове функције, с посебним освртом на фактичку, инструменталну, регулативну, хеуристичку, обавештајну преформативну, експресивну и имажинативну функцију. Језичке игре, говор као средство мишљења, његова улога у формирању појмова, врсте комуникације међу децом итд. Невербална комуникација са дететом (осмех, поглед, додир, мимика, гримасе, гестови, вокализација). Богаћење речника кроз именовање делова тела, предмета. Разумевање реченица кроз вербализовање једноставних радњи које дете види, драматизација текста. Вежбе: планирање говорних и књижевних садржаја на ромском језику. Систематско праћење и процена децјег напредовања и помоћ приликом савладавања одређених говорних облика кроз краће усмене форме (загонетке, брзалице и др.). Припремање, извођење и анализирање активности и пројеката студената у васпитно-образовним групама деце предшколског узраста. Креативни приступ учењу. Избор, израда и примена справа, реквизита, материјала за интегративне језичке активности и игру. Интегрисана стручна пракса студената: интеграција говорних активности и игре кроз теме и пројекте усмерене на холистички развој детета.			
Литература 1) Јовановић, Р.Р. (2007): „Камавас те авав“, Дериње. 2) Шаћировић, З. и Александровић, М. (2017): Приручник за рад са децом предшколског узраста који су билингвални говорници ромског и српског језика, Вршац. 3) Ђурић, Р., Хорват, Р. (2012): „Ромски абecedник“, Мурска Собота. 4) Александровић, М. (2020): „Чикало сикљол те гинавел - Сликовница за децу“, Нови Сад.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Вербална метода, дијалог, демонстрација, дискусија на унапред најављене теме, интерактивно учење, трагање за информацијама и примерима у литератури и на интернет изворима, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	25
практична настава	20	усмени испит	25
колоквијум	15		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика физичког васпитања 1			
Наставник/наставници: др Наташа Стурза Милић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема			
Циљ предмета је да студенти: разумеју значај моторичког и физичког развоја за холистички развој, здравље и добробит детета; анализирају и разумеју интегративну снагу, принципе и карактеристике кретања (физичке активности) за правилан моторички развој деце и њихово здравље; планирају и вреднују различита средства, садржаје и облике физичког васпитања деце предшколског узраста, нарочито, моторичку игру; овладају методама праћења, документивања и унапређивања моторичког понашања, перцепцијско-моторичког развоја и учења деце; подстичу се да континуирано кроз наставу унапређују и развијају своје трансферзалне вештине (интраперсоналне и интерперсоналне), као и да користе и критички анализирају стручну литературу.			
Исход предмета По успешном завршетку курса студенти ће бити оспособљени да: разумеју значај и карактеристике моторичког и физичког развоја деце у контексту холистичког развоја деце; критички анализирају теоријска становишта о моторичком развоју и условљености са другим областима развоја; познају принципе кретања, стабилности и сигурности; процењују и знају да документују и подстичу деље моторичко понашање, развој и учење; препознају атипичан и напредни моторички развој деце; разумеју допринос различитих облика кретања (физичке активности) целовитом развоју, добробити и здрављу деце; анализирају и планирају циљеве, задатке, методичке поступке и облике физичког васпитања; препознају, планирају, моделују и вреднују различита средства и садржаје, нарочито, моторичку игру; промовишу кретање као здрави животни стил деце и одраслих и делују у складу са тим; разумеју, користе и критички анализирају стручну литературу у наведеним областима. Поред тога, студенти ће бити оспособљени за интегрисање методичких знања, умења и вредности за подржавање дејих потенцијала и различитих начина изражавања, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава и непосредних доживљаја.			
Садржај предмета Теоријска настава: Моторички и физички развој деце предшколског узраста као део интегралног развоја; теоријска становишта о моторичком развоју и повезаности са другим аспектима развоја; карактеристике и показатељи моторичког и физичког развоја деце, сензорно-перцепцијског развоја и улоге акције; принципи кретања и стабилности; развој, карактеристике и процена природних облика кретања – биотичких моторичких програма (развој локомоторике, балистичких и манипулативних вештина); значај кретања и моторичке игре за развојне потребе и здравље деце; значај, карактеристике и облици физичке активности деце; атипичан и напредни моторички развој; предмет, циљ, задаци и интердисциплинарност физичког васпитања (ФВ) и методике ФВ; принципи, методички поступци, облици и средства (физичка активност - природни облици кретања, моторичка игра, плес, природни и материјални фактори, помоћна средства). Вежбе: Избор и анализа садржаја усмерених ка подстицању развоја локомоторике, балистичких и манипулативних вештина, те сензорно-перцепцијског развоја деце; процена, праћење, подстицање и документовање моторичког понашања; формулисање циља и задатака за конкретне садржаје и принципе кретања; анализа методичких поступака и облика в.о. рада; избор и анализа средстава ФВ у раду са децом (примери и класификација природних облика кретања, моторичких игара, вежби, плеса, хигијенских и материјалних фактора, справа и реквизита (израда). Препоруке за сигурно упражњавање и обим кретања деце у затвореним и отвореним (дворишту, природи) просторним целинама вртића.			
Литература Стурза Милић, Н. (2021). Дете у покрету – моторички развој деце предшколског узраста. Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче (одабрана поглавља и задаци у практикуму). Хејвуд, К.М. и Гечел, Н. (2017). Моторички развој кроз живот (одабрана поглавља, стр.17-47). Нови Сад: ФСФВ Веселинов, Д. (2021). Дидактичка култура савремене предшколске установе, (одабрана поглавља). Вршац: ВШСС „М. Палов”.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Академско излагање, метода дискурса, расправа на унапред најављену тему, писани радови студената, компарирање, учење откривањем, интерактивно учење, стварање нових идеја и релација, практични радови и трагање за информацијама на интернету, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	Писмени или усмени испит	55
Практична настава	15		
колоквијум	20		
израда реквизита у циљу подстицања холистичког развоја	5		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика упознавања околине 1			
Наставник/наставници: др Снежана Пртљага			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Положена Предшколска дидактика			
Циљ предмета			
Упознавање студената са садржајима из области упознавања околине, као и стицање знања из методике, потребног за теоријско и практично оспособљавање за успешно извођење активности како би код деце развили тежњу за откривањем и структурирањем сопственог искуства.			
Исход предмета			
Овладавање савременим начинима рада и стицање потребног степена самосталности у реализацији свих програмско-планских задатака у области упознавања околине. Студенти ће бити отворени за пријем новог знања, константно се осврћући на сопствену праксу, иновирајући и побољшавајући је. Креативна примена стручних знања и умења у раду са децом. Студенти оспособљени за интегрисање методичких знања у планирање и развијање реалног програма, за подржавање дечијих потенцијала, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања. Развијена умења за креирање инспиративне средине за учење и истраживање.			
Садржај предмета			
Теоријска настава: Методика упознавања околине у систему педагошких дисциплина; веза са другим научним областима. Предмет, функција и задаци Методике упознавања околине. Упознавање околине и Методика упознавања околине. Извори садржаја упознавања околине. Карактеристике сазнајног и социо-емоционалног развоја предшколске деце значајне за формирање појмова о природној и друштвеној средини. Методички услови којима се обезбеђује учење као конструкција знања. Пројектни приступ у области упознавања околине. Природна средина; друштвена средина; игре и активности предшколске деце; еколошко васпитање. Практична настава: Методичка решења за примену интегративног приступа учењу на садржајима из области упознавања околине.			
Литература			
Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (2019): <i>Године узлета: основе програма предшколског васпитања и образовања</i> . Београд: Просветни преглед.			
Грујичић, М., (2011): <i>Методика упознавања околине</i> , Сремска Митровица: Висока школа струковних студија за образовање васпитача Сремска Митровица. (одабрана поглавља)			
Крњаја, Ж., Павловић Breneselović, D. (2017). <i>Projektni pristup učenju</i> . Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju, Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu. (одабрана поглавља); Павловић Breneselović, D., Крњаја, Ж. (2017). <i>Osnove diversifikovanih programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja</i> . Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju, Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu. (одабрана поглавља)			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 2	
Методе извођења наставе			
Академско излагање, метода дискурса, расправа на унапред најављену тему, концептирање – извођење главних делова по логичком реду, откривање – проналажење примера у литератури за разјашњавање појмова, концептирање методичких елемената оперативног плана активности. Расправа на унапред најављене теме, самоорганизовано и интерактивно учење, учење откривањем, компарирање, стварање нових идеја и релација, трагање за информацијама на интернету, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	
активност у току предавања		10	
практична настава		20	
колоквијум-и		30	
		Завршни испит	
		писмени испит	
		усмени испит	
		40	
		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика развоја почетних математичких појмова 1			
Наставник/наставници: др Александра Мандић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета: Стицање стручних и проширивање општих знања, способности и вештина студената за организацију услова и управљање процесима учења и поучавања, планирање, реализацију, праћење, евалуацију, самоевалуацију, иновирање, документовање и презентацију математичких активности деце предшколског узраста применом савремених информационо комуникационих технологија (ICT).			
Исход предмета: Релевантна стручна, теоријска и практична знања студената, потребна за организацију услова и управљање процесима учења и поучавања, планирање, реализацију, праћење, евалуацију, самоевалуацију, иновирање и документовања математичких активности деце предшколског узраста применом савремених информационо-комуникационих технологија (ICT); креативна примена стручних знања и умења у раду са децом, у складу са њиховим узрастним и развојним особеностима; студенти оспособљени за интегрисање методичких знања у планирању и развијању реалног програма, за подржавање дејих потенцијала, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања; развијена умења за креирање инспиративне средине за учење и истраживање.			
Садржај предмета Теоретска настава: I Предмет, циљ и задаци Методике развоја почетних математичких појмова. II Сазнајне основе формирања почетних математичких појмова III Дидактичко-методичка анализа садржаја (геометријски садржаји на предшколском узрасту – предгеометрија; предаритметика - развој аритметичког мишљења. IV Планирање математичких активности. V Савремене информационе технологије у математичким активностима предшколске деце VI Праћење, вредновање и самовредновање рада деце и васпитача у области предшколске математике. VII Иновативни модели рада. Практична настава: Дидактичко-методичка анализа претходно наведених садржаја и иновативних модела рада (Хеуристички приступ формирању почетних математичких појмова. Учење кроз игру). Интегративни приступ формирању почетних математичких појмова.			
Литература: Мандић, А. (2013): Дидактика предшколске математике, Висока школа струковних студија за васпитаче "Михаило Палов", Вршац Мандић, А. (2018): Хеуристичке математичке игре, Учитељски факултет, Београд			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методе извођења наставе Метода разговора (хеуристичка), илустративних радова, демонстрације, писаних и практичних радова, e-learning; Образлагање са реторичким питањима, метода дискурса, шематско приказивање структуре садржаја, критичко проучавање литературе, самоорганизовано и интерактивно учење.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	30	усмени испит	20
колоквијум-и	10	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика ликовног васпитања 2			
Наставник/наставници: мр Невена Чолаков			
Статус предмета: Обавезни предмет			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Положена Методика ликовног васпитања 1			
Циљ предмета			
Овладавање различитим стратегијама и техникама планирања ликовних активности и пројектног планирања. Упознавање са могућностима организације и реализације ликовних активности у вртићу, имајући у виду холистичку природу развоја детета. Примена истраживачког односа на ликовну игру. Стицање и примена критичког става у иновирању праксе уз подстицање партиципације предшколског детета у ликовним активностима. Утврђивање знања о примени, извођењу и анализи ликовних активности у раду са децом предшколског узраста.			
Исход предмета			
По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени за примену савремених стратегија и технологија у креирању ликовних активности у раду са децом предшколског узраста. Студенти су оријентисани ка интегрисаном приступу кроз тематско и пројектно планирање. Поседују предузимљивост у решавању проблема у подручју непосредног рада са децом и развијања реалног програма. Креативно примењују стручно знање и вредности у ликовном васпитању деце, а у складу са дечјим узрасним и развојним способностима и различитим начинима изражавања.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Стручно- методички апсекти визуелних уметности. Проблеми мотивације и подстицања деце на ликовним активностима. Типови ликовних активности, у односу на ликовне проблеме и у односу на узраст деце. Ликовно васпитање и образовање као интегрисана методичка пракса. Примена креативности у подстицању стваралаштва детета. Естетско процењивање и деца предшколског узраста. Тематика, полазишта и извори за планирање ликовних активности у вртићу. Елементи праћења и анализе ликовних активности.			
Практична настава: Инструктивне вежбе студената: индивидуални и групни рад студената на самосталном планирању и реализацији активности у вртићу- вежбаоници. Анализа и евалуација рада студената. Систем интегрисане праксе студената. Индивидуална примена садржаја визуелне уметности и ликовних активности у оквиру интегрисане стручне праксе.			
Литература			
– Марковић, М. и сар. (2009). <i>Корак по корак 2</i> . Београд: Креативни центар, 311-358.			
– Негру, А. (2002). <i>Методика наставе ликовне културе</i> . Вршац: Виша школа за образовање васпитача „Михаило Палов“, 7–79.			
– Хаџи-Јованчић, Н. (2012). <i>Уметност у општем образовању, функције и приступи настави</i> . Београд: Клет, 23-300.			
– Хаџи-Јованчић, Н. (2000). <i>Дечји атеље I,II</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.			
– Филиповић, С. (2011). <i>Методика ликовног васпитања и образовања</i> . Београд: Клет и Универзитет уметности.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 2	
Методе извођења наставе			
Академско излагање, инструктивне вежбе, практични искуствени радови студената, самоорганизовано и интерактивно планирање, писмени радови студената, компарирање, анализе садржаја и демонстрације, стварање нових идеја и релација, трагање за информацијама на интернету, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
Активност у току предавања		10	Писмени испит
Практична настава (укључује и наставу у вежбаоницама у вртићу)		40	Усмени испит
Семинари		10	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Толеранција			
Наставник/наставници: проф. др Љубивоје Стојановић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
<p>Циљ предмета: Упознати студенте са основним принципима толеранције као стваралачке неопходности у свим стваралачким и животним односима и постигнућима. То подразумева и недвосмислено разобличавање свих ускогрудости које подстичу религијски, идеолошки и етнички конзервативизми и екстремизми. То је могуће само онда кад се усвоји животно начело: „Живи и пусти другог да живи онако како они мисли да је најбоље.“ Наравно, потребно је промишљати границе свачијег избора где је једино меродавно то да ли неко некога угрожава. Неслагања ће увек бити у погледу људских ставова и уверења, то се превазилази мирољубивим закључком: „Слажемо се да се не слажемо“, где би требало да толеранција буде заједничко опредељење свих стваралачких субјеката. Све ово посебно је важно за будуће радно ангажовање студената у вези са здрављем свакога човека. Препознавши добре домете толеранције студенти ће засигурно неговати и симедонијску културу стављајући у први план потребе других што ће им бити добар путоказ за сва добра остварења у хуманој делатности где је жртвовање за друге без било каквог тактизирања, са јасним опредељењем за доброту, избор који гарантује успешност сваког појединца и различитих људских заједнице.</p>			
<p>Исход предмета: Студенти ће се оспособити за примену етичких стандарда у својој професији, за уважавање различитости, за професионалну интеракцију, демократски и критичко-рефлексивни приступ пракси предшколског васпитања и образовања. Очекујемо да студенти после упознавања са садржајем предмета и прихватања истих за меродавне одреднице узвишеног позива васпитача изградити у себи одговорни оптимизам и отворену антропологију. Снагом непоколебљиве доброте превазилазиће све препреке у себи и око себе. У правом плану биће им стварна добробит свакога човека. Тако ће се смислено и успешно суочити са свим недостацима и пропустима код себе и код других спремношћу да увек дају предност доброти над злопамћењем. Неће се оптерећивати прошлошћу која је таква каква јесте, не може се мењати, него ће стварати бољу будућност као заједничку стварност са свима. Неслагање међу људима у погледу става о некоме или нечему и начина решавања неких питања могу се превазићи само спремношћу на активну и недвосмиуслену толеранцију. Биће оспособљени да снагом стварне толеранције превазиђу све препреке ка добром човеку у себи и биће покретачи бољитка међу људима. Биће спремни и опредељени да дају смислени допринос миру и разумевању у свету. Свој примарни посао радиће са радошћу и пуном одговорношћу.</p>			
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Толеранција као животна потреба; Мир и разумевање као ефекти толеранције;Толеранција као истрајност у доброти; Активна и пасивна толеранција; Границе толеранција; Религија и толеранција; Етничке предрасуде као препреке за толеранцију; Идеолошке искључивости као ометачи толеранције; Академски фундаментализам као проблем; Социјалне разлике као изазови. <i>Практична настава:</i> Разговори о савременом свету и човеку у вези са толеранцијом и нетолеранцијом; Како покренути добре токове тоолеранције?; Искреност и толеранција; Предрасуде као ометачи толеранције; Преиспитивање унутрашњих капацитета толерантности; Толеранција као непоколебљиви став; Толеранција као снага/немоћ; Препознавање добрих примера толеранције.</p>			
<p>Литература Стојановић, Љ. (2020). Трпељивост/Толеранција. Вршац: Висока школа за васпитаче. Стојановић, Љ. (2013). Култура дијалога. Вршац: Висока школа за васпитаче. Волтер (2005). Расправа о толеранцији. Београд: Утопија. Зечевић. А. (2015). Истина, лепота и границе знања. Београд: Службени гласник. Лок, Џ (2015). Писмо о толеранцији. Београд: Службени гласник.</p>			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	
		Практична настава: 2	
<p>Методе извођења наставе Образлагање са реторичким питањима, метода дискурса, критичко проучавање литературе, интерактивно учење; расправа на унапред најављену тему. После академског излагања наставних садржаја отвара се дебата са циљем да се отворена тема заједничким трудом промисли и кроз одређене закључке одреде различити ставови са намером да се у свему препозна шта је добро и прихvatљиво. Различитост је неизбежна и неопходна што не значи да су сви против свих већ да свако има свој став који је другачији али није супростављен никоме. Због тога је важно умеће културе дијалога и културе различитости што се током студија на најбољи могући начин остварује. Тако се ствара толерантна атмосфера међусобног уважавања међу свим стваралачким субјектима. Практична настава оствариваће се тако што ће студенти писати есеје и семинарске радове на задате теме и у отвореној дискусији у којој учествују сви појашњавати своје закључке што стварно доприноси стварању отворености и поверења и покреће добре стваралачке токове у сваком погледу.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	
активност у току предавања		10	
практична настава		10	
семинар-и		10	
		Завршни испит	
		писмени испит	
		усмени испт	
		70	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Интегративни приступ у раду са децом јасленог узраста 1			
Наставник/наставници: др Снежана Пртљага, др Јасмина Столић Пивнички, др Александра Мандић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са холистичким развојем, васпитањем и образовањем деце јасленог узраста, као и развој компетенција у складу са њиховим могућностима, способностима, потребама и интересима. Истицање значаја сазнавања света као области васпитно-образовног рада са децом јасленог узраста. Упознавање теоријских основа методичке организације в.о рада у контексту важећих Општих основа програма предшколског васпитања и образовања. Интегративни приступ у примени садржаја упознавања света око себе, заштите животне средине, основних математичких појмова и музичких садржаја у контексту изградње компетенција и развоја индивидуалних потенцијала детета.			
Исход предмета Овладавање савременим начинима рада и стицање потребног степена самосталности у реализацији свих програмско-планских задатака у области сазнавања света око себе. Студенти ће бити отворени за пријем новог знања, константно се осврћући на сопствену праксу, иновирајући и побољшавајући је. Креативна примена стручних знања, умења и вредности у раду са децом, у складу са њиховим узрасним и развојним особеностима. Оспособљеност васпитача да делују као рефлексивни практичари корелирајући, интегришући и расуђујући према доступним информацијама о детету у складу са специфичним ситуацијама и циљевима васпитања и образовања. Оспособљеност за креирање развојно подстицајне средине. Развијање оријентације на интегрисани приступ развоју и учењу деце раних узраста.			
Садржај предмета Теоријска настава: Психофизичке карактеристике деце јасленог узраста (од 2 до 3 године). Како спознају свет око себе деца јасленог узраста. Игре и материјали који унапређују сазнавање света око себе деце јасленог узраста, у различитим контекстима, примене математичких и музичких садржаја. Значај и карактеристике васпитне средине за спознају света око себе деце јасленог узраста. Практична настава: Вежбање методичких решења којима се подстиче сазнавање света око себе у складу са важећим основама програма. Обликовање дидактичког материјала који ће се користити у в.о. раду са децом јасленог узраста. Систем интегрисане праксе у јаслицама - ндивидуална примена садржаја у оквиру интегрисане стручне праксе.			
Литература			
Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања, Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18 – др. Закон.			
Došen Dobut, A., (2004): <i>S djecom u jaslicama</i> . Alinea, Zagreb.			
Krnjaja, Ž., Pavlović Breneselović, D. (2017): <i>Projektni pristup učenju</i> . Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju, Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu. (одабрана поглавља).			
Столић, Ј.(2018). <i>Музичке игре уз покрет на предшколском узрасту</i> . Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов.			
Čudina-Obradović, M., Brajković, S. (2009). <i>Integrirano poučavanje</i> . Zagreb: Pučko otvoreno učilište Korak po korak.			
Чинч, Е. (2022). <i>Узлети уз музику</i> . Вршац, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов и Истраживачко – едукативни центар.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Академско излагање, метода дискурса; расправа на унапред најављену тему, концептирање – извођење главних делова по логичком реду, откривање – проналажење примера у литератури за разјашњавање појмова, концептирање методичких елемената оперативног плана активности. Образлагање са реторичким питањима, саморефлексивно учење, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава (укључује и наставу у вежбаоницама у јаслицама)	20	усмени испит	50
колоквијум-и	20	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Интегративни приступ васпитно-образовним садржајима на страном језику			
Наставник/наставници: др Јелена Пртљага, Радмила Палинкашевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Положени предмети Енглески језик 1 – 4			
Циљ предмета Оспособљавање студената за рад са децом на енглеском језику кроз интегративни приступ васпитно образовним садржајима.			
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти су способни да: реализују активности на енглеском језику са децом предшколског узраста у свим васпитно образовним областима које су заступљене у вртићу, као и да деци предшколског узраста омогуће спонтано усвајање порука на енглеском језику кроз комуникативно-искуствене ситуације и игру. Студенти су способни да интегришу методичка знања у планирање и развијање реалног програма као и да створе сигурно и подстицајно окружење за учење страног језика и развој деце у предшколској установи, као и за интегрисање методичких знања у планирање и развијање реалног програма и осмишљавање подстицајног простора и откривање места и тренутка учења енглеског језика у реалном контексту кроз полуураћање. Оспособили су се за праћење савремене стручне литературе на енглеском језику.			
Садржај предмета Теоретска предавања: Одређење појма језика, двојезичности, интегративног приступа, усвајања и учења језика, начина на који деца усвајају језик, откривају и примењују структуру нематерњег језика, методе поучавања страног језика на раном узрасту, и примена комуникативно-искуственог метода у раду са предшколском децом, учење кроз игру. Вежбе: Разрада и реализација активности поучавања енглеског језика кроз узрасто примерене садржаје у свим васпитно образовним областима и њихова анализа. Разрада реализација активности учења енглеског језика кроз игру.			
Литература 1. Reilly V. & Ward S. M. (1997) Very Young Learners, OUP 2. Prtljaga, J. (2020). Učenje i poučavanje stranog jezika na ranom uzrastu. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“ 3. Lewis, G. & Bedson, G. (1999) Games for Children, OUP 4. McKay P. & Guse J. (2007) Five-Minute Activities for Young Learners, CUP 5. Pinter, A. (2006) Teaching Young Language Learners, OUP 6. Wright, A. (2001) Art and Craft with Children, OUP 7. Genesee, F. (1994) Educating second language children: The whole child, whole curriculum, the whole community. CUP			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	
		Практична настава: 2	
Методе извођења наставе Метода дискурса; предавања и вежбе, комуникативна метода; дискусија, портфолио, презентација, самосталан рад студената, рад у паровима, групни рад; критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Завршни испит	
поена		поена	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	50	
семинар-и			

Спецификација стручне праксе

Студијски програм: Струковни васпитач		
Назив предмета: Интегрисана стручна пракса 5		
Наставник/наставници: др Наташа Стурза Милић, др Даница Веселинов		
Статус предмета: пракса је обавезна за све студенте		
Број ЕСПБ: 5		
Услов: обављене и евидентирание интегрисане стручне праксе 1, 2, 3 и 4		
<p>Циљ предмета: Похађањем Интегрисане стручне праксе 5 у предшколској установи стварају се услови за развијање знања, умења и вредности код студената у следећим подручјима компетенција: за непосредни рад са децом, развијање сарадње и заједнице учења, професионалне праксе. Стварање услова за разумевање холистичке природе развоја детета и узајамне зависности и условљености различитих аспеката развоја; да студенти препознају и вреднују јединствене карактеристике предшколских установа, изграђују критички став према уређењу, опремљености и коришћењу простора и опреме у деčјем вртићу; да развијају знања и умења усмерена ка стимулисању в.о. програма који побољшавају дечији когнитивни, емотивни, социјални, моторички и физички развој и учење; да прате, анализирају и документују развој појединог детета и групе деце, самостално и у тиму; да препознају потребу за додатном подршком деци у васпитању и образовању у различитим областима; да артикулишу и охрабрују начине на које деца уче и развијају се кроз игру; да примењују различите начине планирања, праћења и документовања в.о. активности и развијају критички став.</p>		
<p>Исход предмета По успешном завршетку Интегрисане стручне праксе 5 студенти ће бити оспособљени да: поседују знања и умења усмерене ка стимулисању в.о. програма који побољшавају дечији когнитивни, емотивни, социјални, моторички и физички развој и учење; артикулишу и охрабрују начине на које деца предшколског узраста уче и развијају се кроз игру; препознају и вреднују јединствене карактеристике предшколских установа; процењују квалитет уређености простора водећи рачуна о техничким и естетским решењима; прате и документују развој појединог детета и групе деце из различитих области, самостално и у тимовима; препознају допринос кретања холистичком развоју и здрављу деце и начине интеграције физичке активности у в.о. раду; препознају могуће проблеме у деčјем понашању и развоју; примењују етички кодекс везан за професију васпитача; примењују различите начине планирања, праћења и документовања в.о. активности. Критички промишљају и развијају рефлексивни приступ примени усвојених знања и решавања проблема у васпитно-образовној пракси, уз позитивну комуникацију и сарадњу са свим актерима.</p>		
<p>Садржај предмета Интегрисана стручна пракса 5 остварује се у облицима: хоспитовање; асистирање - помоћ у в.о. раду (пре конкретних облика активности, у току и после) и извођењем појединих фаза в.о. процеса уз помоћ ментора-васпитача. Основни дидактичко-методички елементи за снимање активности: в.о. група: интегративни приступ; тип активности; циљ, задаци, садржај и артикулација активности; методички поступци и облици рада, објекти и средства; повратна информација; рад деце, рад васпитача, мишљење о активностима. Посебни задаци: описати стратегије развоја говора у вртићу; забележити поремећаје у говору деце; навести пример говорног стваралаштва деце; извршити анализу интеграције садржаја физичког и ликовног васпитања, упознавања околине у оквиру режима дана; препознати како се физичка активност интегрише у режиму дана; проценити ниво развоја моторичких кретања код деце; идентификовати дете са развојним поремећајима и дати опис. Праћење пројеката у предшколској установи: заједничко учешће васпитача и деце; начин на који васпитач слуша, уважава и проширује планове деце и охрабрује децу да образлажу своје планове; како васпитач обезбеђује материјале и тиме подстиче децу да планирају различите начине употребе материјала, да дају конкретне идеје, да предвиде препреке; документовање планова деце; договарање у вези са пројектом са другим учесницима, нарочито, како студенти на пракси могу дати свој допринос реализацији пројеката.</p>		
<p>Литература <i>Године узлета: основе програма предшколског васпитања и образовања</i> (2019). Београд: Просветни преглед: Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Веселинов, Д. (2021). Дидактичка култура савремене предшколске установе. Вршац: ВШСВ Крњаја, Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2022). <i>Приручник за документовање: педагошка документација и документовање у Основама програма ПВО „Године узлета“</i>. Београд: МПНТР. Напомена: за посебне задатке користи се препоручена литература из обавезних и изборних предмета.</p>		
Број часова	активне наставе	Теоријска настава:
		Практична настава: 4
<p>Методе извођења наставе Саморефлексивно учење, стварање нових идеја и релација, образлагање са реторичким питањима, образлагање ставова у расправи, проблемска и откривачка метода, илустрација, демонстрација, учење по моделу, сучељавање мишљења, дискусија, игра улога, компарирање, симулација, менторско вођење, критичко проучавање литературе.</p>		
Интегрисана стручна пракса 5 се евидентира да је прихваћена.		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика развоја говора 2			
Наставник/наставници: др Љиљана Келемен Милојевић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: положен предмет Методика развоја говора 1			
<p>Циљ предмета. Оспособљавање студената за анализу, синтезу, предвиђање решења, критичко промишљање и рефлексивни приступ примени усвојених знања из области развоја говора и решавања проблема у васпитно-образовној пракси, уз позитивну комуникацију и сарадњу са свим актерима у друштвеној средини. Подстицање студената за осмишљавање и стварање сигурног и подстицајног окружења за учење и развој деце у предшколској установи. Подстицање студената за применом стручних/специјалних метода и савремених техника/стратегија из области развоја говора са циљем неговања правилног говора и припреме деце за наставу почетног читања и писања. Развијање интегрисаног приступа кроз тематско и пројектно планирање. Интегрисање методичких знања у планирање и развијање реалног програма. Оспособљавање студената за планирање, моделовање и реализацију планираних ситуација учења у области развоја говора. Праћење, вредновање и документовање активности деце у предшколској установи. Упознавање студената са научном и стручном релевантном литературом. Подстицање студената за примену информационо-комуникационих технологија у реализацији ситуација учења и развијању предшколског програма.</p>			
<p>Исход предмета. Усвојена знања о холистичкој природи развоја детета и различитим методама и стратегијама учења у области развоја говора; оспособљеност студената за креативну примену стручних знања, умења и вредности у раду са децом на развоју и подстицању правилног говора, у складу са њиховим узрастним и развојним особеностима; стварање погодне базе за учење кроз игру и говор, анализу, синтезу, решавање проблема, критичко промишљање и рефлексивни приступ примени усвојених знања из области развоја говора; стечена умења за креирање инспиративне средине за учење и истраживање и за интегрисани приступ развоју и учењу деце раних узраста; оспособљеност студената за планирање и реализацију пројеката и тема, у складу са децијим потребама, могућностима и интересовањима, којима се подржава холистички развој и добробит детета, као и за планирање, моделовање и реализацију планираних ситуација учења у области развоја говора заснованих на савременим теоријама развоја и учења и важећим Основама програма; оспособљеност студената да делују као рефлексивни практичари и спремност за ангажовање у локалној заједници; развијен позитиван однос према значају праћења релевантне савремене стручне литературе из области развоја говора; спремност за примену информационо-комуникационих технологија у реализацији ситуација учења и развијању предшколског програма. Студенти су оспособљени за интегрисање методичких знања у планирање и развијање реалног програма, за подржавање дечијих потенцијала, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања.</p>			
<p>Садржај предмета. <i>Теоријска настава.</i> Интегрисано/пројектно учење у пракси. Планирање и реализација пројеката у којима се подржава холистички развој и добробит детета. Врсте игара са циљем развоја говора. Животно-практичне ситуације као основни оквир за практиковање и разноврсну употребу говора. Планирање, моделовање и реализација планираних ситуација учења базираних на интегрисаном приступу. Улога васпитача у планираним ситуацијама учења. Сигуран и подстицајан простор за учење и истраживање у складу са неговањем правилног говора, упознавањем и тумачењем књижевних текстова за децу и припремом деце за наставу почетног читања и писања. Уређивање литерарне просторне целине. Начини сарадње са локалном заједницом. <i>Практична настава.</i> Интегрисано планирање садржаја из области развоја говора у предшколској установи. Планирање, припремање, моделовање, реализација и анализа ситуација учења у васпитним групама деце у предшколским установама. Припрема, израда и примена материјала и средстава за рад са децом, са циљем развоја правилног говора у предшколским установама. Интеграција језичких вежби, игара и активности кроз пројекте и теме усмерене на холистички развој детета. Критичка процена садржаја и идеја из посматраних ситуација учења и процена сопственог рада. Систем интегрисане праксе студената. Индивидуална примена садржаја у области развоја говора у оквиру интегрисане стручне праксе.</p>			
<p>Литература Келемен Милојевић, Љ. (2021). <i>Развој говора у предшколској установи</i>. Вршац: ВШСС „Михаило Палов”; Келемен Милојевић, Љ., Ђорђевић, И. (2019). <i>Кад би Сунце проговорило – језичке и драмске игре</i>. Вршац: ВШСС „Михаило Палов”; Ђорђевић, И. (2018). <i>Лена реч – приручник за припрему испита и самосталан рад студената</i>. Вршац: ВШСС „Михаило Палов”; Veselinov, D. (2021). <i>Didaktička kultura savremene predškolske ustanove</i>. Vršac: VŠSS „Mihailo Palov”; <i>Основе програма предшколског васпитања и образовања. Концепција основа програма – Године узлета</i>. Београд: Завод за унапређивање образовања и васпитања, 2018.</p>			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
<p>Методе извођења наставе. Академско излагање, дискусија на унапред најављене теме, самоорганизовано и интерактивно учење, писмени радови студената (писање планираних ситуација учења), методичке вежбе у предшколским установама уз присуство професора-ментора, учење откривањем, компарирање, анализе садржаја, стварање нових идеја и релација, практични радови и трагање за информацијама и примерима у релевантној литератури и на интернет изворима, критичко проучавање литературе.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Писмени испит	50
Практична настава (укључује и наставу у вежбаоницама у вртићу)	30	Усмени испит	/
Израда средстава и интегративна примена у вртићу	10	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика развоја говора 2 (на румунском језику)			
Наставник/наставници: др Маринел А. Негру			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Положена Методика развоја говора 1 (на румунском језику)			
<p>Циљ предмета. Оспособљавање студената за анализу, синтезу, предвиђање решења, критичко промишљање и рефлексивни приступ примени усвојених знања из области развоја говора и решавања проблема у васпитно-образовној пракси, уз позитивну комуникацију и сарадњу са свим актерима у друштвеној средини. Подстицање студената за осмишљавање и стварање сигурног и подстицајног окружења за учење и развој деце у предшколској установи. Подстицање студената за применом стручних/специјалних метода и савремених техника/стратегија из области развоја говора са циљем неговања правилног говора и припреме деце за наставу почетног читања и писања. Развијање интегрисаног приступа кроз тематско и пројектно планирање. Интегрисање методичких знања у планирање и развијање реалног програма. Оспособљавање студената за планирање, моделовање и реализацију планираних ситуација учења у области развоја говора. Праћење, вредновање и документовање активности деце у предшколској установи. Упознавање студената са научном и стручном релевантном литературом. Подстицање студената за примену информационо-комуникационих технологија у реализацији ситуација учења и развијању предшколског програма.</p>			
<p>Исход предмета. Усвојена знања о холистичкој природи развоја детета и различитим методама и стратегијама учења у области развоја говора; оспособљеност студената за креативну примену стручних знања, умења и вредности у раду са децом на развоју и подстицању правилног говора, у складу са њиховим узрастним и развојним особеностима; стварање погодне базе за учење кроз игру и говор, анализу, синтезу, решавање проблема, критичко промишљање и рефлексивни приступ примени усвојених знања из области развоја говора; стечена умења за креирање инспиративне средине за учење и истраживање и за интегрисани приступ развоју и учењу деце раних узраста; оспособљеност студената за планирање и реализацију пројеката и тема, у складу са децијим потребама, могућностима и интересовањима, којима се подржава холистички развој и добробит детета, као и за планирање, моделовање и реализацију планираних ситуација учења у области развоја говора заснованих на савременим теоријама развоја и учења и важећим Основама програма; оспособљеност студената да делују као рефлексивни практичари и спремност за ангажовање у локалној заједници; спремност за примену информационо-комуникационих технологија у реализацији ситуација учења и развијању предшколског програма. Студенти оспособљени за интегрисање методичких знања у планирање и развијање реалног програма, за подржавање дечијих потенцијала, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања.</p>			
<p>Садржај предмета. <i>Теоријска настава.</i> Интегрисано/пројектно учење у пракси. Планирање и реализација пројеката у којима се подржава холистички развој и добробит детета. Врсте игара са циљем развоја говора. Планирање, моделовање и реализација планираних ситуација учења базираних на интегрисаном приступу. Улога васпитача у планираним ситуацијама учења. Сигуран и подстицајан простор за учење и истраживање у складу са неговањем правилног говора, упознавањем и тумачењем књижевних текстова за децу и припремом деце за наставу почетног читања и писања. Уређивање литерарне просторне целине. <i>Практична настава.</i> Интегрисано планирање садржаја из области развоја говора у предшколској установи. Планирање, припремање, моделовање, реализација и анализа ситуација учења у васпитним групама деце у предшколским установама. Припрема, израда и примена материјала и средстава за рад са децом, са циљем развоја правилног говора у предшколским установама. Интеграција језичких вежби, игара и активности кроз пројекте и теме усмерене на холистички развој детета. Критичка процена садржаја и идеја из посматраних ситуација учења и процена сопственог рада. Систем интегрисане праксе студената - индивидуална примена садржаја у области развоја говора у оквиру интегрисане праксе.</p>			
<p>Литература Ciolan, L. (2008). <i>Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar</i>. Iași: Editura Polirom; Kelemen, G. (2012): <i>Metodica activităților de educare a limbajului</i>. Arad: Editura Universității „Aurel Vlaicu”; Kelemen, G. (2016). <i>Psihopedagogia jocului</i>. Arad: Editura Universității „Aurel Vlaicu”; Mitu, F. (2005). <i>Jocuri didactice integrate pentru învățământul preșcolar</i>. București: Editura Humanitas Educațional; <i>Основе програма предшколског васпитања и образовања. Концепција основа програма—Године узлета</i>. Београд: Завод за унапређивање образовања и васп., 2018.</p>			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
<p>Методе извођења наставе. Академско излагање, дискусија на унапред најављене теме, самоорганизовано и интерактивно учење, методе илустративних и писаних радова, читања и рада на тексту, учење откривањем, анализа садржаја, критичко проучавање литературе.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава (укључује и наставу у вежбаоницама у вртићу)	50	усмени испит	30
израда средстава (интегративна примена у вртићу)	10	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика развоја говора 2 (на ромском језику)			
Наставник/наставници: др Марија Александровић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Положена Методика развоја говора 1 (на ромском језику)			
Циљ предмета Циљеви извођења наставе овог студијског предмета су да студенти у потпуности овладају теоријским знањима, као и практичну примену стеченог знања у вртићу на ромском језику.			
Исход предмета Студенти су оспособљени да самостално реализују пројекат у вртићу на ромском језику, такође осособљени су за примену иновативних модела и поступака рада, разумеју сврху посматрања и праћења у васпитно-образовном раду, креирају и примењују инструменте и интерпретирају деље понашање у реалним ситуацијама и реалном програму. Познају стратегије одржавања радне атмосфере и управљања групом заснованих на начелу слободе и организације као и поштовању свих учесника васпитно-образовног процеса; студенти су оспособљени да делују као рефлексивни практичари корелирајући, интегришући и расуђујући према доступним информацијама о детету у складу са специфичним ситуацијама и циљевима васпитања и образовања; имаће позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју, као и у подручју професионалног јавног деловања; стећи ће знања о законској регулативи и документовању деље развоја, свога рада и оних које ће им послужити за даље целоживотно учење; биће спремни за примену ИКТ, образовних софтвера; студенти су оспособљени за интегрисање методичких знања у планирање и развијање реалног програма, за подржавање дечијих потенцијала, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања.			
Садржај предмета Теорија: Карактеристике деље говора и његове функције, с посебним освртом на фактичку, инструменталну, регулативну, хеуристичку, обавештајну преформативну, експресивну и имагинативну функцију. Језичке игре, говор као средство мишљења, његова улога у формирању појмова, врсте комуникације међу децом итд. Невербална комуникација са дететом (осмех, поглед, додир, мимика, гримасе, гестови, вокализација). Богаћење речника кроз именовање делова тела, предмета. Разумевање реченица кроз вербализовање једноставних радњи које дете види, драматизација текста. Вежбе: планирање говорних и књижевних садржаја на ромском језику. Систематско праћење и процена деље напредовања и помоћ приликом савладавања одређених говорних облика кроз краће усмене форме (загонетке, брзалице и др.) Припремање, извођење и анализирање активности и пројеката студената у васпитно-образовним групама деце предшколског узраста. Креативни приступ учењу. Избор, израда и примена справа, реквизита, материјала за интегративне језичке активности и игру. Интегрисана стручна пракса студената: интеграција говорних активности и игре кроз теме и пројекте усмерене на холистички развој детета.			
Литература 1) Јовановић, Р.Р. (2007): „Камавас те авав“, Дероње. 2) Шаћировић, З. и Александровић, М. (2017): Приручник за рад са децом предшколског узраста који су билингвални говорници ромског и српског језика, Вршац. 3) Ђурић, Р., Хорват, Р. (2012): „Ромски абecedник“, Мурска Собота. 4) Александровић, М. (2020): „Чикало сикљол те гинавел - Сликовница за децу“, Нови Сад.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Вербална метода, дијалог, демонстрација, дискусија на унапред најављене теме, интерактивно учење, трагање за информацијама и примерима у релевантној литератури и на интернет изворима, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	25
практична настава практична настава (укључује и наставу у вежбаоницама у вртићу)	25	усмени испит	25
колоквијум-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика физичког васпитања 2			
Наставник/наставници: др Наташа Стурза Милић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Положен предмет Методика физичког васпитања 1			
<p>Циљ предмета: Усвајање знања код студената о холистичкој природи развоја детета и развијање оријентације на интегрисани приступ развоју и учењу деце предшколског узраста; Оспособити студенте да разумеју и примене стечена знања, умења и вредности о узајамној повезаности моторичког, когнитивног, социјалног и емоционалног развоја; развијање знања о различитим стратегијама учења деце и повезаности са моторичким учењем и кретањем; охрабривати студенте да активно анализирају интеракције између деце и окружења, као и специфичности моторичких задатака који проузрокују промене обрасца кретања; праћење, вредновање и документовање развоја физичких, латентних и манифестних моторичких способности деце, правилног држања тела и телесне композиције деце; оспособљавање студената за интегрисање различитих облика и форми кретања, нарочито, моторичких игара, природних и материјалних средстава у планирање и развијање реалног програма; развијање интегрисаног приступа кроз тематско и пројектно планирање; развијање вредности за критичко-рефлексивни приступ предшколској пракси.</p>			
<p>Исход предмета Усвојена знања о холистичкој природи развоја детета и развијена оријентација код студената на интегрисани приступ развоју и учењу деце предшколског узраста; развијена умења за креирање инспиративне средине за учење и истраживање кроз кретање. Оспособљени студенти да: интегришу различите облике и форме кретања усмерене на холистички развој, здравље и добробит детета; креирају и интегративно примењују различите облике моторичких активности, нарочито, моторичку игру у подстицајном и сигурном окружењу (просторним целинама); интегришу кретање приликом планирања и развијања реалног програма; подржавају и вреднују дељу иницијативу, те дају подршку различитим начинима изражавања деце, нарочито, изражавању кроз покрет; систематски прате и процењују деље напредовање и помажу у његовом формирању; критички сагледавају и развијају своју праксу и саморефлексију кроз интегративни приступ истраживањима у области моторичког развоја; комуницирају и сарађују ради размене искустава, заједничког учења и истраживања; користе трансферзалне вештине и дигиталне технологије у планирању моторичких активности и истраживања.</p>			
<p>Садржај предмета Теоријска настава: Значај кретања за развојне потребе и здравље деце. Интегративни приступ планирању и организацији кретања у предшколској установи у реалном програму. Специфичности моторичких задатака који проузрокују промене обрасца кретања у сигурном окружењу и просторним целинама. Праћење, процена и документовање развоја физичких, функционалних, латентних и манифестних моторичких способности деце, телесне композиције и правилног држања тела. Пројектни приступ планирању разноврсних кретних садржаја, нарочито, моторичке игре у раду са децом предшколског узраста. Практична настава: Интегрисано планирање садржаја кретања у предшколској установи. Планирање, припремање, моделовање, реализација и анализа ситуација учења у васпитним групама деце у предшколским установама. Избор, израда и примена материјала и средстава за рад са децом у складу са просторним целинама предшколске установе, са циљем правилног моторичког развоја деце. Интеграција кретања, игара и активности кроз пројекте и теме усмерене на холистички развој детета. Критичка процена садржаја и идеја из посматраних ситуација учења и процена сопственог рада. Интегрисана стручна пракса: интеграција кретања и игре кроз теме и пројекте усмерене на холистички развој детета.</p>			
<p>Литература 1) Стурза Милић, Н. (2021). <i>Дете у покрету – моторички развој деце предшколског узраста</i>. Вршац: ВШСВ (одабрана поглавља и задаци у практикуму). 2) Goldberg, S. (2013). <i>Razvojne igre za predškolsko dete</i>. Lekenik: Ostvarenje d.o.o. 3) Стурза Милић, Н. (2018). Креативни приступи учењу. Гојков, Г., Стојановић, А. (Ур.), 31-44, <i>Зборник 23 „Даровитост и креативни приступи учењу“</i>, Вршац: ВШСВ. 4) Veselinov, D. (2021). <i>Didaktička kultura savremene predškolske ustanove</i>. Vršac: VŠSS „Mihailo Palov“; 5) <i>Основе програма предшколског васпитања и образовања. Концепција основа програма – Године узлета</i>. Београд: Завод за унапређивање образовања и васпитања, 2018.</p>			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
<p>Методе извођења наставе Академско излагање, расправа на унапред најављену тему, писмени радови студената, компарирање, учење откривањем, интерактивно учење, стварање нових идеја и релација, практични радови и трагање за информацијама на интернету, критичко проучавање литературе.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	Писмени или усмени испит	45
Практична настава (укључује и наставу у вежбаоницама у вртићу)	15		
Интегративни модели и планиране ситуације учења	30		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика развоја почетних математичких појмова 2			
Наставник/наставници: др Александра Мандић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Положен предмет Методика развоја почетних математичких појмова 1			
Циљ предмета			
Стицање стручних и проширивање општих компетенција студената за планирање, реализацију, евалуацију, самоевалуацију и документовање математичких активности, сарадњу и тимски рад, предвиђање и испитивање педгошких ефеката примене савремених дидактичких модела рада и нових информационих технологија у формирању почетних математичких појмова.			
Исход предмета:			
Стручне (теоријске и практичне) компетенције студената за планирање, реализацију, евалуацију, самоевалуацију и документовање математичких активности, сарадњу и тимски рад, предвиђање и испитивање педагошких ефеката примене савремених дидактичких модела рада и нових информационих технологија у формирању почетних математичких појмова. Креативна примена стручних знања и умења у раду са децом, у складу са њиховим узрасним и развојним особеностима; студенти оспособљени за интегрисање методичких знања за планирање и развијање реалног програма, за подржавање дечијих потенцијала, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања; развијена умења за креирање инспиративне средине за учење и истраживање.			
Садржај предмета			
Теоретска настава: Претраживање релевантних штампаних и електронских извора информација за планирање математичких активности. Пројектно планирање. Фазе израде пројеката. Израда писаних сценарија, планираних ситуација учења за реализацију математичких активности у електронској форми.			
Практична настава: Реализација математичких активности у предшколским установа према договореном распореду. Анализа, евалуација посматраних и самоевалуација одржаних математичких активности студената применом одговарајућих инструмената. Презентација студентског предметног досијеа (портфолиа) у мултимедијалној форми. Систем интегрисане праксе студената. Индивидуална примена математичких активности у оквиру интегрисане стручне праксе.			
Литература			
Мандић, А. (2013): Дидактика предшколске математике, Висока школа струковних студија за образовање васпитача "Михаило Палов", Вршац			
Мандић, А. (2018): Хеуристичке математичке игре, Учитељски факултет, Београд			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе:			
Метода разговора (хеуристичка), илустративних радова, демонстрације, писаних и практичних радова. Образлагање са реторичким питањима, метода дискурса, шематско приказивање структуре садржаја, критичко проучавање литературе, самоорганизовано и интерактивно учење.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава (укључује и наставу у вежбаоницама у вртићу)	40	усмени испит	40
колоквијум-и	10	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методика упознавања околине 2			
Наставник/наставници: др Снежана Пртљага			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Положена Методика упознавања околине 1			
Циљ предмета Оспособљавање студената за овладавање препорученим садржајима и областима у вези са природом и друштвом. Оспособљавање студенте за планирање, омогућавање организовање и реализовање подстицајних, разноврсних активности за учење и развој деце.			
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти ће бити способни да: реализују садржаје методике упознавања околине на целовит начин, односно да интегришу садржаје методике упознавања околине са садржајима осталих методичких дисциплина; студенти ће бити оспособљени за креативну примену стручних знања и умења у раду са децом, за интегрисање методичких знања у планирање и развијање реалног програма, за подржавање деčјих потенцијала, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања; развијена умења за креирање инспиративне средине за учење и истраживање околине; подстичу холистички развој детета, сарадњу, социјалне вештине и просоцијално понашање; примењују методе за праћење и подстицање когнитивног развоја и подстицање развоја деçје личности; практично користе одговарајуће поступке и средства за приближавање деçјем поимању појава природе и друштва.			
Садржај предмета Теоријска настава: Захтеви и процедуре одређивања и формулисања општих, посебних и појединачних задатака у области упознавања околине; упознавање околине као интегришућа област деçјег сазнања и развоја, деçја радозналост, могућности и начини мотивисања и оспособљавања деце за посматрање у природи, мотивација деце за тражење, сакупљање и сређивање материјала с циљем упознавања околине, избор садржаја за упознавање биљака и животиња с циљем схватања њихове повезаности и условљености, струтурирање и организација дидактичких игара са посебним нагласком на игре с циљем деçјег упознавања околине.			
Практична настава: Израда различитих врста планова рада и припремања у области упознавања околине, оргнизовање простора у складу са пројектним приступом, израда пројекта по фазама, израда скице организације дневних активности у складу са пројектним приступом с доминацијом упознавања деце с околином. Израда и корешћење средстава васпитно-образовног рада у области упознавања околине. Интегрисана стручна пракса студената: интеграција садржаја упознавања околине кроз теме и пројекте усмерене на холистички развој детета.			
Литература			
Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (2019): <i>Године узлета: основе програма предшколског васпитања и образовања</i> . Београд: Просветни преглед (одабрана поглавља)			
Грујичић, М., (2011): <i>Методика упознавања околине</i> , Сремска Митровица: Висока школа струковних студија за образовање васпитача Сремска Митровица. Slunjski, E., (2001): <i>Integrirani predškolski kurikulum: rad djece na projektima</i> . Zagreb: Mali profesor. Krnjaja,Ž., Pavlović Breneselović, D. (2017): <i>Projektni pristup učenju</i> . Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju, Filozofski fakultrt Univerziteta u Beogradu. (одабрана поглавља) Шајин, М., (2005): <i>Сопственим искуством до знања</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Академско излагање, метода дискурса, откривање – проналажење примера у литератури за разјашњавање појмова, концептирање методичких елемената оперативног плана активности, расправа на унапред најављене теме, самоорганизовано и интерактивно учење, учење откривањем, трагање за информацијама на интернету, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава (моделовање планираних ситуација учења у вежбаоницама у вртићу)	30	усмени испит	40
Анализа посматраних активности у вртићу	20	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Методологија педагошких истраживања			
Наставник: проф. др Александар Стојановић и мр Биљана Вујасин			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Нема			
Циљ предмета Сстицање знања о суштинским карактеристикама основних епистемолошко-методолошких оријентација у педагогији; знања о врстама, циљевима, методама и организацији научног истраживања; да студенти буду оспособљени да уочавају проблеме за истраживања у васпитно-образовној пракси и израде пројекат истраживања; да буду оспособљени за израду и примену инструмената и реализацију истраживања; да разумеју суштину академског писања.			
Исход предмета Студенти јасно оперишу основним методолошким појмовима; разумеју процес научног истраживања; пројектују, организују и воде истраживања; конструишу инструменте, примењује их у истраживању и проверавају њихове метријске карактеристике; прикупљају и обрађују податке и израђује извештаје о истраживању; тимски раде у истраживачком процесу; овладали су основама академског писања према најзначајнијим стандардима академског писања (АПА и други стандарди); самовреднују сопствене активности акционим и другим врстама истраживања у сврху целоживотног учења; имају развијен критичко-рефлексивни приступ пракси предшколског васпитања и образовања и истраживачки однос усмерен на иновирање праксе.			
Садржај предмета Теоријска настава: Упознавање студената са програмом наставног предмета и начином рада; Појам и задаци методологије педагогије; Научни метод; Методологија педагогије и друге науке; Карактеристике различитих епистемолошко-методолошких оријентација у педагогији; Природа појава у педагогији; Карактеристике педагошких чињеница; Појам педагошког научног закона и његова структура; Појам и карактеристике истраживања у педагогији; Циљеви педагошког истраживања; дискусија о циљевима педагошких истраживања; Врсте истраживања у педагогији и њихове карактеристике; Пројекат истраживања - структура идејног и техничког пројекта; Етапе педагошког истраживања; Предмет и проблем истраживања; избор проблема за пед. истр. Појам и начини одређивања циља, задатака, хипотеза истраживања; Појам, врсте популације и узорак, избор узорка; Методе педагошког истраживања; Мерење у педагогији; Технике и инструменти у педагошком истраживању (појам и врсте); Инструменти у педагошком истраживању (појам и врсте); метријске карактеристике; Реализација истраживања и извештај о истраживању; Начини позивања на извор и навођење библиографских података.			
Практична настава: Анализа примера појава у педагогији, примера педагошких чињеница, закона и карактеристика истраживања у педагогији; Анализа карактеристика појединих врста истраживања; Анализа карактеристика појединих врста истраживања; Анализа идејног пројекта; Анализа методолошког оквира за истраживање проблема у пројектима; Анализа садржаја истраживања и формулација проблема истраживања; Анализа садржинске разраде проблема у пројектима; Формулисање предмета, проблема, циља, задатака и хипотеза; Анализа карактеристика узорака на примерима; Анализа примера одређених метода и разлога за њихов избор; Анализа примера техника (скалирање, тестирање, систематско посматрање, интервјуисање, анкетање): Формулација теме за индивидуално истраживање; Анализа методолошког оквира за истраживање проблема у пројектима студената; Анализа инструмената које су студенти самостално урадили; Анализа садржинске разраде проблема у пројектима истраживања студената.			
Литература: <ul style="list-style-type: none">Маловић, М., Стојановић, А. (2018). <i>Методологија педагошких истраживања</i>. Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“.Гојков, Г. и др. (2006). <i>Лексикон педагошке методологије</i>. Вршац: ВШВ.Банђур, В., Поткоњак, Н. (1999). <i>Методологија педагогије</i>. Београд; Савез педагошких друштава Југославије (стр. 13-233; 251-280 и 287-324)Ристић, Ж. (2008). <i>О знању, методу и истраживању</i>. Београд: ИПИ (стр. 25-72; 134-175)			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	
		Практична настава: 2	
Методе извођења наставе: Образлагање са реторичким питањима, метода дискурса и логичко структурисање предмета расправе, шематско приказивање структуре садржаја, образлагање ставова у расправи, пројектна метода. критичко проучавање литературе, самоорганизовано и интерактивно учење; расправа на унапред најављену тему.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Поена	Завршни испит
Активност у току предавања		10	Писмени испит
Практична настава		10	Усмени испит
Семинари		30	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Интегративни приступ у раду са децом јасленог узраста 2			
Наставник/наставници: др Наташа Стурза Милић, др Љиљана Келемен Милојевић и мр Невена Чолаков			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
<p>Циљ предмета. Усвајање знања о холистичкој природи развоја детета. Припрема студената за разумевање и примену садржаја из области развоја говора, физичког и ликовног васпитања са циљем интегративног приступа и целовитог развоја деце јасленог узраста. Повезивање основних знања из различитих области и њихова примена у раду са децом јасленог узраста. Усвајање знања и умења неопходних за подстицање и развој говора и чулне осетљивости, за разумевање значаја моторног и физичког развоја, улоге кретања, као и значаја ликовних активности са циљем интелектуалног, тактилног и сензомоторног развоја деце. Оспособљавање студената за осмишљавање ситуација учења, пре свега интегративних игара и подстицајних просторних целина. Упознавање студената са научном и стручном релевантном литературом.</p>			
<p>Исход предмета. Студенти ће бити оспособљени да: осмишљавају и примењују игралике језичке, ликовне и активности кретања са циљем целокупног развоја деце; разумеју значај моторног и телесног развоја и развоја говора деце јасленог узраста; разумеју допринос кретања и игре целовитом развоју и здрављу деце; препознају проблеме и напредно понашање у говорном и моторном развоју; препознају, креирају и организују подстицајну средину за учење и различита средства и материјале; користе и критички анализирају литературу у наведеним областима; развијају реални програм и активности које стимулишу и подржавају развој говора, кретања и ликовног израза кроз интегративни приступ у раду са децом; планирају и реализују теме и активности које су смислене и прилагођене деци јасленог узраста, а у складу са потребама и интересовањима, којима се подржава холистички развој и добробит детета. Оспособљеност васпитача да делују као рефлексивни практичари корелирајући, интегришући и расуђујући према доступним информацијама о детету у складу са специфичним ситуацијама и циљевима васпитања и образовања. Развијање оријентације на интегрисани приступ развоју и учењу деце раних узраста.</p>			
<p>Садржај предмета. <i>Теоријска настава.</i> Стратегије учења усмерене ка подстицању холистичког развоја деце. Интегрисани садржаји, методички поступци, начела, облици рада у раду са децом јасленог узраста. Повезаност говорног, кретног и ликовног развоја. Развој говора, моторике, ликовног изражавања детета од рођења до три године. Фазе и фактори развоја говора. Рано описмењавање деце јасленог узраста. Књижевна дела за децу јасленог узраста. Моторни и телесни развој као делови интегралног развоја. Показатељи и процена моторног и телесног, ликовног развоја деце јасленог узраста. Значај кретања и игре за развој и здравље деце. Поремећаји говорног и моторног развоја. Моторички и језички напредна деца. Утицање на развој деце ликовног и језичког изражавања. Стратегије за усвајање језичке културе деце јасленог узраста. Специфичност ликовног васпитања деце раних узраста. Ликовне технике и прибори у раду са децом јасленог узраста. Примена неструктурираног и полуструктурираног материјала са циљем развоја говора, развоја крупне и fine моторике, координације руке и ока и богаћења деце искуства. Вежбе и игре за развијање говора, покрета и оријентације у простору. <i>Практична настава.</i> Избор и примена сензомоторних активности (природних облика кретања, игре, плеса уз говор, причање и ликовно изражавање). Припремање, извођење и анализа сензомоторних активности у јасленим групама у вртићу (анализа примењених садржаја физичког и ликовног васпитања и развоја говора). Израда помоћних средстава, играчака и њихова примена. Осмишљавање стратегија за усвајање језичке културе. Тумачење сликовница намењених деци јасленог узраста. Осмишљавање и презентација ситуација учења – игара и активности прилагођених деци јасленог узраста. Систем интегрисане праксе у јаслицама - индивидуална примена садржаја у оквиру интегрисане стручне праксе.</p>			
<p>Литература</p> <ul style="list-style-type: none"> – Келемен Милојевић, Љ. (2017). <i>Методика развоја говора деце јасленог узраста</i>. Вршац: ВШСС „Михаило Палов”. – Марковић, М. и сар. (2009). <i>Корак по корак 1</i>. Београд: Креативни центар. – Стурза Милић, Н. (2021). Нови приступ учењу и организацији сензомоторних активности у раду са децом; Моторичка игра деце јасленог узраста; поглавља у <i>Дете у покрету</i>. Вршац: ВШСС „Михаило Палов”. – Павловић, Р., Митровић, Н. (2017). <i>Цртам, шарам и рукама стварам</i>. Београд: Креативни центар. 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
<p>Методе извођења наставе. Академско излагање, метода дискурса, самоорганизовано и интерактивно учење, учење откривањем, писмени радови студената, компарирање, анализе садржаја и демонстрације, стварање нових идеја и релација, практични радови и трагање за информацијама на интернету, учешће у вртићима/јаслицама -вежбаоницама. Образлагање са реторичким питањима, саморефлексивно учење, критичко проучавање литературе.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	5	Писмени испит – Планиране ситуације учења	50
Практична настава (укључује и наставу у вежбаоницама у јаслицама)	30	Усмени испит	/
Израда играчке и њена интегративна примена	5	
Колоквијум-и	10		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Ментално здравље			
Наставник/наставници: др Тања Недимовић, Адријан Божин			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета је припрема студента да: 1. усвоји фундаментална знања о одређењу и предмету проучавања менталног здравља, 2. схвати узроке настанка проблема у менталном здрављу деце и породице, 3. препозна могуће застоје здравог одрастања, 4. стекне увид у значај адекватног приступа деци, 5. у васпитно-образовној установи ради на заштити и унапређењу менталног здравља деце и породице.			
Исход предмета			
По успешном завршетку курса, студенти би требало да буду способни да:			
1. демонстрирају деци модел здравог живота, 2. обезбеђују родитељима податке о развоју деце и заштити менталног здравља, 3. реализују активности које су усмерене ка заштити и унапређењу менталног здравља деце и породице, 4. препознају индивидуалне разлике и одступања од нормативног развоја деце предшколског узраста, 5. организују рад са децом са симптомима развојних поремећаја инклузивним приступом, 6. разумеју утицај друштвено-културних фактора који се односе на здравље и благостање деце. 7. креативно примењују стручна знања, умења и вредности у раду са децом, у складу са њиховим узрастним и развојним особеностима; 8. делују као рефлексивни практичари корелирајући, интегришући и расуђујући према доступним информацијама о детету у складу са специфичним ситуацијама.			
Садржај предмета			
Основни принципи и подручја деловања менталног здравља. Модели менталног здравља. Ментално здравље деце и ментално здравље породице. Примарна, секундарна и терцијална превенција. Стрес. Криза: теорија кризе, реакције, фактори ризика. Принципи психосоцијалне подршке. Основне поставке позитивне психологије. Значај трансферзалних (преносивих) вештина у очувању и унапређењу менталног здравља. Рад с децом предшколског узрста са симптомима развојних поремећаја.			
Литература			
Димитријевић, А. (2005). Савремена схватања менталног здравља и поремећаја. Београд: Завод за уџбенике.			
Biro,М. (2003). Pojam normalnosti i patologije u Biro, М. & Butolo, W. (ur). Klinička psihologija. Minhen: LMU, & Novi Sad:: Futura publikacije.(23-27)			
Поповић Деушић, С.(1999). Проблеми менталног здравља деце и адолесцената. Београд: Институт за ментално здравље .			
Недимовић, Т., Станојловић, Д. (2019). Приручник за васпитаче за рад са децом са симптомима развојних поремећаја (треће издање). ВШССВ, Вршац. (одабрана поглавља).			
Недимовић, Т. (2014). Агресивност и вршњачко насиље. Вршац: ВШССВ.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе			
Проблемско излагање, метода дискурса, истраживачка метода, радионичарски рад у мањим групама, дискусионе групе, студентске презентације, интерактивни и кооперативни облици и методе рада, радионичарски рад у мањим групама, дискусионе групе, критичко проучавање литературе, расправа на унапред најављену тему.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	20+20	
семинар-и			

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Учење страног језика на раном узрасту			
Наставник/наставници: др Јелена Пртљага, Радмила Палинкашевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Положени предмети Енглески језик 1 – 4			
Циљ предмета Усвајање знања потребних за поучавање деце предшколског узраста страном језику.			
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти: самостално осмишљавају идеје за рад са децом предшколског узраста на страном језику, процењују лексички фонд и граматичке структуре адекватне за комуникацију са овим узрастом на страном језику, као и фонд језичких структура страног језика за који се очекује да га деца усвоје. Студенти израђују материјал потребан за реализацију осмишљених и планираних ситуација учења, користе информационе технологије у припреми за реализацију испланираног и осмишљавају њихову имплементацију у реалном програму са децом предшколског узраста. Студенти су развили иницијативност, сарадњу и стваралаштво у реализацији реалног програма и спремни су за примену савремених стратегија и технологија у креирању и развијању реалног програма са децом у предшколској установи; стекли су способност за подржавање деџих потенцијала, добробити, заједничког учешћа, аутентичних искустава, непосредних доживљаја и различитих начина изражавања, као и за организацију различитих начина учешћа и подржавања деџе игре као приступа стварности.			
Садржај предмета Теоријска настава и вежбе су веома тесној вези при чему се кроз теоријски део наставе студенти уводе у поменуте области, док на вежбама осмишљавају, предлажу и дискутују сопствена конкретна решења за области које су обрађене на теоријској настави: учење језика у раном детињству, учење другог језика, индивидуалне разлике у учењу другог језика, објашњење учења другог језика, посматрање учења и поучавања другог језика, учење другог језика у радној соби кроз полуурањање, преглед популарних идеја о учењу језика, идеје за учење страног језика кроз игру и друге игралике активности. Вежбе: кроз вежбе се студенти оспособљавају за примену садржаја обрађених на теоријском делу наставе те на њима предлажу и дискутују сопствена конкретна решења. Интегрисана стручна пракса студената: интеграција садржаја кроз теме и пројекте усмерене на холистички развој детета.			
Литература 1. Leightbown, P. M. & Spada, N. (2013) How Languages are Learned 4th Edition OUP 2. Larsen-Freeman, D. 2000. Techniques and Principles in Language Teaching.Oxford:OUP 3. Douglas Brown, H (2006) Principles of Language Learning and Teaching (5th Edition): Pearson EFL 4. Prtljaga, J. (2020). Učenje i poučavanje stranog jezika na ranom uzrastu. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Академско излагање, метода дискурса, шематско приказивање структуре садржаја, расправа на унапред најављену тему, образлагање ставова у расправи, активна студентска радионица трагање за информацијама на интернету, активна студентска радионица, самоорганизовано и интерактивно учење и практични радови, критичко проучавање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава (укључује и наставу у вежбаоницама у вртићу)	20	усмени испит	50
семинар-и	20		

Спецификација стручне праксе

Студијски програм: Струковни васпитач		
Назив предмета: Интегрисана стручна пракса 6		
Наставник/наставници: др Наташа Стурза Милић, др Даница Веселинов		
Статус предмета: пракса је обавезна за све студенте		
Број ЕСПБ: 5		
Услов: обављене и евидентирание интегрисане стручне праксе 1, 2, 3, 4 и 5		
<p>Циљ предмета: Похађањем Интегрисане стручне праксе 6 у предшколској установи стварају се услови за развијање знања, умења и вредности код студената у следећим подручјима компетенција: за непосредни рад са децом, развијање сарадње и заједнице учења, и професионалне праксе. Припремање за учешће у организацији и реализацији в.о. рада са једном в.о. групом деце у предшколској установи у току похађања интегрисане стручне праксе 6. Продубљено упознавање студената са унутрашњом организацијом васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста и способност анализирања конкретних педагошко-психолошких ситуација. Изграђивање критичког става и самокритичног приступа у различитим в.о. моментима, решавање конкретних проблема, интеграција знања, умења и способности у различитим областима и разумевање истих у контексту холистичког дечијег развоја.</p>		
<p>Исход предмета По успешном завршетку Интегрисане стручне праксе 6 студенти ће бити оспособљени да: продубљено познају, разумеју и активно примењују знања о организацији простора и активности у ПУ; интегришу знања, умења и способности у посебним в.о. областима и разумеју их у контексту холистичког развоја деце; развијају програм и активности које стимулишу: развој говора, почетну писменост, основне математичке појмове, моторичко понашање, знања и способности, стваралаштво, упознавање и разумевања света који га окружује; формулишу јасна правила са циљем стварања и одржавања прихватљивог понашања у групи; конструишу инструменте и примењују различите технике истраживања; самостално организују и руководе групним активностима; способни су да у организацију активности у ПУ укључе чланове дечијих породица и ширу друштвену заједницу; разумеју важност континуираног професионалног развоја и умеју да планирају професионални развој; користе ИКТ и дигиталне медије као извор информација за планирање програма; разумеју значај педагошке документације у развијању реалног програма и користе различите технике документовања; критички промишљају и развијају рефлексивни приступ примени усвојених знања и решавања проблема у васпитно-образовној пракси, уз позитивну комуникацију и сарадњу са свим актерима.</p>		
<p>Садржај предмета Интегрисана стручна пракса 6 остварује се у следећим облицима: а) хоспитовање, б) асистирање - помоћ у в.о. раду (пре конкретних облика активности, као и после) и в) извођењем појединих фаза в.о. процеса уз помоћ ментора-васпитача у предшколској установи. Студент који је стекао услов за праксу треба да уради следеће: благовремено се пријави координатору праксе и предшколској установи; након добијања тема од васпитача-ментора за пројектне и друге облике активности напише материјал и припреме за активности и достави их на преглед професорима. Након прихватања материјала и припрема, студент припрема неопходан дидактички материјал и започиње праксу; у току праксе студент је обавезан да уз ментора-васпитача реализује рад у једној в.о. групи деце и о томе води посебну документацију: 1) Оквирно интегративно планирање пројеката - избор садржаја и образовних задатака који могу послужити као инспирација студентима. 2) Нацрт/скицу пројекта (може да буде креиран на основу текућег или реал. пројекта у вртићу или, може да представља маштовити израз потенцијалног пројекта који препознају као инспиративан и смислен за децу и друге учеснике).</p>		
<p>Литература: <i>Године узлета: основе програма предшколског васпитања и образовања</i> (2019). Београд: Просветни преглед: Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Павловић Бренеселовић, Д. и Крњаја, Ж. (2017). Калеидоскоп: Основе диверсификованих програма предшколског васпитања и образовања. Београд: Институт за педагогију андрагогију; Филозофски факултет. Крњаја, Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2022). <i>Приручник за документовање: педагошка документација и документовање у Основама програма ПВО „Године узлета“</i>. Београд: МПНТР. Напомена: за посебне задатке користи се препоручена литература из обавезних и изборних предмета.</p>		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава: 4
<p>Методе извођења наставе Саморефлексивно учење, стварање нових идеја и релација, образлагање са реторичким питањима, образлагање ставова у расправи, проблемска и откривачка метода, илустрација, демонстрација, учење по моделу, сучељавање мишљења, дискусија, игра улога, компарирање, симулација. менторско вођење, критичко проучавање литературе.</p>		
Интегрисана стручна пракса 5 се евидентира да је прихваћена.		

Табела 5.2. Спецификација завршног рада

Студијски програм : Струковни воспитач		
Назив предмета: Завршни рад		
Наставник/наставници: Ментор завршног рада		
Статус предмета: обавезни		
Број ЕСПБ: 2		
Услов: положени испити, обављене интегрисане стручне праксе		
Циљ завршног рада Циљ израде завршног рада је оспособљавање студента да: <ul style="list-style-type: none"> – развије способност за проналажење, вредновање, истраживање и интерпретацију савремених знања и умења у области васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста; – покаже креативан и самосталан приступ у примени стечених теоријских и практичних знања и умења у области васпитно-образовног рада ; – користи информационе системе и базе података релевантне за израду рада и на јасан и недвосмислен начин пренесе знање и начин закључивања стручној јавности; – повезује теорију и праксу; – предлаже мере за унапређење и унапређује област васпитно-образовног рада. 		
Исход предмета Израдом и одбраном завршног рада студент стиче следеће компетенције: <ul style="list-style-type: none"> – за организацију и учешће у истраживачком раду у области васпитно-образовног рада (самостално и у тиму); – за критичко и етичко праћење научне и стручне литературе, као и за сарадњу са окружењем; – за интегрисање и примену знања и вештина у решавању проблема у васпитно-образовном раду; – за разумевање и адекватно коришћење академске литературе; – за предлагање мера за унапређење васпитно-образовног рада, као и за афирмацију позива и струке. 		
Садржај предмета Завршни рад представља истраживачки рад студента у коме се користи адекватном методологијом истраживања у области васпитно-образовног рада. У завршном раду студент треба да: <ul style="list-style-type: none"> – користи савремене садржаје из научне и стручне литературе у области васпитно-образовног рада; – буде фокусиран и осетљив на проблеме у области васпитно-образовног рада; – да изради инструменте и спроведе истраживање; – да уради обраду добијених података (квантитативну и/или квалитативну); – да адекватно цитира домаћу и страну научну и стручну литературу; – да се придржава стручних, научних и етичких стандарда у свим фазама израде завршног рада рада. 		
Литература Изабрана штампана и електронска литература од стране ментора и студента.		
Остали часови	1	
Методе извођења наставе Након избора теме током 6.семестра, уз консултације са ментором, студент добија упутства за прибављање неопходне литературе и конципира дизајн истраживања. Потом, кандидат самостално истражује и обрађује податке, уз коришћење различитих метода (аналитичко-синтетичке, дескриптивне, методе случаја, статистичке методе, итд). Образлагање ставова у расправи, критичко проучавање литературе, самоорганизовано и интерактивно учење. Након завршетка рада и сагласности ментора да је рад успешно урађен, кандидат брани рад пред комисијом која има најмање три члана.		
Израда завршног рада: 0-50 поена. Усмена одбрана завршног рада: 0-50 поена. Коначна оцена завршног рада: 6 (шест); 7 (седам); 8 (осам); 9 (девет); 10 (десет). (максимални број поена 100)		

Табела 5.2. Спецификација предмета завршног рада

Студијски програм: Струковни васпитач		
Назив предмета: Предмет завршног рада		
Наставник/наставници: Ментор завршног рада		
Статус предмета: обавезни		
Број ЕСПБ: 2		
Услов: положени испити, обављене интегрисане стручне праксе		
<p>Циљ предмета је припрема студента за израду и одбрану завршног рада, што претпоставља: унапређивање знања и вештина студената: за стручно истраживачки рад кроз упознавање са методологијом истраживања, односно приступима, методама, инструментима и процедурама који се користе у истраживачком процесу; за сналажење у стручној и научној литератури и налажење научних информација у савременом контексту, коришћењем и информационо-комуникационих технологија; за писања (стручних) текстова који се заснивају на истраживању; за адекватно презентовање резултата рада стручној јавности и доношење закључка у области истраживања; за валоризацију рада уз предлагање мера за унапређивање истраживање области, као и за ефикасан рад са ментором. Такође, циљ је и да се студенти детаљно упознају са самим поступком предаје, одбране и вредновања завршног рада.</p>		
<p>Исход предмета. Од студената се очекује да су припремљени за израду и одбрану завршног рада, односно: оспособљени за конципирање стручно истраживачког рада (који развијају уз менторску помоћ); оспособљени за ефикасно праћење и критичко проучавање научне и стручне литературе и њено адекватно коришћење; припремљени да квалитетно и потпуно изражавају своје мисли у писаном облику, примењујући основна техничка и методолошка правила писања и обликовања академског текста; оспособљени да користе информацијске изворе и алате потребне академском писању; спремни да по завршетку рада успешно презентују резултате истраживања и закључке, препознајући важност предлагања мера за унапређење васпитно-образовног рада, као и за афирмацију струке. Такође, очекује се да су студенти припремљени за ефикасан рад са менторима и упознати са поступком предаје, одбране и вредновања завршног рада.</p>		
<p>Садржај предмета. Методологија истраживања у васпитању и образовању (одређивање полазишта у истраживању; утемељење предмета истраживања; различити истраживачки приступи, врсте истраживања; узорак и методе истраживања; истраживачке технике и инструменти; анализа резултата, истраживачки процес). Како пронаћи књиге и тезе у штампаном и електронском облику; како сачувати и цитирати пронађене референце. Библиографски извори научних информација; приступ научним информацијама, претраге библиографских система, сервиса, база, каталога библиотека, портала, отворених архива. Карактеристике академског писања; основна техничка и методолошка правила писања и обликовања академског текста (наслов, апстракт, увод, преглед литературе, истраживачке методе, навођење резултата, резиме, референтна литература, додаци); разматрање процеса писања. Етика научно-истраживачког рада. Појам и сврха писања завршног рада; избор теме завршног рада; библиографска припрема завршног рада; менторски рад; структура, обим, језик и стил завршног рада; техничко и графичко обликовање завршног рада; документациона основа завршних радова; цитирање, парафразирање и списак референци; проблем плагијаризма; процедура вредновања завршног рада и полагања завршног испита; смернице за успешну презентацију завршног рада.</p>		
<p>Литература: Кундачина, М., Стаматовић, Ј. (2018). <i>Истраживање образовно-васпитне праксе и писање истраживачког рада</i>. Београд: Само корак. (одабрани одељци). Клеут, М. (2010). <i>Научно дело од истраживања до штампе: техника научноистраживачког рада</i>. Београд: Академска књига; Кузмановић Јовановић, А., Андријевић, М., Филиповић, Ј. (2012). <i>Приручник из академског писања</i>. Београд: Чигоја штампа (одељак: 3. Потрага за информацијама, 16–23 и 69–73).</p>		
Број часова активне наставе		СТИР: 1
<p>Методе извођења: консултације, дискусије, компаративна анализа, индивидуалне и презентације прикупљеног материјала и идеја анализа практичног рада; самоорганизовано и интерактивно учење; е-учење (претрага библиографских извора научних информација); критичко проучавање литературе.</p>		
<p>Описно оценивање: довољан (51-60), задовољавајући (61-70), добар (71-80), врло добар (81-90), одличан (91-100)</p>		